

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, večji
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
dneva po prežnaku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoslo-
vaški račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.341
za inzerate, Šarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dunajska revolta potlačena

Policija obvladuje položaj -- Mir in red v velikem vzpostavljen -- Posamezni spopadi z ostanki vstašev

Vlada dr. Seipla se terorju ne umakne
Socialna demokracija se začela z dr. Seiplom pogajati za koalicijsko vlado

Poulične borbe so bile zelo ljute -- Policiji pomaga vojaštvo odzunaj -- Socialna demokracija, kateri so ušle vajeti množice iz rok, vali krivdo na druge in pomaga zdaj vzpostavljati red

Generalni štrajk traja dalje

Strah pred mogočimi novimi izgredi ni še popolnoma minul -- Vendar gre le za lokalne spopade s policijo

Vesti našega budimpeštanskega dopisnika z letala

v Budimpešta, 16. julija. (Izv.) Dunaj za-
dobiva polagoma zopet staro lice. Povsod je
upostavljen mir. Danes popoldne so avstrijske
zrakoplovne družbe ustavile tudi promet
z letali. Zaenkrat vzdržujejo še promet z Du-
najem madjarske letalske družbe, vendar se
zdi, da bodo tudi te morale promet ustaviti.
Zjutraj ob 6. uri je odpotoval iz Budimpešte
na Dunaj z letalom tudi Vaš dopisnik in se je
vrnil ob pol 4 popoldne.

**Krvavih nemirov je konec, Sei-
plova vlada vztraja na svojem
mestu.**

Na Dunaju je v splošnem zopet vpostav-
ljen red. vendar je političen položaj še vedno
zelo nejasen in zvezna armada bo imela še
težko nalogo, predno se ji bo posrečilo, da
napravi popoln red. Vodstvo socialistične
stranke se je sedaj popolnoma odločno posta-
vilo na čelo vsega gibanja, verjetno, da pred-
vsem zato, da ne bi vodstvo prešlo v roke ko-
munistov in drugih neodgovornih elementov.
Vstaji zahtevajo, da takoj odstopita dr. Seipel
in policijski šef Schober, vendar ni pričako-
vati, da bi Seipel hotel podati ostavko. Krščan-
ski socialci gotovo ne bodo prostovoljno dali
vlade iz rok. Na drugi strani pa obstoja tudi
mnenje, da so socialisti sami preslabi, da bi
v tem trenutku mogli prevzeti vlado v svoje
roke. Govori se tudi o sestavitvi koalicijske
vlade. Toda tudi te vesti ne izgledajo posebno
verjetne, ker je med strankami toliko ostrih
nasprotij, da je izključeno vsako skupno delo.
Vodstvo socialistične stranke je zahtevalo, da
se mobilizirajo vse vladne čete, da se prepre-
či nadaljnji nemiri. Močni oddelki vojaštva
patrulirajo po cestah in vplivajo pomirjevalno
na posamezne skupine, ki se od časa do časa
pojavi na ulicah.

**Vlada, armada in policija so
gospodarji položaja.**

Vlada in njene čete so zaenkrat gospodar
položaja. Vojaške čete imajo zasedene ceste in
javna poslopja.

Koliko je do sedaj število smrtnih žrtev,
se še ne da ugotoviti, ker si tozadevne vesti
močno nasprotujejo in so posamezne številke
zelo različne. Glede števila mrtvih krožijo ve-
sti, ki govorijo o 50, oziroma o 200 mrtvih.
Glede števila ranjenih se glase številke med
100 in 5000 oseb. Ker je tudi v mestu Dunaju
samem ukinjen vsak telefonski promet, je po-
polnoma nemogoče pregledati te številke in
vsaj približno reči, na katero stran se nagiba
število žrtev.

Dopoldne je izdal zvezni kancler dr. Sei-
pel oficijelno poročilo, v katerem sporoča, da
je vstaja popolnoma zadušena in da sta poli-
cija in vojska gospodar položaja. Policija je

dobila nalog, da vse male skupine ljudi, ki
bi se zbirali na cestah, skuša razgnati. Policija
je vse dopoldne delala red in pri tem je sem-
intja prišlo še do manjših spopadov med po-
sameznimi gruhami in stražniki. Vse policijske
čete so neprestano na nogah in ojačene
s četami redne vojske, patrolirajo po cestah.
Vsako zbiranje ljudi v gruham je prepovedano.
Na strehah hiš ob Ringu in na posameznih
važnih točkah v predmestju je policija name-
stila strojne puške in iz teh varnih mest po-
polnoma obvlada položaj. Straže imajo ukaz,
da na vsak odločnejši upor takoj rabijo orožje.
Razen policijskih in vojaških oddelkov vzdr-
žujejo po mestu red tudi čete republikanske
garde. Posebno v okolici in okrog glavnega
stana socialističnega vodstva v uredništvu
»Arbeiter Zeitung« skrbe te čete za varnost in
mir.

**Socialdemokratska stranka si
pere roke.**

Dolgi policijo. — Odreja protestno stavko. —
Poziva delavstvo k miru in redu.

O včerajšnjih dogodkih je izdala tudi so-
cialno demokratska stranka posebno poročilo,
ki je bilo natiskano v tiskarni »Arbeiter Zei-
tung«. V tem poročilu pravijo socialisti, da se
je vodstvo stranke trudilo, da se nemiri pre-
preči in da, zadene odgovornost predvsem
policijo. Ob teh demonstracijah je bilo prelite
toliko krvi, kot dosedaj še nikoli. Dogodili
so se na Dunaju že težki spopadi ob času vo-
litev, še žalostnejši so bili nemiri, ki so se
dogajali v prevratni dobi leta 1918. in v letu
1919. List opozarja nato na razburjenje, ki je
nastalo po razglasu rozsodbe o procesu proti
»Frontkämpferjem«, in izjavlja, da do delavci
hotel samo mirno demonstrirati in ves potek
dogodkov bi bil končal mirno, če ne bi bila
policija nastopila na tako brutalen način in
ne bi bila oddala salvo iz pušk na množice.
Proti delavstvu da se je postopalo na najsu-
rovejši način in policijo zadene največja odgo-
vornost za dogodke. Policija je nastopala na
način, ki kaže, da se je ob tej priliki hotela
maščevati nad delavstvom. Množice bi se bile
umaknile, če bi nekaj sto neodgovornih ljudi
ne hujskalo množic in jih ne zapeljevalo v ne-
srečo. Ti neodgovorni elementi so se postavili
v bran tudi socialističnim vojakom republi-
kanske garde. Toda radi nastopa nekaterih
mladih ljudi se ne bi smelo izvesti maščeva-
nje nad vsem delavstvom. Delavstvo na Du-
naju in v Avstriji ne bo trpelo, da bi se proti
njim streljalo na ulicah kot na zajce. Delav-
stvo teh nemirov ni želelo, ono hoče mirnega
dela in gospodarsko obnovo države. Radi tega
bo vse delavstvo vztrajalo v stavki na želez-
nicah in drugih prometnih napravah, pri tele-
fonu in brzojavu. V drugih obratih, kakor so
bolnice, pekarnice, elektrarne in plinarne, so

bo izvedla 24urna protestna stavka. Ta pro-
testna stavka se bo nato končala in v poned-
eljek se bo povsod tu zopet začelo z delom. Na-
dalje se delavcem zabranjuje vsake demon-
stracije, prepoveduje se vsako zbiranje v gru-

Poročilo našega dopisnika iz Bratislave.

r Bratislava, 16. julija. (Izv.) Vaš dopisnik
se je davi zopet vrnil z avtomobilom preko
češkoslovaške meje v Avstrijo. Pretekla noč
je na Dunaju potekla mirno. Spopadov ni bilo
več, nazen pretepov, ki so ob takih prilikah
običajni med posamezniki in manjšimi sku-
pinami. Revolucionarni pokret počasi po-
jema. Na vseh črtah se lahko ugotovi pomi-
ritev in vzpostavitev reda in mira.

**Generalni štrajk kot sredstvo
pritiska na vlado.**

Generalna stavka pa ni prenehala, nego
se je razširila. Vsi vlaki v inozemstvo so
ustavljeni, tako da je Avstrija popolnoma
odrezana od sveta. Organizacije v provincah
izvršujejo povelja stavkovnega odbora brez
vsakršnega odpora, tako da bo štrajk v celi
Avstriji popoln. Štrajkovni odbor so sestavili
zastopniki socialistov in socialističnih sindi-
katov. Odbor je obljubil, da bo stavka po-
tekla mirno in da se včerajšnji prizori ne bo-
do ponovili. Od vlade pa zahteva, naj popusti
in naj ne uporablja ostrih ukrepov. Če bi se
vlada odločila za takšne ukrepe, bi začelo
stavkati delavstvo vodovoda in električne
centrale. To bi pa imelo za takšno mesto, ka-
kor je Dunaj katastrofalne posledice.

Razganjajo se zadnje skupine

Ministrski svet je v permanentnem zase-
danju. Danes je avstrijska vlada prepovedala
točenje alkoholnih pijač. Tekom včerajšnjega
dne, pravi uradno poročilo, je bilo ubitih 12
oseb in 119 ranjenih. Ranjeni in ubiti so ve-
činoma policisti. Močne policijske patrolje,
peš in na konjih, križarijo po Dunaju in vzdr-
žujejo red. Policisti so v popolni bojni opremi
in razganjajo ostankе vstaških skupin. V glav-
nem pa je v celem mestu red. Vojaštvo je za-
sedlo tudi trg pred parlamentom in pred pra-
vosodno palačo. Policija povsod izvršuje svojo
dolžnost. Tekom noči je prišlo na več krajih
v mestu do spopadov, pri katerih so na obeh
straneh streljali in je bilo na obeh straneh
več ranjenih. Do posebno močnega spopada
je prišlo v Favoritenstrasse v delavskem
predmestju. Tam je imela policija naredbo, da
pri najmanjšem znaku vstaje porabi strelno
orožje, kar se je ob priliki spopada tudi zgo-
dilo. Zjutraj je prišlo do ostrega spopada tudi
v Mariahilferstrasse. Policija je več skupin
pozvala, naj se razidejo. Ker se pozivu niso
hotel odzvati, je policija pričela streljati.

čah, da se tako prepreči vsako nadaljnje pre-
livanje krvi. V bodoče bo nastopanje socialno-
demokratske odvisno od tega, kako stališče
bosta zavzela vlada in parlament, kateri se
mora takoj sklicati.

**Preskrba z živili je normalna.
- Plin in elektrika funkcionirata
redno dalje.**

Danes so bili na vseh križiščih veliki na-
vali. Ljudje so se bali, da bi si ne mogli na-
baviti življenjskih potrebščin in je vsak sku-
šal, da se z njimi oskrbi. Strah pa je bil odveč,
ker je bilo zadosti življenjskih potrebščin,
celo mleko se je normalno razdelilo po me-
stu. Plinarna in električna centrala obratujeta
normalno. Pošta je popolnoma ustavila delo.
Tudi železnicam je stavkovni odbor izdal stro-
ge naredbe, da železničarji ne smejo na delo.
Pred mnogimi tovarnami se je danes
nabralo mnogo delavstva, ki so hoteli do-
biti plačo, ker je danes plačilni dan in je ve-
čina delavstva ostala brez denarja. Tovarne
pa delavcev niso spustile noter in tako so
moral oditi brez plač. Ker stavkajo tudi črko-
stavci, ni danes na Dunaju izšel noben časopi-
s. Samo v tiskarni »Arbeiter Zeitung« je iz-
šel mal tiskan list, ki se imenuje »Obvestilo
socialne demokratske stranke Avstrije«. (Vse-
bino smo priobčili na drugem mestu.)

**Socialdemokratsko vodstvo se
začelo pogajati z vlado.**

Od snoči dalje vodi vodstvo socialno de-
mokratične stranke pokret. Med vodstvom
socialdemokratske stranke in vlado je prišlo
do neoficijelnih pogajanj. Na oficijelna poga-
janja pa se še ne more računati. Mase delav-
cev so zelo ogorčene proti policistom in me-
čejo nanje vso odgovornost za vse te do-
godke.

Vodstvo socialistične stranke se z vso
silo trudi, da bi delavstvo odvrnilo od nadalj-
njih napadov na policijo. Zato je mobiliziralo
celo vojsko svojih zaupnikov, ki neprestan
križarijo po ulicah in pomirjevalno vplivajo
na mase. V notranjosti mesta se na mnogih
mestih še vedno zbirajo velike skupine de-
lavcev. Dokler so delavci mirni, jih tudi po-
licija pušča v miru. Policaji so oboroženi s
karabinkami.

**Manjši spopadi z ostanki mno-
žice. - Policija obvlada položaj
z vso odločnostjo.**

r Dunaj, 16. jul. (Izv.) Ko se je opoldne
okrog 12. Vaš dopisnik odpravil, da se od-
pelje z avtomobilom na letališče v Aspern, da
bi se vrnil nazaj v Budimpešto, je prišlo v

Ringu do spopada in do streljanja. Policija je imela nalogo, da ne dopusti niti najmanjšega zbiranja. Čim opazi zbiranje ljudi, naj takoj uporabi orožje, da demonstrante razžene. Policiisti so to tudi storili in so streljali v zrak. To pa je bilo že zadosti, da se je zbrana množica razbežala.

Na raznih krajih, na Ringu in na ulicah, ki vodijo proti Ringu, in po raznih državnih zgradbah, so razpostavljene strojnice z močnimi policijskimi oddelki. Policija pozorno zasleduje promet v notranjosti mesta. Vsakega človeka in vsak avtomobil ter vsak voz, ki se ji zdi sumljiv, ustavi. Avtomobil z zastavicami rdečega križa so najvarnejši, ker jih respektirajo demonstranti in policija.

Sodna palača pogorela do tal. - Povsod polno ranjencev.

v Dunaj, 16. jul. (Izv.) Sodna palača je popolnoma pogorela. Ognja večeraj popoldne in zvečer ni bilo več mogoče pogasiti. Zgorele so vse knjige, uradni akti in vsi katastri. Ognja na poslopju ni več opaziti, vendar se skozi okna še neprestano vane veliki oblaki dima. Po dunajskih ulicah neprestano drve avtomobili, ki še vedno od vseh strani prevažajo v bolnice ranjence. Po različnih privatnih hišah še sedaj leži polno ranjencev in vse bolnice so že prenapolnjene. Celotno vrsto javnih poslopj so morali spremeniti v zasilne bolnice in tja prevažajo ranjence.

Oficijelno obvestilo o vzpostavitvi miru in permanenci ministrskega sveta.

v Beograd, 16. julija. (Izv.) Avstrijsko poslanstvo je danes opoldne izdalo sledeče obvestilo:

>Ko so se pojavili prvi znaki nemirov, je zvezni kancler Seipel takoj odpoval napovedani sestanek voditeljev strank in istotako je odredil, da se parlamentarni odbori, ki so bili za danes sklicani, ne sestanejo. Popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, katere je trajala več ur in kateri so prisostvovali tudi policijski predsednik Schober, generalni poštarni ravnatelj Kocheisel, vodilni uradniki in uradniki drž. kanclerja. V večernih urah so se državnega kanclerja. V večernih urah so se pogajali državni kancler in socialistični poslanec, župan Seitz in dr. Bauer. Vlada je ukrenila vse, da bi se eventualni novi nemiri v prihodnjih dneh po možnosti onemogočili. O tem, kdaj se bo sestal parlament, da bi zavzel stališče k političnemu položaju, ki je nastal po nemirih, še ni padla nobena odločitev, čeprav so o tem vprašanju že govorili zvezni predsednik in voditelji opozicije. Ministrski svet se je proglasil za permanentnega. Ko je sredi okrog 7 izbruhnila stavka poštarnih, telefonskih in brzojavnih uradnikov, je dal zvezni kancler inozemskim zastopnikom po uradnih zunanje urada obvestilo o trenutnem položaju varnosti v mestu. Mir je zopet vzpostavljen in ni zaznamovani nobenih javnih nasilstev na imovini. Varnostne oblasti so popolni gospodarji položaja.

V ostali Avstriji je mir.

Celovec, 16. jul. (Izv.) V vseh avstrijskih deželah se mir ni kršil. Ne samo kmetsko prebivalstvo, ampak tudi delavstvo hoče miru in reda ter se obrača proti povzročiteljem dunajskih nemirov. O dunajskih nemirih samih se splošno sodi, da jih je pripravljalo vodstvo socialdemokratske stranke, kar dokazujejo predidoci nemiri pred oprostitno razsodbo v procesu proti Frontkämpferjem. Socialna demokracija je hotela na ta način omajati vladu dr. Seipela. Toda zgodilo se je, da je množica šla predaleč, da je soc. demokratsko vodstvo izgubilo oblast nad množico in da so vzeli vajeti v roke levičarski komunistični elementi, ki so hoteli iz preprostih demonstracij napraviti državni udar, oz. revolucijo. Kako so socialdemokrati izgubili vajeti iz rok, dokazuje dejstvo, da je množica vodjo socialistične republikanske stranke dr. Deutscha pretepla, da skušajo socialisti to prikriti. Tudi dunajskega župana Seitzja so prisilili, da je stopil z avtomobila in se moral z justične palače vrniti na magistrat peš. Zdaj vali socialna demokracija krivdo na policijo, kar pa je čisto iz tre izto. Policija je nasprotno nastopila z vso obzirnostjo in jo je bilo sploh veliko premalo. V provincah je zlasti med kmetskim prebivalstvom in meščanstvom ogorčenje proti Dunaju silno. Gospodarstvo bo radi brezmišelnega puča občutno trpelo, najbolj pa ugled avstrijske republike v inozemstvu. Zmaga dr. Seipela nad pučisti se splošno z velikim veseljem in zadoščenjem pozdravlja.

Celovec, 16. jul. (Izv.) Iz inozemstva prihajajo vesti, da je na Tirolskem ogorčenje proti dunajskim pučistom zelo veliko. To je gotovo psihološki vzrok, da se je danes govorilo, da se je sestavila na Tirolskem druga vlada, koje čete da nameravajo korakati proti Dunaju. Ta vest pa je le plod prerazburjene domišljije. Res je le, da je provinca čedalje bolj proti Dunaju sovražno razpoložena.

Pridobivajte novih naročnikov!

Razne drobne in alarmantne vesti.

v Budimpešta, 16. julija. (Izv.) V tujakšnih uradnih krogih izjavljajo, da gleda ogrska vlada dogodka v Avstriji popolnoma mirno. Madjarska vlada smatra dunajske dogodke kot popolnoma notranjo zadevo avstrijske republike in se nikakor ne misli vmešavati. Ravnotako pa ne bo trpela, ako bi hoteli dogodki v Avstriji imeti kakše posledice na Madjarskem. Avstrijske železnice v redu prevzemajo vse vlake, ki dovažajo živila.

v Budimpešta, 16. julija. (Izv.) V Sopronju se je danes razširila vest, da je dunajska opera v plamenih. Ta vest pa je brez vsake podlage.

v Praga, 16. julija. (Izv.) Nekatere tujakšnje vesti vedo povedati, da je dunajska garnizija odpovala pokorščino. Peti polk noče več vršiti službe, vojaki so zapustili vojašnice in se pričeli udeleževati demonstracij. Na Dunaj je bilo poklicano vojaštvo iz sosednjih garnizij.

v Rim, 16. julija. (Izv.) Vse časopise z velikimi naslovi poročajo o večeršnjem poteku dunajskih dogodkov. V tej zvezi se razpravlja tudi o priključitvi Avstrije k Nemčiji. Listi poročajo, da se Avstrija moti, ako misli, da bodo druge države mirno pristale, da bi se ta priključitev izvedla.

v Sopronj, 16. julija. (Izv.) Sem je pripela z Gradščanskega družina Čarmanova in Pinter, ki so bili v znanem procesu, ki je dal povod krvavim dogodkom, popolnoma oproščeni. Istotako so pribežali preko meje glavni vodje Frontkämpferjev iz Schattenburga, ker so se bali pred osvetlo delavstva. Tu so se raznesle vesti, ki pa še niso potrjene, da koraka nad 5000 delavcev proti Schattenburgu, da bi se tam masčevali nad tamošnjimi člani nacionalističnih bojovnikov.

v Bratislava, 16. julija. (Izv.) Tu so se raznesle vesti, katerih resničnost pa še ni potrjena, da se na Dunaju še vedno vrše na več krajih poulični boji in da velike mase delavstva še vedno prihajajo na Dunaj iz provincij. Po teh vesteh je položaj v glavnem mestu še vedno zelo kritičen in se je bati, da bi ponovno ne prišlo do resnih dogodkov.

v Berlin, 16. julija. (Izv.) Londonski listi prinašajo o dogodkih na Dunaju zelo alarmantne vesti. Tako pišejo med drugim, da je vsa policija in vojaštvo v sredini mesta obklojeno od tisočglave množice demonstrantov.

Zadnje vesti.

Prepoved pitja.

v Dunaj, 16. julija. (Izv.) Dunajski župan Seitz je v funkciji okrajnega glavarja prepovedal danes vsako prodajo alkoholnih pijač in ukazal, da se prične z izplačilom podpor iz blagajne za brezposelne. Te odredbe so jako pomirjevalno vplivale.

Po poročilih iz bolnic in s strani Reševalnega društva znaša število mrtvih stražnikov 20, število težko ranjenih pa 82. Skupno število mrtvih znaša po dosedanjih ugotovitvah mnogo preko 50, razen tega 250 težko ranjenih. Koliko pa je lahko ranjenih, se sploh ne da ugotoviti. Te številke niso končnoveljavne, ker iz več bolnic poročila še manjkajo.

Težak spopad na Favoritenstrasse.

O težkem spopadu, ki se je danes dogdil na Favoritenstrasse, so se izvedle sledeče podrobnosti: Vstaške skupine so hotele napasti policijo, ki je na tej cesti vzdrževala red. Poveljstvo je zaprosilo policijsko ravnateljstvo za pomoč. Poslali so tja dva avtomobila, polna oboroženih stražnikov. Ko sta avtomobila vozila preko Gürtla, so začeli demonstranti streljati na vozove in dva policista sta bila na mestu mrtva. Straža je nato takoj odgovorila s strelji in skušala množico razgnati, kar se ji je v kratkem času posrečilo.

Vsi napadi na policijo so se izjalovili.

Posamezne gručne demonstrantov so tekom popoldneva in popoldneva poskušale na več krajih napasti policijske stražnice in policiste razorožiti. Tako je prišlo na Oftakringu okrog poldne zopet do večjega spopada in streljanje je trajalo do 2 popoldne. Policija je povsod zadobila premoč in ljudi razgnala. Vsi napadi na posamezne oddelke policije so se izjalovili. Iz okolice so bili poklicani v glavno mesto tudi oddelki orožništva, ki so pomagali policiji pri vzdrževanju reda. Poslopje parlamenta je zasedel oddelek redne vojske in zavaroval poslopje s strojnimi puškami.

Vojaštvo iz province.

Ob pol 7 zvečer so prišle po Donavi v mesto tudi čete vojaštva iz Kremsa, St. Pöltna in drugih okoliških garnizij. Tako bo ponoči policija imela izdatna ojačenja. Letališče na Aspernu je močno zastraženo z vojaštvom. Vse zrakoplove, ki prihajajo in odhajajo, natančno preiskujejo. Znanega komunističnega voditelja Fialo, ki je po poročilih policij-

skega ravnatelja Schoberja oddal prvi strel, kateremu je sledilo nadaljnje streljanje, so danes aretirali.

Vlada ne odneha v svoji odločnosti.

Vlada je v svojem poročilu, ki ga je izdala popoldne, objavila, da bo v slučaju ponovnih večjih nemirov takoj proglašeno obredno stanje. Vse dunajske bolnice so prenapolnjene z ranjenci. Vsi kirurgi so na delu in neprestano izvršujejo operacije na ranjenicah. Veliko števil ranjencev se že ves dan bori s smrtjo. Pri spopadih jih je mnogo dobilo strele v trebuh, pljuča in ledvice.

Izgovori socialistične stranke.

V socialističnih poročilih se tudi v popoldanskih izdajah ostro kritizira nastop policije, kateri očitajo, da ni šla na roko pri pomirjevalnem delu republikanski gardi.

Koalicijska vlada med krščanskimi socialci in socialdemokrati?

v Dunaj, 16. julija. (Izv.) Pod predstvom dr. Seipela se je danes vršila pet ur trajajoča seja ministrskega sveta. O sklepih, ki jih je napravila vlada, ni še ničesar znanega. Med dr. Seiplom in socialnimi demokrati, v imenu katerih nastopa dr. Deutsch, so se pričela pogajanja. Socialni demokrati so sedaj že pristali na to, da odstopajo od zahteve, naj dr. Seipel odstopi, odločno pa vztrajajo na tem, da poda demisijo policijski šef gr. Schober. Vlada se je že izjavila, da je pripravljena tej zadevi ugoditi. Vlada je dalje ustregla tudi zahtevi socialnih demokratov, da se policija umakne z Ringa in da tamošnje prostore zasedejo člani republikanske garde. Člane republikanske garde so iz vseh bližnjih mest

Gardisti so hoteli porušiti barikade, toda policija je pri tem pričela nanje streljati. Znamo socialistični voditelj Ehlenbogen poroča, da so pred parlamentom streljali na neoborožene ljudi. Te trditve pa nikakor ne odgovarjajo dejstvu, kar je razvidno že iz tega, da policija nikdar ni pričela streljati prva in da se prvi strelji padli iz vrst množice.

Ob 8 zvečer je bil povsod mir.

Tekom popoldneva je prišlo do streljanja na petih krajih v notranjosti mesta. Ob 8. uri zvečer pa je bil povsod zopet mir. V predmestih vzdržujejo red člani republikanske garde, ki posebno pazijo na vse avtomobile in vozove, ki prihajajo in odhajajo. Trgovine so v mestu zopet odprte. Vse gostilne morajo biti zaprte, toda kljub temu je vedno opaziti na ulicah več pijanih. Socialistično vodstvo je izdalo svarilo na delavstvo, naj se varje izzivačev in naj ne zaupa napačnim vsem, ki se trosijo okrog.

poklicali na Dunaj. Zaenkrat obstoja verjetnost, da bo prišlo do sporazuma med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci. Po teh vesteh bi obe stranki sestavili koalicijsko vlado. To je temelj pogajanj, ki se vrše med dr. Seiplom in dr. Deutschem.

Zvezni predsednik dr. Seipel je danes dal diplomatskim zastopnikom zelo pomirjive izjave in označil položaj kot mnogo mirnejši, dasiravno se ne more še zagotovo trditi, da so novi nemiri popolnoma izključeni.

Tujsi še vedno v velikem številu potujejo z Dunaja. Velik naval je opaziti v hranilnicah in bankah. Ljudje v strahu pred nemiri dvigajo svoje vloge. Upati pa je, da se bo do ponedeljka ta napetost že popolnoma podela.

Najnovejša vest.

Pred kompromisom med vlado in soc. demokrati. Schober naj odstopi. - Vlada še vedno koncentrira vojaštvo. - O polnoči je še vedno mir.

v Dunaj, 17. julija ob tričetrt na 1 zjutraj. (Izv. Preko Bratislave po kurirju.) Kakor vse kaže, bo uspelo izravnati konflikt v pogajanjih med krščanskimi socialci in socialističnimi demokrati. Krščanski socialci bodo pristali na zahteve socialističnih demokratov glede odstavitve policijskega šefa Schoberja, vlada pa bo ugodila zahtevam socialistov, da se policijske čete kolikor mogoče zamenjajo z republikanskimi gardisti. Socialisti poudarjajo, da se je drugače bati, da pride ponovno do težkih dogodkov. Vlada še vedno koncentrira nove čete vojaštva v glavnem mestu. Ob

polnoči je vladal v mestu povsod še mir.

v Dunaj, 17. julija. (Izv.) Krščanski socialci so stavili več pogojev za skupno sodelovanje v vladi s socialističnimi demokrati. Med drugim zahtevajo, da socialisti umaknejo vse svojih zahtev, ki so zadnji čas dali povod za velika vznemirjenja. Vladni krogi priznavajo socialistom, da so njih čete veliko pomagale policiji pri vzdrževanju reda, posebno v prvih urah, ko je nemir izbruhnil.

Pozno ponoči je izšlo poročilo, da znaša število mrtvih 150 in težko ranjenih 680.

Prisilno poitalijančenje rodbinskih imen v Trstu.

Postojna, 16. julija. (Izv.) Iz Trsta prihajajo poročila, da se je danes objavil sklep komisije, ki je dodeljena tržiški prefekturi, s katerim se 1250 rodbinskih imen slovankega izvora prekrsti v italijanska. Komisija se je prvič sestala 12. t. m. Tukaj je ugotovila, da je bilo iz vsega Trsta predloženih 47 prošenj za popravilo priimka. Radi pišlega števila prostovoljnih prošenj je komisija sklenila, da se poslužijo pravice, ki jo daje zakon prefektu, da uradno in proti volji nosilca popravi njegov priimek. Komisija je sklep takoj

izvršila ter popravila 1248 priimkov iz Trsta, ki gredo po abecednem redu od Adamiča do Antunoviča. Ime se popravi takole: Adamič v Adami, Afrič v Afri, Ambrožič v Ambrosi, Andrejčič v Andri, Andrejč v Andretti, Andrianovič v Andriani, Antič, Antončič in Antunovič v Antoni. To je prva partija, ki se tiče le mesta Trsta. Vest je napravila silen vtis tudi med italijanskim prebivalstvom. Goriška komisija dosedaj še ni bila uradno popravila imen, ampak le na prošnje.

Belgrajska politika ostane neizpremenjena.

KOMBINACIJE Z RADIČEM BREZ IZGLEDA.

v Beograd, 16. jul. (Izv.) Dogodki na Dunaju so vse ostale dogodke potisnili v ozadje. Razne kombinacije, ki so se delale zadnje dni, ne morejo priti do nobenega izraza. Predsednik vlade je odpotoval v Južno Srbijo v Piro, od koder bo odšel v Skoplje in druge kraje južne Srbije. Na potovanju bo več dni.

Za nočjo pričakujejo vrnitve Voje Marinkoviča. V zvezi z njegovim prihodom se je pojavila nova kombinacija eventualnega zblizanja z radičevci. Stjepan Radić je prosil, da bi se sestal z Vojo Marinkovićem, ki pa tega sestanka ni dovolil.

SDS v Sremu proti vodstvu stranke.

v Beograd, 16. jul. (Izv.) Med pristaši samostojnih demokratov v Sremu je opaziti močnejše gibanje proti vodstvu. Med drugim je izstopil iz stranke oblastni poslanec Miša Živanović, ki je izjavil, da vstopa nazaj v demokratsko stranko.

Rim, 16. julija. (Izv.) Danes popoldne se je ministrski predsednik Mussolini odpeljal v Ostio na inšpekcijo vojne mornarice. V Ostiji je zbranih 75 vojnih ladij. Zvečer prirede rimski fašisti na čast mornariškim častnikom pojedino.

Davidovičeva demokratska stranka slejkoprej odklanja Pribičevića.

v Beograd, 16. jul. (Izv.) Kakor smo zvedeli iz vodstva Davidovičeve demokratske stranke, je Pribičević po nekaterih svojih pristaših ponudil Davidovičevi demokratski stranki sodelovanje na Hrvaškem in v Sloveniji. Vodstvo Davidovičeve demokratske stranke je te ponudbe odbilo z utemeljitvijo, da ne misli in mara sodelovati s Pribičevićem in njegovimi tovariši.

Peti poziv.

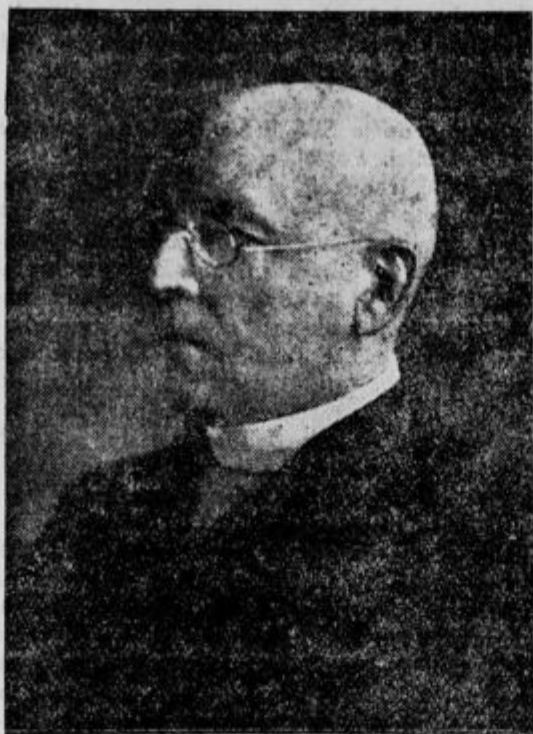
>Jutro slika večer, koliko nesreče pri naša čl. 82. fin. zakona sevnikiemu okraju. SLS je izjavila, da za ta člen ne nosi odgovornosti, ker tihotapiti ne zna. Ker se znova pogreva laž, da so poslanci in ministri SLS vedoma glasovali za člen 82. fin. zakona, znova zatrjujemo, da to ni res in

peti pozivamo dr. Gregorja Žerjava, ministra n. r., bivšega narodnega poslanca in oblastnega načelnika SDS, da se izjavi, kdaj je on opazil, da ima člen 82. sedanjo vsebino in ali je sploh videl, slišal ali vsaj slutil še pred in med glasovanjem o finančnem zakonu, da pride sedanji člen 82. tudi v zakon?

Ugotavljamo, da dr. Gregor Žerjav na štiri pozive ni odgovoril, tudi Ivan Puceli ni odgovoril.

Hainisch,
predsednik avstrijske republike.

Dr. Ignacij Seipel,
avstrijski državni kancler.

Dunajski Ring s parlamentom na levi, kjer so vstasi postavili barikade in kjer so se vršili ljuti boji.

Odmev dunajskih dogodkov ob meji.

Maribor, 16. julija.

Vesti o dunajskih dogodkih so se razširile v Mariboru proti večeru, ko so izšli mariborski dnevniki. Vesti so povzročile pravo senzacijo. Takoj se je začelo govoriti tudi o železniškem štrajku in na večerni vlak proti Gradcu je bil neobičajen naval. In res je bil to zadnji vlak proti avstrijski meji, ker je opolnoči bil ustavljen na avstrijskih progah ves promet.

Ob 4. uri zjutraj je došel iz Gradca zadnji brzovlak, katerega so stankujoči železničarji še postili naprej. Vlak je pričakovalo mnogo rado-vednežev, dan izvedo avtentičnejše novice. S tem vlakom je prišla tudi zadnja pošta. Avstrijski listi so polni poročil o dunajskih dogodkih ter slikajo položaj kot silno resen. Nekateri železničarji, ki so prišli z vlakom, so že pripovedovali, da je ubitih na Dunaju več članov vlade, med njimi kancler

Seipel, toda točnejših podatkov ni nihče vedel, ker je vlak odpeljal z Dunaja že ob 8. uri zvečer, ko so bili poulični boji še v polnem teku. Tržaški in zagrebški brzovlak, ki prideta v Maribor po polnoči ter odhajata dalje v Gradec ob 4. uri zjutraj, sta bila zadržana v Mariboru, ker je obmejna postaja Špilje sporočila, da je štrajk splošen ter bo ustavljen vsak vlak ob meji. Potniki, Nemci in Čehi, ki so se vračali iz naših jadranskih kopališč, so šele v Mariboru izvedeli, kaj se dogaja na Dunaju. V zagrebškem brzovlaku je bilo mnogo Dunajčanov, ki so bili vsi v strašnem strahu za svojce.

Veliko inozemcev se je znašlo v silno neprijetnem položaju, ker so imeli denarja samo za vožnjo, vse drugo so porabili na dopustu. Ostali so na kolodvoru, čakaje, da se le morda sestavi kak vlak, ki jih prepelje preko meje. Drugi premočnejši so poskakali prenočišča v hotelih, zjutraj pa so nadaljevali pot preko meje z avtomobili. Ostali inozemci, zlasti Čehi, pa bodo skušali preko Madžarske vrniti se domov.

Ljubljani: Pri frančiškanih je nov župnik — P. Gvido. Poznali smo, sicer že, vendar ne toliko, da bi mogli o njem kot župniku kaj prekovati. Kar naravnost povem, ko smo čuli, da je bil dotlej profesor na domačem bogoslovju, smo se malo bali, če ne bo morda preveč pedantičen, kar se navadno očita bivšim profesorjem. Mislijo, da imajo še vedno kake študente, pardon, slušatelje pred seboj, ki jih lahko poljudno gnetejo. Hvala Bogu, da smo se temeljito zmotili. Smelo lahko rečem, da provincijalno predstojništvo ni moglo najti boljšega naslednika P. Kalistu in P. Hugolinu, kot njega. Vsa Ljubljana, zlasti ona, ki se nedeljo za nedeljo, dan na dan zgrinja v frančiškansko cerkev, je provincijalnemu predstojništvu hvaležna, da je tako dobro zadelo.

Marsikateri je že s trepetajočim srcem odpiral notranja vrata župniškega urada in iskal besedi, kako bi svojo mučno zadevo obrazložil. A ko je pogledal v p. Gvidonov vedno se dobrohotno smehljajoči obraz, ga je hipoma minil ves strah. Kakor se v ljubezni neizoprpljiva mamica nikoli ne razhudi, naj ji otrok še tako moreče zadeve razklada, tako on komaj čaka, da z bodrilno in tolažilno besedo poseže vmes. Vsak, ki ima z njim kot župnikom opraviti, mora takoj čutiti, če mi more kdo v okviru cerkvenih postav pomagati, na tega se lahko zanesem, on ima srce za svoje ovce. In res, če pri njem nič ne opraviš, potem vеди, da tudi drugod pri istovrstni instanci ne boš. Zakaj on gre če treba prav do zadnje dopustne možnosti, samo da bi ljudem ustregel. Ako mora v kakem slučaju reči: Mi je zelo žal, tu se ne da ničesar narediti, vsaj kar mene

Dr. Schober,
policijski predsednik na Dunaju, ki je s svojo energijo zadušil vstajo.

V Mariboru imajo od štrajka na avstrijskih železnicih največjo korist lastniki avtomobilov; vsi avtomobili so bili že zjutraj zasedeni in danes imajo celi dan dovolj posla s prevažanjem oseb v Gradec. Vračajoče avtomobile pa ustavljajo rado-vedneži ter jih izprašujejo o novicah v Avstriji.

Kranjska afera.

Kranjskemu mestu vlada že desetletja in desetletja narodnopolitna, zdaj demokratska žlahta. Tej žlahti, katere samovladstvo se je zdelo neporušljivo, so se začela zadnja leta tla pod nogami resno majati.

Občani so z vlado SDS v občinski hiši čezdaljebolj nezadovoljni. Večina prebivalstva je izgubila zaupanje v neomejeno vladajočo SDS in višja nadzorstvena oblast je bila zato dolžna storiti primerne korake.

Na ponovne zahteve je oblastni odbor odredil revizijo občinskega gospodarstva v Kranju. Ni nam znano, kako je revizija izpadla. Toda iz prahu, ki ga je radi tega dvignilo »Jutro«, bi sodili, da je bila SDS revizija zelo neljuba. Kajti če je v Kranju vse v redu, bi morala biti SDS le vesela, da se vsa sumničenja ovržejo, vse govorice izkoreninijo in da z revizijo dobi kranjska občinska uprava, ki je vendar v rokah SDS, spričevalo pravičnega, rednega, skrbnega in za občino koristnega gospodarstva. Kranjski meščani se začudeni vprašujemo, zakaj je SDS revizija tako neljuba? Bili smo uverjeni, da bo ravno SDS revizijo pozdravila, ker smo mislili, da more njen izid samo potrditi govorjenje, da SDS dobro gospodari in da se občini ni nočena škoda prizadela.

Tem bolj bi revizija, ki bi vse dvome nad gospodarstvom mestne občine v Kranju, morala razveseliti SDS sedaj, ko so razpisane občinske volitve. Ker pa so se esdeesariji radi te revizije tako hudo razburili, so pa le razpihali ogenj proti sebi in opogumili nasprotnike, ki imajo dvome o gospodarstvu SDS v Kranju. Zato se je znova podvzela akcija, da naj se mestu Kranju da svoboda in priliko, da se temeljito pregledajo vse postavke dohodkov in izdatkov. V ta namen pa je potreba, da se sedanji občinski svet razpusti in da vodi mestno upravo neodvisen komisar, ki pa mora čimprej izvesti volitve v novo občinsko zastopstvo. To zahtevo so zadnje dni postavile vse stranke izvenmeš

Železniški štrajk bo trajal po dosedanjih vesteh najbrže do ponedeljka, izključno pa ni, da bi dalje. Do izgrediv na železnici ni prišlo nikjer razen na Dunaju, pač pa so vse večje postaje zasedene po posebno organiziran in oddelkih štrajkujočih železničarjev, ki imajo v svojih rokah tudi železniški telefon in brzovlak, tako, da ne prihaja preko nobena vest.

V Mariboru vlada prava mežlica, vse ugiba, kako se bodo dogodki preko meje nadalje razvijali. Z nestrpnostjo se pričakuje poročila iz Avstrije in v Mariboru je postalo neke vrste zbirališče za vesti preko meje; neprestano skušajo dobiti informacije potem telefona časopis iz tujih mest ter se obračajo na obmejni komisariat, na veliko županstvo in tukajšnje redakcije. Največ novic dospe še po potnikih, ki pridejo z avtomobili. Toda te novice so vse nejasne si nasprotujejo ter so gotovo pretirane. Ujemajo pa se vesti da je ubitih več članov vlade, med njimi tudi Seipel.

Naše oblasti niso dosedaj podvzele še nikakih izjemnih mer, samo obmejna kontrola je nekoliko poostrelena. Govorice, da bo naša država ob meji koncentrirala vojaštvo, so brez podlage, ker se upor gotovo ne bo razširil na Avstrijo, ampak ostane najbrže omejen samo na Dunaj.

Da boste zadovoljni vrvarskimi izdelki z res dobrimi zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

Pedručnica v Mariboru, Vetrinjska 20 ter v Kamniku, Šteta 4.

SDS. Stvar oblasti je, da odloči, ali je ta ukrep potreben ali ne. Doslej se ni še prav nič zgodilo. In kar se bo zgodilo, bo strogo po določilih zakona in kolikor imajo možje SLS besede pri teh odločitvah, nikdar ne bodo dopustili, da bi se nad esdeesarsko občino zgodilo tako nasilje, kakršnih je zagrešil nad slovenskimi občinami šerjavovski režim nešteto, ko je v enem samem letu brez vsakega povoda razpustil okoli dvajset občinskih zastopov in odstavil ravnotoliko županov, ki so pristali SLS, pa so vzorno vodili svoje občine.

Kakor rečeno, doslej se v škodo SDS ni še ničesar zgodilo. Pač pa so se pri volivnih pripravah za občinske volitve v Kranju zgodile stvari, ki javnost zelo zanimajo. Tako trdijo vlagatelji kandidatne liste SLS, da se oni svojo listo vložili prvi, dodeljeno pa ji je na volišču drugo mesto. Z vsvo odločnostjo pozivamo g. okrajnega glavarja v Kranju, da pojasni kako je s to zadevo! Nadalje vsi tisti, ki so podpisali kandidatno listo »Gospodarske stranke«, trdijo, da je popolnoma izključeno, da bi na tej listi bil kak podpis ponarejen. Časopisje SDS pa trdi, da se je na okrajnem glavarstvu že ugotovil ponarejen podpis. Zahtevamo od okrajnega glavarstva tudi v tej stvari točnega pojasnila!

V tej zvezi je treba pribiti še nekaj. »Slovenski narod« trdi, da se je deputacija kranjskih voditeljev SDS radi kranjskih občinskih volitev javila pri Nj. Vel. kralju v avdienco. Če smatrajo ti ljudje za primerno, da v tej stvari napravijo ta korak, ko se jim niti las še ni skrivil, naj vedo, da bodo kranjski meščani znali primerno osvetliti njihove nakane povsod, tudi na Najvišjem mestu. Vztrajno pa se vzdržuje še druga gorostasnejša novica, da je namreč nekdo od SDS na Bledu poskušal intrigirati s tem, da so vse stranke v Kranju razen SDS proti izdatkom, ki jih je napravila občina za spomenik kralja Petra I. in da vsa akcija proti SDS v Kranju gre samo radi tega izdatka. Tako grde laži je zmožen pač samo najpokvarjenjši človek. Dejstva dokazujejo

Dr. p. Gvido Rant -- srebrnomašnik.

Kdo je Gvido Rant, tega posebno Ljubljancem pač ni treba praviti. Vsi ga poznajo, vey ga visoko spoštujemo. Sedem let je tega, če se prav spominjam, ko je završalo po

tiče, ti tako pove, da mu lahko iz glasu bereš, kako ga boli, ker ti ne more pomagati. Zato ni čuda, da je njegova uradna soba nekaka čakalnica za njegovo spovednico. Ze marsikateri je po njej našel pot do njegove spovednice in s tem pot do novega življenja.

Ne samo njegovi župljani, tudi drugi ga kot takega poznajo in visoko cenijo. Ko je umrl nepozabni p. Placid, je cela Ljubljana zajokala, češ tako ljudomilega lovca adušč, ki je znal najti in z Bogom spraviti najbolj zgubljeno in zakrnjeno, naše mesto zlepa ne bo več imelo.

A p. Gvido, ta njegov skrivnostni apostolat tako spretno dalje vodi, da on lahko mirno počiva in se veseli v krogu duš, ki jih je morda malo pred svetom mrtvaške sveče iztrgal temi in vrnil luči. To je pač poseben, deloma od narave, deloma od zgoraj dan svečeniški dar. Takih duhovnikov bi bilo v resnici škoda, če bi sedeli samo na kakih profesor-skih stolicah. To je moje skromno lajiško mnenje.

Če je frančiškanska cerkev najbolj obiskana, in to je že dolga leta, gre predvsem hvala njenim župnikom, ki so vedno gledali na to, da je ljudem vsestransko postreženo. P. Gvido naravnost skrupulozno skrbi, da pri tem tudi ostane. Malo jih je, ki bi že ob pol 5. zjutraj prišli v cerkev. A on je dejal: Kolikor jih je, postreči se jim mora, bodimo veseli, da pridejo tako zgodaj. In ponudil se je za to sv. mašo. Zato je kakor rajni p. Placid, ki je bil istega mnenja, prvi na nogah. Ljudstvo mu ljubezen z ljubeznijo vrača. Osvojil si je njegova srca, zato so se mu odprle tudi roke. Marsikatera cerkev je med vojno in po vojni začela

dobivati rane. A malo gospodov si je v tako težkih časih, ko so se tisti, ki sicer imajo srce in roke za cerkev, borili za življenje, upalo potrkati na njih srca. On je. Ni bil nasilen. Ni bilo treba. Samo skromno željo je izrazil, da bi ji rad dal novo zunanjo obleko. Dobila je — za okroglo pol milijona dinarjev. Od leta do leta se prenavlja tudi znotraj. In veliki zvon v zvoniku mogočno pojoč oznanja, da ga ni sram njegovega predvojne prednika, ne po teži ne po glasu. Vse to pa oznanja tudi, kaj celo v težkih časih lahko napravi župnik, ki ima za seboj ljudska srca.

Toda delovanje p. Gvidona se ne omejuje samo na obsežno župnijo in Ljubljano, marveč velja v odlični meri vsemu slovenskemu narodu, s tem ko oskrbuje dušno pastirstvo za akademike ljubljanske univerze. Lepo in zelo važno je to polje, a nikakor ne lahko. Po svojem ustroju se vseučilišča ne brigajo za versko izobrazbo in udejstvovanje svojih slušateljev. Ker so pa navadno ravno akademska leta doba najtežjih verskih in moralnih preizkušenj, ker ravno tedaj fata morgana »akademske svobode« odtrga toliko sre veri in cerkvi, je zanje potrebno specialno dušno pastirstvo. A ravno to je umetnost. Srce akademika ne v svojih vzorih in bojih malo manj skrivnostno kot žensko. Treba spoznavati duše poedinca, zasledovati nove toke in stremljenja, za katera je njegovo mlado prekipelavo srce tako dovzetno in ločiti zrnje od pleve. V vsem tem je naš p. Gvido pravi mojster. Med mladimi dušami vedno mlad, razume njih težnje in se jim z vsvo ljubeznijo posvečuje.

S poštvovalnim idealizmom je prevzel

da so za spomenik bile vse stranke, vse so glasovale za te izdatke in vse so sodelovale v pripravljalnem odboru. To svinjarijo bi si bila SDS lahko prihranila, bi bilo bolje zanjo. Take intrige samo dokazujejo, da SDS noče razčiščenja, da se boji, da bi kdo pregledal njeno delo, da jo je strah pred ljudsko sodbo!

Ponovno povdarjamo: Kaj takega kakor

je SDS delala z ljubljanskimi občinskimi zastopniki in desetericami podeželskih občin, SLS ne bo storila. Tudi smo daleč od tega, da bi s komisariji lovili glasove. Le če bo zahteval interes občinske uprave, bo tudi SLS zato, da se podvzamejo odločilni koraki, pa naj bo to SDS prav ali ne. Tedaj pa ne bo pomagala nobena intriga.

Delo Jugoslovanskega kluba za naše železničarje.

Razgovor z bivšim ministrom A. Sušnikom.

Kako je z legitimacijami železniških delavcev?

»Najprej moram pibiti še enkrat, kar sem naglasil že včeraj, da je vsaka trditev, češ, da je naša stranka kriva, da je novi pravilnik o znižani vožnji po železnici tako težko pogodil družine železn. delavcev, neistinita. Kdor to trdi, ali ničesar ne ve, ali pa namenoma govori neresnico. Poudarjam ponovno, da je bil novi pravilnik o znižani vožnji sprejet v ministrstvu svetu že 13. januarja t. l., ko so bili na vladi Radičevci in g. Pucelj. Kar je izšlo pozneje 11. aprila, to so samo podrobna navodila o izdajanju voznih olajšav. Do tega pravilnika so imele tudi družine železniških stalnih delavcev na podlagi listne legitimacije pravico do režijske karte. Novi pravilnik jim je to pravico odvzel in prometni minister jim je pozneje že za časa naše vlade dovolil samo pravico do trikratne brezplačne vožnje na leto.«

»Kako je prišlo do tega?»

»Mislim, da je temu krivo slabo poznanje razmer in pa pomanjkanje socialnega čuta pri uradnikih v ministrstvu, ki so delali pravilnik, kakor tudi pri onih, ki so sprejeli pravilnik. Čujem tudi izgovor, češ da se je to zgodilo le vsled tega, ker so se vršile zlo-upotrebe od strani delavskih družin. Toda ta izgovor ne more držati. Radi nekaterih prestopkov bogve kje doli v Srbiji ali Banatu se ni smela odvzeti pravica vsem delavskim družinam tudi v Sloveniji.«

»Kdo je torej kriv?»

»Kdo je pravi krivec, ne vem. Vem samo toliko, da med uradniki v ministrstvu, oziroma v tisti komisiji ni bil niti en pristaš SLS in da v vladi, ki je sprejela pravilnik naša stranka ni imela nobenega zastopnika. Naše stranke torej ne zadene niti najmanjša krivda. Pač pa je tudi v tem oziru Jugoslovanski klub storil, kar je bilo v njegovi moči. Ko smo zvedeli, da se dela nov pravilnik, sva s poslancem Žebotom v imenu Jugoslovanskega kluba posredovala opetovano kakor za miloščinarje tako tudi za delavce in njihove družine, ne samo, da se jim pustijo stare pravice, ampak da se glede legitimacij popolnoma izenačijo z ostalimi železniškimi uslužbenci. Meni je predsednik komisije celo dvakrat dal besedo, da se bo to zgodilo. Če je potem besedo snedel, ne morem jaz nič za to.

»Gotovo že veste, gospod poslanec, da so se sedaj krivice že deloma popravile in gotovo ste že tudi čitali letak, ki ga oblastni odbor UJNZB Ljubljana radi tega razpošilja ter lasti sebi vso zaslugo.«

»Da, čul sem za reparacijo in sem bral tudi letak. Kar se tiče reparacije, moram povdariti, da je to zopet v prvi vrsti zasluga Jugoslov. kluba, ki je tudi potem, ko smo izpadli iz vlade, ostal zvesto na straži, posredoval v ministrstvu in v fin. odboru, po svojih zastopnikih opozarjal na krivice, ki se godijo železniškim delavcem. O vsem tem so poročali časopisi. Vse to se je vršilo že davno poprej, predno so se zganili socialisti in Jugosl. narodni železničarji. Glede letaka pa Vas vprašam samo to: Kaj mislite Vi, kaj

je bolj naravno in bolj verjetno? Ali to, da vlada, ki išče prijateljskih zvez z SLS, vpoštevajo glede Slovenije želje in zahteve zastopnikov SLS, ali pa da rešuje pritožbe UJNZB Ljubljana, koje voditelj tudi v Belgradu pozna, da se pri vsakih volitvah v Sloveniji družijo z najhujšo nasprotnico SLS, s samostojno demokratsko stranko?»

Seveda pa je treba tudi vedeti, da je poslanec, je enkrat skupščina razpuščena, zabranjeno vlagati upite in interpelacije in da je čisto naravno radi tega odlok žel. ministrstva moral priti kot odgovor na kako drugo vlogo, ki je ležala slučajno v ministrstvu.

»Nasprotniki toliko vpijejo o nekaki krivdi Jugoslovanskega kluba v zadevi redukcij pri železnici ter radi odtegljajev plač profesionistom ter radi skrajšanega dela na progi. Ali morete pojasniti, g. poslanec, kako je prišlo do tega? Ali bi mogel klub z izstopom iz vlade preprečiti pritožbe železničarjev?»

»Naša stranka je stopila v vlado v začetku februarja 1927. Postavke za delavske plače v proračunu za leto 1927-28, pa so bile definitivno znižane v finančnem odboru že meseca januarja, torej takrat ko SLS ni bila v vladi. In sicer so bile te postavke znižane za toliko, da je za delavske plače pri ekssekutivnih oddelkih v Sloveniji, t. j. prometni, strojni, gradbeni in ekonomski oddelki zmanjkalo ca. 30 milijonov dinarjev. Zastopnika Jugosl. kluba v fin. odboru, posl. Smodej in Pušenjak sta že takrat nastopila proti taki reakciji in opozarjala na strašne posledice, ki morajo priti iz tega. Samostojni demokrati so takrat lepo molčali, Radičevci pa so glasovali za vse. Ko smo prišli na vlado, je Jugoslov. klub takoj meseca februarja sestavil radi delavskih plač posebno spomenico, ki jo je posl. Žebot osebno izročil žel. ministru. Ta je sicer priznal upravičenost naših zahtev in tudi zahteval zvišanje kreditov, toda fin. minister je ostal trd in neizprosni, sklicujoč se vedno na to, da je finančni odbor že meseca januarja napravil definitiven sklep o tej stvari; obenem nas je tolažil z naknadnimi krediti.

Kaj smo hoteli sedaj? Ali naj stopimo iz vlade? Ali bo morebiti potem kaj bolje za železničarje? Zavedali smo se dobro, da ta korak železniškim delavcem ne bo prinesel nobenih koristi, zato ne, ker je proračun iz državnih oziroma moral biti sprejet in ker so v rezervi čakali samostojni demokrati, ki bi z vsemi štirimi glasovali za vsak proračun, samo da bi prišli v vlado. Zato smo ostali v vladi in skušali popraviti, kar se je v danem položaju pač popraviti dalo.

Na našo zahtevo je bil sprejet amandman (čl. 44. fin. zakona), po katerem se smejo materijalni izdatki in izdatki za dnevne mezde delavcem prometnega ministrstva zvišati na račun presežkov pri dohodkih, in sicer do 5% od zneska kreditov, določenih v proračunu za te izdatke, z odločbo fin. ministra, preko tega odstotka pa z odlokom finančnega odbora narodne skupščine. Ta amandman daje torej žel. ministru pravico,

da more tudi zven proračuna najti denar za delavske plače. In kakor kažejo zadnji dogodki, se prometni minister te pravice tudi poslužuje, ker že naknadno daje kredite.

Sedaj pa redukcije! Seveda vpijejo nasprotniki, da je SLS kriva tudi vseh redukcij pri železnici. Poglejmo, kaj je na tem!

Prvič, redukcij ni sklenila vlada, v kateri je bila SLS, ampak so jih sklenili železniški direktorji na svoji konferenci v Belgradu, ker so bili vezani po skrčenem proračunu, ki ga je zakrivila prejšnja vlada, kakor sem preje pokazal.

Drugič pa te redukcije v Sloveniji niso tako strašne, kakor pravijo nasprotniki, ki kričijo, da bo vrženih na cesto par tisoč delavcev. Kar se tiče redukcij, je Jugosl. klub tudi storil svojo dolžnost, ponovno interveniral in izročil po posl. Žebotu posebno spomenico prometnemu ministru. In edino po za-slugi Jugosl. kluba in po zaslugi ljublj. žel. direktorja g. Kneževića, ki je v Belgradu na konferenci žel. direktorjev, opirajoč se na zahteve Jugoslov. kluba, hrabro branil svojo redukcijo, so redukcije v Sloveniji razmeroma majhne. Dočim se je v drugih direkcijah n. pr. v Sarajevu reduciralo 25—30%, je v ljubljanski direkciji zapadlo redukciji samo 8 do 10%. Reduciranih je bilo par sto sezonskih delavcev, vsi stalni delavci so stali. Odpuščenih je bilo tudi par uradnikov-korupcionistov v Ljubljani in Mariboru, za katerimi pa mislim, nihče ne žaluje. Precej je pač bilo penzioniranih, toda vsi s polno službeno dobo. SLS torej ni kriva redukcij, ampak je samo njena zasluga, da redukcije niso tako hude.

Kar pa se tiče odpuščenih sezonskih delavcev, naj omenim še to, da se bodo po za-slugi SLS v Sloveniji gradile tri nove železniške proge: Rogatec — Krapina, Št. Janž — Sevnica in zveza z morjem, da bodo ti delavci lahko dobili delo, samo če ga bodo hoteli.

»Kaj pa redukcija delovnih dni v tednu od 6 na 4?»

»Tu je bilo vsled nezadostnih kreditov mogoče samo dveje: ali začeti odpuščati tudi stalne delavce, ali pa skrajšati delovni čas. In da ne bi bilo treba reducirati stalnih delavcev, se je rajše skrčilo delo v tednu. Jaz mislim, da je bilo zadnje bolj pametno in tudi socialno bolj pravično, zlasti zato, ker je bilo vendar mnogo upanja, da se bodo vsled amandmana, ki ga je spravil v fin. zakon Jugoslovanski klub, kmalu dobili potrebni krediti. Razumem, da je to bolelo in da so de-

lavci — zlasti družinski očetje stiskali pesti. Toda bolje je bilo, da so kratek čas vsi solidarno malo potrpežli, kakor pa, da bi bilo nekaj družin vrženih na cesto. Radi energične intervencije naših poslancev je to trpljenje trajalo samo dva meseca. Danes je direkcija že dobila potrebne kredite in vse je zopet popravljeno. Dela se zopet 6 dni in tudi profesionisti so zopet dobili nazaj svoje premije. Če bi bili delavci bolj zaupali poslan-cem SLS, ki je edina prava zaščitnica delav-nega ljudstva in ne bi se bili dali toliko begati od plačanih agitatorjev drugih strank, bi bilo mnogo manj razburjenja, jeze in sovraštva. Sicer pa moram pibiti pri tej priliki tudi to, da n. pr. pri sarajevski direkciji delavci delajo 4 dni v tednu mesto 6 dni že celo leto; pri nas pa je to trajalo samo dva me-seca.

Omenil sem preje, da je ljubljanska direkcija že dobila potrebne kredite. Dovolite, da to stvar popravim v toliko, da je direkcija res dobila okoli 6 milijonov dinarjev naknadno, toda še vedno manjka dosti milijonov. Zato bo SLS tudi v bodoče zastavila ves svoj vpliv, da se čim preje dovolijo še ostali, za redno obratovanje železnice nujno potrebni krediti.

»Dovolite še eno vprašanje, g. poslanec. Kaj sodite o davku na ročno delo?»

»O davku na ročno delo pri državnih podjetjih Vam je že zadnjič pojasnil celo za-devo dr. Gosar. Jaz hočem poudariti samo eno. Mi smo poštena stranka in ne moremo kazati dvojno lice, eno doma in drugo v Belgradu. Če mi zahtevamo doma izenačenje davkov, ne moremo v Belgradu nastopati proti. In za izenačenje davka se je šlo tudi pri davku na ročno delo. Zato mi tega davka nismo mogli preprečiti, ampak smo ga kolikor mogoče omiliti s tem, da smo dosegli zvišanje eksistenčnega minimuma od 5000 na 6000 Din.

»Končno še nekaj, gospod poslanec! Kaj mislite, da bo kampanja demokratov in socialistov kaj vplivala pri železničarjih?»

»Železničarji so res silno občutljivi ljudje, toda obenem pa tudi dosti pametni in izobraženi, tako da se tudi oni dobro zavedajo, da je usoda Slovenije za daljšo dobo let položena v roke SLS. Zato pa sem tudi trdno prepričan, da se ne bodo dali begati od raznih nasprotnih agitatorjev, ampak bodo volili tako, kakor to narekuje vsakemu Slovencu njegova lastna dobrobit in dobrobit celega slovenskega naroda.«

Kaj se godi doma

Sporazum v Vevčah.

Med delavstvom papirnice v Vevčah je vladala zadnje čase velika nejevolja nad podjetjem radi raznih šikan in zato, ker podjetje to leto še ni izplačalo nobenih po kolektivnem dogovoru delavstvu pripadajočih premij od produkcije papirja. Splošno razburjenje med delavstvom pa je podjetje povzročilo z novim nesocialnim činom, da je odtegnilo enake zneske za vso napravo novih šip v tovarni, ki so bile že več let pobite in za kar se krivcev po večini ni moglo ugotoviti. Delavstvo, ki na razbitju šip ni bilo prizadeto, je smatralo tak odtegljaj za novo krivico, kateri bi naj sledile še druge.

Umevno je, da se je delavstvo odločilo za borbo, pozvalo pa najprej svoje zaupnike, da posredujejo. To se je pred dobrim tednom tudi zgodilo in takrat so zastopniki podjetja izjavili, da se bodo odtegljaji vrnili in tudi premije izplačale, kar se pa zadnjo soboto ni zgodilo. Delavstvo je smatralo to za izzivanje in sklenilo v torek 12. t. m. zapustiti delo. Ker je

pa med tem prejelo glavno tajništvo JSZ vabilo na ponovne razgovore v četrtek 14. t. m., pri katerih bi se naj dosegel sporazum v vseh spornih točkah, se je podal gl. tajnik Gajšek v Vevče, kjer je z velikim naporom dosegel pomirjenje delavstva.

V četrtek 14. t. m. se je vršila v Vevčah konferenca, kateri je predsedoval g. dr. A. Gosar, udeležili so se je pa poleg delavskih zaupnikov še gg. dr. Pavlin, Golia in Seller za podjetje, Gajšek, Taučar in Pintar pa za delavstvo. Delavstvo je predložilo 5 spornih točk v obravnavanje.

Po štiri urni razpravi se je doseglo soglasje in sporazum in sicer na podlagi tega, da vrne podjetje pri prvem izplačilu odtegljaje za šipe, delavstvo se pa obveže varovati tovarniški inventar, vsako poškodbo takoj naznani, če tega ne stori, je za škodo po odločkih odgovorno. Od 1. januarja t. l. se izplačajo zaostale premije delavstvu na podlagi 45% dosedaj veljavnih premijskih stavek.

Po ugotovljeni produkcijski zmognosti novega Bstroja je verjetnost, da bo delavstvo

I. 1920. govore pri akademski službi božji. Krasen sistem je v teh govorih. Menda ni več problema, ki zanima moderno dušo, katerega bi se ne bil že dotaknil. Prišel je z verskim indiferentizmom, prešel potem k vprašanju duše, jo popeljal k »Neznanemu Bogu«, ji govoril o Kristusu, razvil pred njo skrivnostno vprašanje življenja in je osvetlil raz najrazličnejših vidikov, estetskega, socialnega, moralnega. Preko človeku vrojenega hrepenenja po Bogu je prešel k religiji, pokazal njeno moč, ki edina vodi do velikih osebnosti. Nadaljeval je z govori o cerkvi, eni, edini, sveti, apostolski. V prošlem letu pa je združil roke svojih poslušavcev k molitvi. Obisk govorov priča, kako globoko zadene najnežnejše strune srca. Priča pa tudi, kako potrebni so taki govori ne samo za akademike, marveč za inteligenco sploh.

Toda naš jubilar ne govori akademikom le ob nedeljah pri akademski službi božji, temveč jih kot Marijine otroke zbira tudi pred njenim oltarjem v samostanski kapeli. Vodja je akademski Marijine kongregacije. Tu jim kaže na jasno Morsko zvezdo, ki jim kaže pot do najlepših mladinskih vzorov. Predaleč bi zašel in morda celo užalil skromnega jubilara, ko bi podrobneje opisoval njegove zasluge na tem polju. Naj zadostuje ugotovitev in zagotovitev, da bo ime P. Gvidona za vselej z zlatimi črkami zapisano v zgodovino akademskega katoliškega gibanja med nami.

Bog živi srebrnomašnika Dr. P. Gvidona Banta tja do zlatih svečeniških let in še dalje!

O kravah, preklinjevanju in tekmah.

Ko sem bil komaj dopolnil šesto leto, je rekel naš hlapec France Oblak, da sem sladko skledico že izpraznil in da pride sedaj na vrsto skledica trpljenja, kajti tisto pomlad sta bila sklenila oče in mati, da bom že dober za pastirja šestim ovcom in ravno-toliko kravam, ki jih je naš hlev premogel.

In ko je bil marca skopnel sneg po prisojnih rebrih Borovega griča — bilo je to daleč tam onstran svetovne vojne — mi je dala mati komo črnega kruha in rekla, naj ženem ovce past, češ, da nekaj bodo že dobile, če ne drugega, vsaj popan, ki je baže zelen poleti in pozimi.

Kruha sem bil vesel, ove pa neizmerno žalosten. In vzel sem jesenovo šibo pa šel v hlev, da začnem prazniti tisto latvico trpljenja, o kateri je tako proroško govoril hlapec France Oblak. Kako strašno sem se smilil sam sebi! Komaj šest let in že deset ovac!

In res so ovce takoj uganile mojo slabost in mlada leta pa so se mi razkropile na vse strani in čez pol ure nisem videl nobene več. Tam nekje gori za Borovim gričem pod širokim robom so meketale, jaz pa sem jokaj počasi za njimi; debele solze so mi tekale iz oči in iz nosa na črni kruh, ki sem ga kljub neizmerni žalosti prigrizoval s prav otročjim tekom. Tam doli za hlevom pa se je oglašil porogljiv smeh hlapca Franceta

Oblaka, ki je vpil za menoj: »E, Janez, sladka latvica je že prazna!«

Zopet so me strašile njegove besede, še bolj mlo sem zajokal in še bolj grenke solze so mi padale na kruh.

Prvi dan sem izgubil vseh šest ovac in obupan sem se vrnil domov, kjer so me neukrotne živali že meketale pričakovale. In hlapec se je smejal, smejal in krohotal. S tistim dnem sem pašnjo zasovražil prav iz globine svoje pastirske duše.

Vendar ostre se je nisem mogel več, kajti s šestimi ali sedmimi leti — tako so mi pravili doma — pride človek k pameti in ni vrag, da ne bi mogel ustrahovati šesteri repov. Počasi sem se le privadil in čez dober teden sem jih izgubil le še pet, ki so se vrnile brez pastirja, eno pa sem prignal junaško sam domov.

O, ko bi bil tedaj vedel, da Tirolci v zadevah, ki se tičejo pameti, niso tako hitri in natančni, kako bi jih blagroval! Jaz, revež s komaj šestimi leti, pa že kar šest ovac, na vsako leto po eno!

Ko je prišel v deželo sveti Jurij, so mi dodali še šest krav in par volov. K sreči me je bil brat naučil čez zimo toliko poštevank, da sem znal seštetj glave svojih dragih, ki jih je bilo vseh skupaj štirinajst.

In tako sem pasel dan za dnem, leto za letom tja do svojega dvanaajstega godu.

Nekoč pa, imel sem menda kakih deset let, se je zgodilo nekaj posebnega, le to Vam bom povedal.

Hlapec France Oblak je rad jedel, še rajši ležal in spal, kadar pa ni ne jedel ne spal, tedaj je preklinjal grdo kakor Čič.

Ker sem bil kmalu opazil, da odrastli ljudje lahko kolnejo, ne da bi jih kdo kregal, sem sklepal in sodil, da bi tudi jaz postal večji, dostojanstvenjši in vplivnejši, če bi malo zaklel, ne sicer tako na glas in surovo kot hlapec France, ampak bolj skromno in pobožno.

Treba je bilo torej začeti, a kje in kdaj? Javno si sicer nisem upal že radi tega, ker bi utegnil slišati gospod nunec, ki sem mu pri maši stregel in bi mi morda odpo-vedal angelsko službo, katera mi je nesla deset kron na leto, za vsak pogreb pa groš. Zato sem začel skrivši, na paši ali kjerkoli me ni nihče slišal.

Tako je bil začetek storjen in prav natihoma sem mrmral na paši za kakim grmom: »Hudič prekleti!« »Sakramenski hudič!« »Pri moji duši!« In zdelo se mi je kaj imenitno. Tako sem se sam za se vadal slednji dan, kadarkoli ni bilo nikogar poleg, zlasti na paši. In iz mene, samouka v preklinjevanju, se je razvil v kratkem času spreten preklinjevalec, ki bi ga bilo sodišče lahko zaprtilo za sodnega izvedenca. Res, z uspehom sem bil zadovoljen. Šlo mi je gladko in nikoli nisem vračel ne krave ne ovce, ne da bi jo pozdravil: »Prekleta šklepa, sakramenska bima, ali boš šel, hudič, pri moji duši!«

Nekega večera sem prignal domov in ravno vganjal. Pod ovsenko kraj hleva je

prišlo na svoj račun. Generalno ravnanje bo pa brzo izdalo nove premijske tarife, po katerih naj bi delavstvo doseglo še višje premije kot so dosedanje. Končno se je uredilo še nekaj manj važnih zadev. Navzoči so pismeni dogovor podpisali.

Stvarnemu nastopu in hladnokrvnosti delavskih zaupnikov in Jugoslov. strok. zveze se je zahvaliti, da se razburjenje delavstva ni razvilo v katastrofo in da vlada v Vevčah zopet mir. Delavski zaupniki so pa tudi priznali, da so to pot pokazali zastopniki podjetja precej razumevanja za pameten sporazum, h kateremu je zelo pripomogel navzoči dr. Gosar.

Nevihla nad Ljubljanskim poljem.

Včeraj, približno ob četrta na 3. uro popoldne se je nad Ljubljano nebo nenadoma zagrnilo v neprodorne oblake. Med silnim bliskanjem in gromom se je vili nad vsem Ljubljanskim poljem kratek, toda močan naliv, med katerim je prišla padati kakor lešniki debela toča. V teku treh minut so bile vse ceste posejane z ledenim zrnjem. Nato je naliv ponehal, čež dobro uro pa je nastalo zopet najlepše vreme. Toča je napravila na Ljubljanskem polju ogromno škodo. Uničeno je skoraj vse še nepožeto žito, obšutno poškodovani pa so tudi sadni nasadi in sočivje.

Med silnim neurjem je udarila v poslopja pogosto tudi strela. Med drugim je udarila strela v grajsko poslopje, v Mestni dom in drugam. Strela bi zahtevala kmalu tudi več človeških žrtv. Tako je včeraj med nevihto in točo udarila v samotno stanovanjsko poslopje Med Hmeljniki pri Sv. Križu tako zvana »vodenac« strela, ki v poslopju sicer ni zasledila požara, pač pa je omamila kakih pet, šest oseb, ki so se med nevihto nahajale v poslopju. Najhujše je strela omamila 14letno deklico Stanislavo Turkovo, hčerko poduradnika in 18letno Heleno Butinarjevo, hčer finančnega preglednika v pokoji. Obe deklici sta padli po udarcu strele za kakih deset minut v nezavest. Obe sta dobili v udih močan živčni šok, da so ju morali dolgo drgniti in masirati, vendar pa to ni izdalo mnogo. Poklicana je bila rešilna postaja, ki je obe deklici prepeljala v bolnico.

Strela zažgala hišo.

Po polnoči od petka na soboto je divjala huda nevihta. Strele so razsvetljevale pokrajino kot bi najlepše sijal mesec. Dež je lil kot bi lilo iz škafa. Ko je nevihta že pojemala, je udarila strela v hišo posestnika Kurnika, po dom. Finkovca na Urleku v Kotredeški občini, in mu je pogorelo vse, kar je imel v hiši, in še v bližini stoječi svinjak. Gospodinja je bivala sama v hiši — drugi so spali v senu gospodarskega poslopja — prižgano je imela luč, da si je krajšala čas. Ko udari strela, šla je gledat in opazi, da gori streha hiše. Pričela je klicati domače na pomoč. Svit požara je žalostno obseval hribovje proti Trbovljam.

Smrtna nesreča v planini.

Preteklo nedeljo je odšel na planino Kofce pri Trzinu k svoji živini posestnik Jakob Ahačič od sv. Ane. Ko se je zvečer vračal domov, je zdrknil v globok prepad in se do smrti pobil. Najbrže ga je nad prepadom prišla tudi božjast, kateri je bil podvržen. Ponesrečenca so po utrudljivem iskanju našli šele v sredo vsega razmesarjenega. Bližino ponesrečenca je značil njegov pes, ki se je dal šele v torek odvesti domov. Pokojni zapušča ženo in kopico nepreskrbljenih otrok. N. v m. p. l.

Ponarejevalci denarja.

K članku »Ponarejevalci denarja« v Novem mestu od 14. julija t. l. smo že izvedeli, da se je našlo pri hišni preiskavi pri aretovanem osumljenecu J. P. še pet še ne popolnoma izdelanih stikalnic za ponarejanje dvodinarskih novcev, 17 kg mešane kovine za vlivanje novcev, en manjši kovaški meh, potrebna količina kokska graversko orodje za rezanje črk in grba in orodje za rezanje robov. Iz vseh najdenih priprav se sklepa, da je imela opraviti pri izdelavi teh naprav kaj spretna

roka. Osumljenec se izgovarja, da ne ve, na kak način je prišlo vse to pod njegovo streho.

Smrtna nesreča.

Smrtna nesreča je zadela v Toplicah na Dolenjskem preteklo sredo popoldne mladeniča Janeza Poglajen. Pomagal je sosedu zvezovati z verigo težke hlode na vozu. Pri nategovanju je veriga počila in po 350 kg težki hlodi so se zvalili z vso silo nanj in ga podrli na tla. Zlomljene je imel noge, mehur mu je počil, in ko so ga nesli domov, je že med potjo umrl. Pokojni Janez je bil priden mladenič, član Marijine družbe in korni pevec. Zadnje nedeljo je bil z drugimi družbeniki vred pri skupnem sv. obhajilu. Pa tudi zdaj je poprosil za duhovnika, ki ga pa ni dobil več živega. Trdno upamo, da ga je smrt našla pripravljenega.

Velike tatvine.

Včeraj popoldne je na vlaku med postajama Zidani most—Hrastnik neka ženska ukradla iz

žepa višee suknje nekega višjega uradnika listnico, v kateri je bilo 2600 Din in 300 šilingov gotovine ter razni papirji. Žensko so pri tatvini zasačili, vendar je ušla v stranišče in listnico vrgla skozi luknjo na progo. Ko je vlak privozil v Ljubljano, je policija tatlico aretirala in ugotovila, da se piše Helena Kisel, branjevka in trafikantinja na Zidanem mostu. Listnico so poslali iskat železniške delavce, ki so jo tudi našli. Vendar pa so našli v listnici poleg papirjev samo 300 šilingov, 2600 Din je pa zmanjkalo. Te je potem nekdo že pred delavci našel in pobral. Poziva se, da denar izroči policijskemu ravnanstvu v Ljubljani, da se izogne kazenskim posledicam.

V Šibeniku je v noči od petka na soboto neznan tat ukradel v cerkvi z oltarja razno zlatnino, v vrednosti 10.000 Din.

V Crikvenici je 14. t. m. neznan tat ukradel v hotelu Terapija Leposlavju Mihajloviču 9000 Din gotovine in par briljantnih uhanov v vrednosti 70.000 Din. Tatvine je sumljiv neki 25 do 30 let star mož, srednje postave, blond, s kozjo brado.

Dnevne novice

★ **Cerkveno odlikovanje.** Valentin Sitar, župnik v Zagorju ob Savi, je bil imenovan za škof. duhovnega svetnika. Častitamo!

★ **Volitev župana v Jurkloštru.** Pri županovi volitvi v Jurkloštru dne 14. t. m. je bil za župana izvoljen g. Andrej Špan, posestnik v Prapretnem, pristaš SLS. Svetovalcem so bili izvoljeni gg.: Vidic Anton, posestnik, Polje; Vrečko Anton, posestnik, Mrzlopole; Kozmus Anton, posestnik, Gornji Voluš, vsi trije so pristaši SLS. Po izidu te volitve je zmaga SLS v Jurkloštru popolna.

★ **Promet z Avstrijo je prekinjen.** Včeraj dopoldne je bil ustavljen z Avstrijo ves promet, tako potniški, tovorni in tranzitni, in sicer na vseh progah, preko Jesenic, preko Spilja in preko Prevalj. Železnica ne sprejema več blaga za Avstrijo, vse blago, ki je bilo namenjeno za Avstrijo, pa je ostavljeno na pošti ter je na razpolago odpošiljalcem. Razen s Celovcem ne funkcionira več nobena telefonska in ne brzojavna zveza z Avstrijo.

★ **Romanje na Sv. Višarje.** To romanje bo 14. in 15. avgusta 1927. Priredila ga bo Slovenska krščanska ženska zveza za svoje članice. Vabljeni so pa seveda tudi družinski člani udeleženk (starši, možje, bratje, otroci). Kar se tiče stroškov, je treba ločiti stroške za potovanje po jugoslovanskem ozemlju in stroške za potovanje po italijanskem ozemlju. Po jugosl. ozemlju velja polovična vožnja, in sicer le na progi Ljubljana-Planica. Mogoče je, da se bo polovična vožnja dobila tudi iz drugih postaj, kar bo že pravočasno objavljeno. Polovična vožnja iz Ljubljane v Planico in nazaj stane 34 Din. Za vožnjo po italijanskem ozemlju in za italijanski potni vizum je treba plačati ob prijavi 40 Din. Prijave sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Ob prijavi mora vsaka oseba, ki se hoče romanja udeležiti, navesti svoje ime in priimek, stan, rojstno leto in stanovanje. Prijave se sprejemajo do 31. julija 1927.

★ **Podružnice »Krščanske šole«** v lavalinski škofiji ponovno opozarjamo, da se vrši redni letni občni zbor škofijske zveze prihodnji četrtek, dne 21. julija, ob 2. popoldne v Mariboru, Gledališka ulica 2.

★ **Velika skupščina »Krščanske šole«** za Slovenijo se vrši letos v Mariboru, in sicer 21. avgusta 1927. Podrobnejši spored objavimo pravočasno.

★ **Desetletnica mature na gimnaziji v Celju.** Tovariši, ki so maturirali leta 1917, na gimnaziji v Celju in oni, ki bi bili moral v normalnih razmerah maturirati l. 1917, a so samo vsled vojaške službe napravili zrelostni izpit pozneje, naj se zgledajo pismeno pri podpisnem ter povedo svoje želje, kdaj in kje naj se vrši sestanek ob priliki desetletnice mature. — Anton Senica, Šmarje, p. Sevnica ob Savi.

★ **Društvo »Enakopravnost najemnikov«** je v osnutku. Najemnik, ki trpi zaradi stanovanjskega zakona in pričakuje izboljšanje svojega položaja z ukinitvijo tega zakona, naj prijavi pripravljenost k vstopu v to društvo na upravo tega lista pod »Enakopravnost«. Prijaviteljci se bodo v kratkem pozvali na ustanovno občno zborovanje.

★ **Orlovsko okrožje za Ljubljano in okolico,** ki je znano po svojih najlepših organiziranih prireditvah, bo letos nastopilo v nedeljo 31. julija v Šmarju pri Ljubljani. Po sv. maši, ki bo ob desetih, bo ljudski tabor. Telovadba se prične po litanih ob pol štirih. Ta orlovski prireditve bo največja na Dolenjskem v letošnjem letu.

★ **Tečaji »Brezalkoholne produkcije«** se bodo vršili meseca septembra za časa jubilejne Kmetijske razstave, na kar se zainteresirani že sedaj opozarjajo.

★ **Vse župne urade** prosimo, naj število udeležencev za romanje in kongres na Trsatu čimprej prijavijo »Sveti vojski« v Ljubljani. Bodoče delovanje »Svete vojske« je v veliki meri odvisno ravno od tega romanja, ki mora postati veličastna manifestacija za treznost in prepoved našega naroda. »Sveta vojska« pomaga radevolje v vseh zadevah, v katerih se kdo obrača nanjo, a pričakuje tudi upravičeno, da bo našla v svojem težkem delu moralno oporo in pomoč od vseh činiteljev, ki so poklicani buditi zanimanje za treznost med našim ljudstvom.

★ **Vlagatelj Ljubljanske posojilnice, oz. Jugoslov. zavarovalne hranilnice.** Deželno sodišče v Ljubljani, oddelek XI., poziva, da se v kazensko pravni stvari zoper Antona Peska radi hudodelstva goljufije po § 197. kaz. zak. oglase v svrhu zaslivanja kot priče dne 20. julija t. l. med 10. in 14. uro v sobi št. 94, I. nadstropje, sledeči vlagatelji bivše Ljubljanske posojilnice, oz. Jugoslovanske zavarovalne hranilnice, katerih naslov je sodišču neznan: Ljubljanska posojilnica: Križanič Marija, Brodaj Anica, Marija Selšek, Marija Grandovec, Terezija Pogačnik, Marija Pirc in Helena Sušteršič; Jugosl. zavarovalna hranilnica: Bernik Marija, Kavčič Marija, Ivan in Marija Stare.

★ **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** priredi danes dva koncerta, popoldne ob 16.30 v zdravilišču kopališča Laško, zvečer ob 20.30 v zdravilišču Rimske Toplice s sporedom slovenskih, hrvatskih in srbskih narodnih pesmi v ženskem kvartetu, solospievih, moškem in mešanem zboru.

★ **Osebnostne novice s pošte.** Premiščeni so: Pl. ur. II-3 Alojzij Knez z Ljubljane 3 na Ljubljansko kolodvorsko pošto in Leopold Sirnik iz Metlike v Mozirje, pl. ur. II-4 Frida Hukmanova iz Misljin v Ljubno; z Ljubljanske gl. pošte: Ivana Vindišarjeva v Gornji grad, Kar-

la Sarabonova na glavno pošto v Mariboru in Amalija Kalanova v Šmartno pri Litiji; Stefanija Žuljanova od Sv. Jurja ob Ščavnici na Strnišče, Anica Kosova iz Gornjega grada na Zidani most, pl. ur. III-3 Francka Zemljčeva z ravnanstvom na Ljublj. gl. pošto, Karla Fli-sova iz Hoč v Studenci pri Mariboru, zvan. I. skup. Iv. Kalan z Ljublj. kolodvorske pošte na Ljublj. gl. pošto, dnevn. Francka Adamičeva iz Celja v Konjice in Rupert Meglič od Sv. Jurja na Ščavnici na gl. pošto v Mariboru. Napredovali so: Za zvan. I. skup. Fr. Puc, za zvan. II. skup. Feliks Beru in Fr. Simnovec, vsi trije na Ljublj. gl. pošti, Fr. Dolinar na Ljublj. kol. pošti, Martin Knapleš in Fr. Uhl na mariborski gl. pošti, Kaul Rakar na kolodvorski pošti v Mariboru, Leopold Kuclar in Ignacij Dermaša na ravnanstvu; za zvan. 3. skup. Jože Grobner na Ljublj. kol. pošti in Albert Kos na X. ter. t. t. teh. odseku, vsi služitelji. — Poročil se je pb. ur. II-4 Milan Reich na kol. pošti v Mariboru z Elizabeto Pollaschkovo. — Poštno službo sta odpovedala: dnevn. Dimitrij Babkov na Ljublj. gl. pošti in Jožko Boh na kol. pošti v Ljubljani.

★ **Živinski in kramarski sejem v Semiču** se vrši dne 25. jul. t. l., ker je dne 24. julija nedelja.

★ **Župni uradi na Dolenjskem** se naprošajo: za rojstne podatke Ane Pertot, stare okrog 17 let. Oče Anton je umrl, mati Marija, roj. Rozetič je umobolna. Obe bivate v Gorici — nikamor pripadajoče, brez domovine. Roj. l. naj se pošlje na župni urad Raka.

★ **Kdor želi na Trsat, naj to takoj javi »Sveti vojski«** v Ljubljani.

★ **Razpis službe.** Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju se razpisuje učno mesto za srbsko-hrvatski jezik v zvezi s francoščino oz. italijanščino. Za to mesto pridejo v prvi vrsti v poštevske profesorski kandidati z usposobljenostnim (diplomskim) izpitom iz teh predmetov. Prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. službenicah, naj se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Belgradu, vložijo pa do 31. jul. 1927. pri ravnanstvu drž. dvorazredne trgovske šole v Celju.

★ **Neki otroški zdravnik piše:** »Da odstranimo iz ust vse škodljive snovi, in da bi obenem kolikor mogoče antiseptično ravnali, nikakor ne zadostuje snajenje s samo čisto vodo, temveč ji je treba dodati še zobne vode, ki predvsem ni strupena, a vendar uničuje gnilobne klice, pri tem pa ima ugoden okus, kar je za otroke jako važno. Tem zahtevam odgovarja v polni meri Odol, ki ga je treba dodati vodi vsako jutro, zlasti pa vsak večer.«

★ **Pri zaprtju, motenju prebave, zgagi, kipenju, glavobolu, splošnem slabopojutju** naj se zaužije žutraj na tešče časa naravne »Franz-Josef-grenčice«. Po izkušnjah, ki so jih dobili na klinikah za notranje bolezni, je »Franz-Josef-voda« izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **14. kolo državne razredne loterije.** Opozarjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnem dajemo priliko, da si za bodoči razred nabavijo srečke od najsrečnejše kolekture L. Z. Konjović, Belgrad, katera je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh.

★ **Aphidol,** sredstvo zoper listne uši in druge slinčaste izdelke tvrdke Chemotechna ima stalno v zalogi drogerija Sanitas. Ljubljana.

KUSAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ **Med. dr. Robert Blumauer,** specialist za kirurgijo, ordinira privatno vsak dan od pol 2 do pol 4 pop. razen ob nedeljah in praznikih. Ljubljana, Tabor 13-I. (Sokolski dom — vhod s strani vojašnice).

★ **ITO — zobna pasta najboljša.**

★ **Svetlopišni papir negativni 42, 52 Din,** pozitivni 52, 62 Din, priporoča papirna trgovina I. Gajšek nasl. Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

stal brat Peter in me nekam prijazno gledal. Te prijanosti sicer nisem bil vajen, a sumljiva se mi kljub temu ni zdela.

»Janez,« je rekel, »kadar boš vgnal in priklenil, pridil sem, tu v ovsenkinem duplu je sršenovo gnezdo, ga bova zažgala.«

Pa sem vgnal, priklenil in šel pod ovsenko.

»Ti,« je rekel brat sladko porogljivo, »kdaj pa te je gospod nunc navažil tako lepo moliti? Čakaj, krola!« V tem trenutku se je njegova roka stegnila za mojim uhljem. Vedel sem, pri čem da sem. Z naglo kretnjo sem se zasuknil in pokazal pete, brat pa hajdi za mano. Tako sva startala pri prvi dirki mojega življenja. In šlo je okrog kozolca, krog levega in hiše, pa zopet nazaj, kjer se je dirka začela, še enkrat okoli hiše, kleva in kozolca v skedenj in senik. Bila je to hudičeva štafeta brez zastavic in kratkih hlač. Bila je tekma, kjer sem bil tekmeč in cilj obenem. A izpadla je zame slabo, kajti še nikoli poprej moje uho ni čutilo in moje telo ni verjelo, da je za kletvino mladega smrkačva potrebna tako navdušena tekma.

In onega dne sem odzdravel. Nisem hotel biti več velik, dostojanstven in vpliven, kajti tekma mi je bila izgnala vse take muhe iz glave. Postal sem skromen in tih. Začel sem se učiti nemške sklanjajve in spregajve, ki mi ju je vtepal učitelj Bitežnik v glavo. Po fari so govorili, da se bom šel učiti za gospoda, ker je učitelj Bitežnik rekel, da sem

dobre glave, češ, da mu v šoli najbolj nagajam.

Tega je že davno, davno, le spomini so še ostali, prijetni spomini na ovce, krave in štafeto tekmo, ki sva jo priredila z rajnikom bratom...

* * *

Spomnil sem se tega koščka svoje mladosti oni dan, ko sem se šel brit k brivcu Kelšinu v Kopitarjevi ulici, kjer sem nalezl na klerikalnega zmaja, ki sedaj prireja volivne shode, žre državotvorne elemente in prodaja srečke za stadijnsko loterijo.

Klerikalni zmaj je še vedno čvrst in močan, le osivel je zadnje čase nekoliko, to pa radi tega, ker ima mladiče. Odkar na politični pozornosti ni nič novega, se je umaknil nekoliko tudi on iz političnega vrvenja in se je začel zanimati tudi za šport in zbiranje pisemskih znamk. Ker sva že stara znanca in se celo tikava, se me je zmaj zelo razveselil in prijazno pomigal z repom. Prisedel sem in tako sva čakala oba, da prideva na vrsto. Obrnil sem pogovor na politično plat, pa je preslišal in mi je jel pripovedovati, kako mnogobrojnim smotrom športa bo služil Stadion ob Dunajski cesti in da on prodaja srečke za stadijnsko loterijo. Razvnel se je in mi držal celo predavanje:

Pri starih Grkih se je imenoval Stadion velikanski prostor, kjer so se vršile raznovrstne tekme, namenjene telesni in duševni vzgoji grške mladine, ki je prav tako

kakor danes, rajši telovadila, tekmovala in brcala, kakor pa študirala. Imeli so Grki več takih Stadionov, n. pr. v Olimpiji, Mesehi, Atenah, a tudi v drugih manjših krajih. Tekme ali kakor so jim Grki rekli »agónes«, so se vršile po sledečem redu: enostavne in dvojne dirke, tekme za vztrajnost, rokoborba in borba s pestmi. Prirejali so pa tudi tekme z vozovi, jahanjem, tekme v jahanju, teku in deklamiranju slovestvenih del. Cesar Teodozij je pozneje (394 po Kr.) te vrste tekme, izmed katerih so najbolj znane olimpijske igre, prepovedal. L. 1896. pa so jih zopet priredili v Atenah in leta 1900., za časa svetovne razstave, v Parizu.

Kakor vidiš, je rekel klerikalni zmaj, se je ves grški šport vršil na stadionih, ki so bili že tedaj eldorado plemenitega stremljenja po zdravi duši in zdravem telesu.

Tudi mi Slovenci smo se začeli zadnje čase gibati. Ljudje, ki jih naše socialne razmere zapirajo vedno bolj med štiri stene, so izprevideli, da mora telo, ki se ne giblje, ki ne telovadi, tekmuje, brci in skače, začeti propadati prej ali slej. In ravno Stadion ob Dunajski cesti budi prostor, kjer se bo lahko vsak športnik brez izjeme udeleževal po svojih močeh in svoji volji. Na Stadionu se bo mladina poganjala za zmage in rekorde v vseh panogah današnjega športa. Gori se bodo vršile plemenite tekme v moči in spretnosti, živlosti in gibčnosti človeškega telesa, ki propada in bo propadlo,

če ga bomo zanemarjali. In če zanemarimo telo, upopastimo tudi duha in veselje do življenja.

Ko je bil klerikalni zmaj končal svoje predavanje o Stadionu in dirkah, me je vprašal, če ne bi mogoče kupil kako srečko za stadijnsko loterijo. So samo po 10 dinarjev, dobitki pa presegajo vse, kar se je kdaj obetalo v loteriji. Kajti glavni dobitek bo hiša ob Dunajski cesti, nasproti Stadionu samemu.

Ko je bil gospod Kelšin zmaja lepo obril in očedil, se je le-ta prijazno poslovil, pomigal z repom in odšel ob Ljubljani na izprehod, če ne bi mogoče našel kje kako kulturnobojno žabo za pod zob.

Še isti večer sem sedel in zapisal spomin na svojo dirko.

Pač se bodo videle tam gori na Stadionu še mnogotere dirke, le take, kot sva jo priredila svoje dni jaz in moj brat Peter, ne bo nikoli več nobene, kajti danes je kletvina znamenje napredka in krepek »prmojduš« je bolj v časti kot resna moška beseda. Zato pa tudi ljudi, ki bi kakor moj brat z dirkami izganjali hudiča iz mlečnobobih smrkačev, ni več dosti na svetu.

P. K.

ŽREBANJE LOTERIJE

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite takoj srečke!

★ **Vrednostne papirje** vseh vrst, pred- in povojne, tu- in inozemske, delnice, bančne zadolžnice, državna, deželna in mestna posojila, železniške prioritete, obligacije, založnice, rente, srečke itd. kupuje in plača najbolje Efekt- na banka M. Jankole, Ljubljana, Kongresni trg 9.

★ **Za razkuževanje živine in hlevov** pri nalezljivih boleznih se poslužujemo z najboljšim uspehom Saneolin-a, ki ga izdeluje tvrdka Chemotechna družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. in E. Skaberne).

Kadar nad poljem solnce pripeka, kmetič za plugom se opoteka, takrat največje njegove so nade, da se napil bo »CLIO«-limonade!

Ustanovlj. 1842. Vsakovrstna plesarska in žrkoslikarska dela izvršuje tvrdka
BRATA EBERL nasledniki Martinc, Černe & Co.
Vošnjakova ul. 8. (preje Cesta na Gorenjsko železn.)
Zmerno cene. Ljubljana Telefon št. 2814

Ljubljana

Somišljeniki SLS v Ljubljani

Zglasite se čimprej v našem tajništvu, Jugoslovanska tiskarna II. nadst. in pogledite, če ste vpisani v volivnem imeniku za občinske volitve. Zglasite se vsi, ki boste do 23. julija t. l. dopolnili 21. leto in bivate že šest mesecev v Ljubljani.

Uradne ure so danes od 8—12 dopoldne.
Tajništvo SLS za Ljubljano.

© **Nova električna razsvetljava v opernem gledališču.** Na intervencijo upravnika ing. R. Kregarja je vladni komisar g. Mencinger s soglasnim sklepom sosveta naklonil u-pravi Nar. gledališča v Ljubljani subvencijo v znesku 300.000 Din, s katero se bo izvedla popolna reorganizacija električnih naprav opernega odra. Dosedanje naprave so v skrajno derutnem stanju, čisto zastarelega sistema ter so venomer ogrožale varnost gledališča kakor tudi gledališke osebo in občinstva. Policijska in Gradbeni direkcija sta že pred leti opozarjali na veliko nevarnost požara v primeru, da se ti nedostatki ne bi pravočasno odpravili. Izredno razumevanje g. komisarja in sosveta je s svojim sklepom to pomembno končno odpravilo in ustvarilo obenem tudi možnost za tehnično mnogo boljše odersko razsvetljavo. Ker pa je gledališče last oblastne skupščine in preide tudi nova električna razsvetljava v posest oblasti, se je obrnil g. komisar na oblastni odbor s prošnjo, da porabljen svoto vrne ne občini, temveč upravi Nar. gledališča, ki naj jo porabi za reorganizacijo ostalih panog našega gledališča. Obenem se izvede na sklep sosveta napeljava 220 voltnega toka v operno gledališče, Narodni dom in okolico ter s tem modernizira elektrifikacijo tudi tega mestnega okraja.

© **Zobozdravnik dr. Puher** do 8. avgusta ne ordinira.

© **Koncert v hotelu »Tivoli«** se vrši v nedeljo 17. t. m. od 15.—20. ure. Vstopnina prosta. Priporočila se Vekoslav Dolničar.

© **Kopalnice v hotelu »Slon«** ostane vsled popravil in renoviranja prostorov do 2. avgusta zaprto. Maser in pediker ostane p. n. gostom na razpolago.

Zobni zdravnik
dr. IVAN OBLAK
zopet redno ordinira

Miklošičeva cesta
(Vzajemna posojilnica)

© **Učni tečaj za umetno vezanje na Pfaff šivalnih strojih** priredi tvrdka Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7 od 18. do 31. t. m., v lokalu g. K. Kačiča na Dunajski cesti. Vstop vsakemu interesentu dovoljen ter se tvrdka za mnogobrojen obisk priporoča.

Maribor

□ **Mestna občina je naročila narodne motive.** Nove mestne hiše v Smetanovi ulici bodo poslikane v originalnih narodnih motivih. Slikar in umetnik Inkiostr bo izdelal zgoraj omenjene vzorce, katere bo mestna občina po uporabi prodajala tudi drugim mariborskim slikarjem.

□ **Avtoomnibus zveza Maribor—Rogaška Slatina.** Poskušnja vožnja na progi Maribor—Celje se je vršila 15. t. m. in je izpadla zelo dobro. Odslej bo odprt promet z mestnim avtoomnibusom na tej progi in se bo vršil redno, ako bo avtomobil dovolj zaseden. — Avtoomnibus bo odpeljal iz Maribora v Rogaško Slatino ob 7 zjutraj in bo v Slatini ob 9. Kmalu po 9 bo odhod iz Rogaške Slatine in v Maribor dospel avto ob 11. Popoldne odhod iz Maribora ob 5 in prihod v R. Slatino ob 7 zvečer. Kmalu po 7 odhod iz R. Slatine in prihod v Maribor ob 9 zvečer. Omenjena proga znaša točno 50 km.

□ **Pritožbe s Pobrežja.** Prebivalstvo Pobrežja, ki stanuje v bližini gozda, se neprestano pritožuje radi škandaloznega smrada okoli konjačeve hiše. Ker se ne upoštevajo niti najprimitivnejša pravila higijene, se je

županstvo občine Pobrežje že opetovano pritožilo na pristojno oblast, toda pritožbe dosedaj niso ničesar dosegle.

□ **Popravek.** V notici glede predloga bivšega upravnega sveta mestne hranilnice v Mariboru za dopolnitev izpraznjenih mest v odboru, kjer so nekateri odstopili, smo poročali, da je bil predlagan Karl Jančič, državni pravdnik. Popravljamo, da je Karl Jančič, trgovec, državni pravdnik je pa dr. Ivan Jančič, ki z zadevo nima opraviti.

□ **Občni zbor mariborske Glasbene matice.** Sinoci se je vršil v društvenih prostorih v dvorani »Union« občni zbor mariborske Glasbene matice. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik ravnatelj dr. Jos. Tomišek, podpredsednika: primarij dr. Janko Dernovšek in Arnuš, tajnik Faganelli, blagajnik postajenačelnik Štefin, odborniki: Šparl, Horvat, Šantlova, knjižničarka Rozmanova.

□ **Slike s Pece** so razstavljene v izložbah Vahtar v Gosposki ulici in v Cirilovi tiskarni, Koroška cesta.

□ **Razglasitev vojnega razporeda.** Razglasitev vojnega razporeda je določena na dan 24. julija 1927 z začetkom ob 7 zjutraj, ter traja nepretrgano do 5 zvečer in sicer na travniku vojaškega vezbališča na Teznu. Letošnje razglasitve vojnega razporeda se morajo udeležiti: 1. vsi vojni obvezniki r. l. 1877 do vključno 1891; 2. vsi vojni obvezniki r. l. 1877 do vključno 1891, ki so začasno za vojno službo nesposobni; 3. vsi začasni invalidi; 4. vsi oni rez. častniki gori navedenih r. l., ki še niso sprejeti v našo armado. K gori navedenim točkam se pripominja, da se ta razglasitev nanaša samo na voj. obveznike gori navedenih r. l., ki so pristojni v mesto Maribor in ki bivajo v mestu. — K razglasitvi voj. razporeda se imajo javiti tudi vsi dajalci živine, vozil in drugih prenosnih sredstev, ne oziraje se na starost, a brez živine in vozil. Vsak obveznik mora prinesiti s seboj vojaško knjižico ali kako drugo vojaško listino ali domovnico. Dajalci živine pa vojne stočne liste.

□ **Nevarni razgrajči.** V Betnavski ulici je v noči od petka na soboto ustavil stražnik več fantov, ki so kričali in prepevali. Razgrajči so pobegnili v temne ulice, na begu pa je eden oddal na stražnika strel, ki pa k sreči ni pogodil. Policija je imena nevarnih razgrajčev ugotovila in čaka jih zaslužen kaznen.

□ **Važna najdba.** Znani mariborski profesor g. Baš je našel v jamah na Kozjaku ostanke jamskega medveda in sicer čeljust in kosti od nog. Najdba je izročena mariborskemu muzeju.

□ **Mestno kopalništvo** se bo popravilo in je že tudi dovoljena vsota za popravila.

Celje

© **Velika orlovska slavnost v Radečah** pri Zidanem mostu. V nedeljo, dne 24. t. m., priredi celjsko orlovsko okrožje v prijaznih Radečah svoj letošnji javni nastop. Te prireditve se udeležijo cvet mladine iz ponosne Savinjske doline, iz lepega trga Sv. Jurija, iz trpljenja bogatih Trbovelj in vina močnih brežjskih holmcov. Da se je bodo v obilnem številu udeležili tudi celjski Orli, se razume. Teharske Orle pa bo spremljala v Radeče staroslavna zastava Mlinarjevega Janeza, simbol teharskega plemstva. Prijatelji Orlovstva, v nedeljo, 24. julija t. l., v obilnem številu na svidenje v Radečah!

Trbovlje

© **Juridične osebe in članstvo.** Demokrati so se radi občnega zbora Zadrugne elektrarne pritožili na svojo Zadrugno zvezo v Celju. Povdarjali so, da juridične osebe, to so one, ki zastopajo zadrugo ali podobne korporacije, niso člani elektrarne, torej bi ne mogli voliti v zadrugni odbor. Zveza je točko pravilno rešila, da je smatrali zastopnike kot člane zadrug ter se tudi lahko volijo. Ta točka, ki je bila pri vsakem zboru na dnevnem redu, je tako rešena za vedno.

© **Zveza slovenskih vojakov** iz svetovne vojne ima danes, v nedeljo, vrtno veselico pri Šenerju na Pasetju. Čisti dobiček je namenjen podpornemu fondu društva.

Šoštanj

Nekaj posebnega bo, če sodimo že po pripravah, nocojšnji »Materin večer«. Začetek je ob 7 zvečer v cerkvi; govor materam in pete večernice. Nato je na prostem na orlovskem letnem telovadišču slavnostna akademija z 12 izbranimi točkami. Na sporedu je govor o materah, deklamacije, petje, simbolične vaje in Krekova igra »Pod božjim varstvom«. Matere, naše ljube in drage, in vsi, ki se čutite kot njihovi dolžniki, pridite, da se vez ljubezni znova utrdi!

Orli pridejo! Ta klic že danes vneto vse, kar je pri nas plemenitega, k živinam tekmi, da pripravimo za letošnji orlovski nastop 31. julija vse kar najlepše. Dvoje — dušo in telo — goji Orle, zato bo imela pa tudi naša orlovska slavnost dva dela: dopoldne za dušo, popoldne za telo. Dopoldne bo slovesna služba božja, pri kateri govori veleč. g. msgr. Ivan Rotner, dekan v Škalah. Popoldne pa velika javna telovadba, pri kateri nastopijo vse naše edince od dorašnih članov do najmlajše Orličice z najzanimivejšimi točkami. Po telovadbi bo pa ob koncertu domače godbe in naših pevcev prijateljska zabava do mraka. Nikdo naj ne zamudi te redke prilike, da vidi res nekaj lepega in se zraven v pošteno družbi razvedri. Pridite zadnjega julija vsi v Šoštanj, ki ste bili že leta 1923, in pripeljite še svoje prijatelje! Bog živ!

Slovenska krajina

Bratovščina sv. Cirila in Metoda. V Turnišču se je ustanovila bratovščina sv. slovenskih apostolov Cirila in Metoda. Vodi jo g. kaplan Ivan Greif. Vprašanje občinskih pašnikov. Kakor smo že poročali, je bila poslana od agrarnega urada v Ljubljani komisija, ki je imela nalogo, da uredi sporna vprašanja, ki so se pojavila ob priliki de-

litve občinskih pašnikov. Komisija je dognala, da je v Radmožancih vse v redu, so pa sporne točke v Dobrovniku in Gaberju, ki pa se tekom časa tudi uredijo.

Ježica pri Ljubljani

Nov poljski čuvaj. Prosilcev za to mesto je bilo več (4), oddala pa se je ta služba Fr. Urbanu iz Ježice, kateri jo je 15. t. m. tudi že nastopil.

Občinske finance. Občinski odbor je v svoji zadnji seji sklenil nakazati sledeče podpore: 1. Pogorelcem v Starem trgu na Notranjskem 500 Din; 2. pogorelcem v St. Rupertu (litjski okraj) 300 Din; 3. Odboru za postavitev spomenika »Suhi baje« 100 Din. Dalje se je še odobril proračun za nekatere kanalizacije pri občinskih potih.

Naslo se je in se nahaja pri tukajšnjem županstvu: 1. kompletna otroška obleka (krilo itd.). Dasi je bila najdena pred tednom na savski obali, so zanj še ni nikdo oglašil, niti se ne ve, kam je zginila dotična deklica, odnosno, kako je razlagati to nenavadno kandidate.

Vlagaanje kandidatnih list se je v sredo vršilo. Predstavniki liste SDS so stali že prejšnji dan ob treh popoldne pred vrati dotične pisarne, da so prvi vložili listo. Ali mislijo morda, da jih bo rešila — prva skrinjica?

Vič

Društvo Kršćanska šola na Viču, ki šteje sedaj 1178 članov, bo postavilo v vestibulu nove šole krasen kip Srca Jezusovega, in sicer na lastne stroške. Tozadevno dovoljenje od krajnega šolskega sveta je že izposlovano. Blagoslovitev kipa se vrši ob začetku šolskega leta.

V gostilni Kušar pri dolgem mostu se vrši danes popoldne vrtni koncert. Svira godba prosvetnega društva na Viču, začetek ob pol 4 popoldne. Vstopnina prosta.

Kranj

Kranksko orlovsko okrožje bo priredilo v nedeljo dne 31. julija v Naklem javni nastop s sledečim sporedom: Ob 9. uri sv. maša v župni cerkvi, po maši spoved na telovadišče, kjer bodo skušnje za popoldanski nastop, popoldne ob 2 litanije, ob pol 4 javna telovadba. Po telovadbi prosta zabava s koncertom, srečolovom itd. Pri prireditvi sodeluje godba gasilnega društva iz Škofje Loke. Prijatelji Orlovstva iskreno vabljeni. Bog živ!

Tržič

Katoliški dan, ki bo pri nas 7. avgusta, obeta biti nekaj veličastnega. Priprave so v polnem teku. Ob 30 letnici društva sv. Jožefa bodo člani, ki so pri društvu že od ustanovitve, odlikovani s srebrnimi svetinjami, ki jih izdeluje posebej za ta namen tvrdka Kregar v Ljubljani.

Občinske volitve bodo pri nas prihodnje nedelje. Skrinjica naših delavcev je druga, naših obrtnikov pa tretja.

Novo mesto

Večja poljska tatvina. V noči od 11. na 12. julija t. l. je bilo na mestnem polju ob ločenski cesti več posestnikom pokradene več sto kilogramov čebule. Zanimivo je to, da je izginila le debela čebula, drobna pa so pustili uzumoviti na njivi. Škoda je precejšnja. Take vrste tatvine se ponavljajo redno vsako leto v movmeški okolici. Zadeva je prijavljena orožništvu.

Stavbeno gibanje v Smihelu pri Novem mestu. V Smihelu pri Novem mestu prične se to poletje graditi enostanovanjske hiše g. Podraž, orožniški narednik, jetniški paznik g. Stine in mesar g. Hrašt ml. S kopanjem temeljev se je že pričelo. Vse kaže, da se bliža zaščita stanovanjskega zakona koncu.

Kočevje

Umrl je 14. julija 82 letni B. Vavken, bivši orožnik in pozneje nadpaznik na Rudniku. Svetila mu večna luč!

Volitve v ocenjevalno komisijo učitelstva so se pred kratkim vršile za kočevski okraj. Kot zastopnika učitelstva pri imenovanju komisiji sta bila izvoljena: Fr. Ločnikar, šolski upravitelj na Turjaku in namestnik Alojzij Peterlin iz Kočevja.

Razglas. Županstvo mestne občine Kočevje javno razglasa, da je od okrožnega sodišča v Novem mestu potrjeni volilni imenik vsakomur v upogled v občinski pisarni med uradnimi urami. — Vsakdo sme volilni imenik upogledati in prepisati, popravkov pa ne more več zahtevati.

Sporočilo županstva občine Banjaloka. Okrožni agrarni urad v Ljubljani sporoča županstvu občine Banjaloka, da je razpisani za dan 18. t. m. začetek reambulacije veleposvesta Auersperg Karol v Kočevju na podlagi naredb ministrstva za agrarno reformo br. 21.725-25 (Uradni list št. 62 od 2. julija 1925). Ker morejo prisostvovati tej reambulaciji tudi zastopniki agrarnih interesentov, zato se bo obvestila naslovna občina pismeno ali ustno, na kateri dan bo poslovala komisija v območju gojenje občine.

Orel

Ljutomer. Ljutomerska orlovska družina bo v nedeljo, dne 14. in v ponedeljek, na praznik Marijinega vnebovzleta dne 15. avgusta t. l. priredila veliko javno prireditev v proslavo 15 letnice društvenega obstoja Ljutomerskega Orla. Ker je bil Ljutomerski Orel prvi orlovski odsek v Ljutomerskem okraju, kateri je mogočno razvil katoliško kulturnozgodnjo orlovsko idejo v vsem okraju in tudi v sosednem našem Prekmurju, upamo, da se te pomembne jubilejne prireditve polnoštevilo udeležijo vsa naša katoliška prosvetna, predvsem pa orlovska društva v okroju Ljutomera, Ptuja in Maribora. Vabimo že sedaj, da se društva vedo pripravljati. Za udeležence po železnici je zaprosena polovična vožnja (50% popusta). Ker bo to ena največjih in najlepših prireditev v Ljutomerskem okraju v tem letu, se tem potom obračamo do vseh domačin in okoliških društev z vlnudno prošnjo, da se ozirajo na to, da ta dan ne prirejejo večjih prireditev. O vseh podrobnostih prireditev bomo pravočasno poročali v časopisju. Opozorjamo pa že sedaj, da se br. društva začno že sedaj pripravljati za udeležbo na proslavi. Prijave naj se naslavlja na naslov: Peter Potočnik, posojilnični tajnik itd. v Ljutomeru, kjer se dobijo tudi tozadevne informacije. Torej na svidenje dne 14. in 15. avgusta v Ljutomeru. Bog živ! — Pripravljalni odbor.

Prosveta

RAZSTAVA SLOVENSKEGA MODERNEGA SLIKARSTVA V PRAGI.

S. V. U. »Mánes« priredi letošnjo jesen veliko razstavo slovenskega slikarstva, obsegaajočo dela od bratov Šubicov do današnjega dne, v Reprezentativnem domu v Pragi. Narodna glerija v Ljubljani je prevzela vso organizacijo razstavne zbirke in je priprave za razstavo že izvršila. Zasto-

panih bo preko 20 slikarjev s približno 250 slikami, grafikami in risbami. Zasebni lastniki umetnin pa tudi vodstvo ljubljanskega Narodnega muzeja, so z vsem razumevanjem dali nekatere dragocene slike Narodni galeriji za razstavo na razpolago. Koncem julija bo kolekcija odposlana v Prago, kjer bo razstava odprta dne 7. septembra. — V Pragi vlada veliko zanimanje za to splošno slovensko umetniško prireditev, ki bo po vojni prvi v tujini reprezentativno pokazala razvoj našega slikarstva v zadnjih petdesetih letih.

Naznanila

Nadželstvo stavbne zadruge »Trnovski prosvetni dom« sklicuje v ponedeljek, dne 25. julija t. l. ob pol 8 zvečer v društvenem domu izredni občni zbor z dnevnim redom: 1. Dopolnilna volitev načelstva — Pol ure nato ob 8 na istem prostoru redni letni občni zbor z dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo načelstva; 3. poročilo nadzorstva, 4. odobrenje računskega zaključka za leto 1925-26; 5. volitve novega načelstva; 6. volitve novega nadzorstva; 7. slučajnosti. — Vabimo tem potom vse člane, da se občnega zbora gotovo udeležijo. — Bog živ! — Načelstvo.

Zrebanje elektno loterije gasilnega društva v Ribnem pri Bledu bo v nedeljo dne 24. t. m. ob 2 popoldne. Za dobro potrežbo z jedili, pijačo in zabavo preskrbljeno. Vse, ki še nimajo plačanih srečk, prosimo, da takoj poravnajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dopisi

Gospa Sveta na Koroškem. Dovolite, prosim Vas, gospod urednik, da Vam in Vašim cenjenim naročnikom napišem par vrstic, kako se nam tu godi pri starodavni romarski božji poti »Naše ljube Gospe na Gosposvetem polju«. Romarji še vedno radi zahajajo sem na najstarejšo Marijino božjo pot in ne samo verno slov. koroško ljudstvo, ampak vsako leto pridejo sem tudi romarji iz Kranjskega iz Poljanske doline. Letos jih je bilo čez 80 in z njimi tudi 4 duhovniki. Nekaj pa bode Vas in Vaše cenj. naročnike še bolj zanimalo in to je dejstvo, da imamo tukaj vsako leto precejšnje število kranjskih deklet v našem zavodu. Pod vznožjem starodavne romarske božje cerkve, kjer leži pokopan sv. Modest, prvi koroški škof, se nahaja zavod č. ss. usmiljenk, ki obsega ljudsko, meščansko in gospodinjstvo šolo s pravico javnosti, ter penzionat, kjer se moreje dekleta priučiti nemškega in laškega jezika, strojepljenja in brzo-pisja (stenografije), se izveščati v glasbi, n. pr. v petju, igranju na glasvir, citre in violino in tudi v izdelovanju raznih ročnih del. Kraj je lep, lega krasna, izprehodi zelo romantični, kjer si staroslovstvo in starokršćanstvo podajata roke in nam tiho na uho in srce govorta o starih preteklih časih. In tu v našem zavodu so se že od nekdaj kranjska dekleta vzgajale in tudi letos jih je bilo tukaj okrog 25, katere so v našem zavodu prav polnoletne uspehe dosegle. Bile so z Jesenic, Domžal, Ljubljane, Metlike, Crnomlja in drugih krajev. V nedeljo dne 8. julija so se odpeljale domov preko Podrožice in obljubile, da bodo vsaka v svojem domačem kraju delala pridno propagando za ta naš zavod, kajti kar so same dosegle, hočejo privoščiti tudi drugim dekletom. Krasen in givljiv je bil poslovilni večer v petek zvečer. Vse je bilo do solz ginjeno, ko so se dekleta poslavljale od sester, učiteljev in spovednikov. Saj imajo slovenska dekleta zdaj svojega lastnega slovenskega spovednika. Upajmo, da bodo zopet rade prišle nazaj sem po končanah počitnicah in pripeljale še drugih več seboj.

Krankska gora. Letošnjo poletno sezono imamo krasno vreme. Imamo pa tudi letoviščarjev vse polno, tako da dostikrat primanjkuje stanovanj. Priporočamo vsem, ki nameravajo se to poletje v Kranksko goro, da si poprej po Letoviškem društvu oskrbe stanovanje. — Pri nas nujno potrebujemo sanatorija z zdravnikom in bolniških strežnic. Letoviško društvo naj bi poslalo vsaj par pripravni domaći hdeklet za prvo silo v tozadevni kurz. Letos n. pr. je prišlo sem par tujcev, ki so tu hudo zboleli. Zdjaj so se pa morali domaći, kjer stanujejo, žrtvovati zanje ali pa poklicati usmiljenko na pomoč. Za domaće je to težko; podnevi je treba težko delati, ponoči pa čuti. Zdravnika tudi še nimamo kar je umrl g. dr. Oblak. Letos se je zavzel za Kranksko goro jeseniški zdravnik g. dr. Marčič. Pripelje se večina enkrat ali dvakrat na dan s svojim avtom semkaj, zakar so mu letoviščarji in domaćini hvaležni. To sredo bi se bil kmalu na povratku smrtno onesrečil. Vozil je v gozdu proti železniškemu prehodu. Tik pred nosom mu je čuvaj prehod zaprl. Zaviral je in zaviral, a bilo je prepozno, zaletel se je v obstranski drog, avto je precej trpel, g. zdravnik je pa tudi ves razpraskan in ranjen po rokah in nogah. Upamo, da hujših posledic ne bo. Na srečo je par minut po nesreči privozil drug avto, ki je gospoda odpeljal na Jesenice.

Fara pri Kostelu. V Slavskem lazju št. 10 je dne 8. t. m. umrl posestnik in lovec J. Južnič, star 70 let. — Zlato poroko sta obhajala v nedeljo, dne 10. t. m. z veliko slovesnostjo posestnika Marinč Matija (r. 4. aprila 1852) in Magdalena r. 8. februarja 1856) iz Vrha št. 8. Zlatoporočena sta v krogu svojih domačin prišla k cerkveni slovesnosti v kostelski narodni noši. Oba zlatoporočena sta čila in zdrava. Zelimo jima še mnogo lepih in srečnih let.

Št. Vid pri Stični. Ljudski oder v Ljubljani vpripori v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3 popoldne v našem Društvenem domu ljudsko karakterno igro s petjem v 4. dejanjih »Vaški lopov«. Igra je eden najnovejših prevodov Ljudskega odra v Ljubljani in je bila na nekaterih odrih že vpriporjena z najboljšim uspehom. V prihodnji sezoni se bo upriporila tudi na Ljudskem odru v Ljubljani. Igra je zelo dobra in primerna ter prirejena za naše odre in naše ljudstvo.

Vuzenica. Pogreb g. dekana Stefana Piveca je pokazal, kako je bil rajni priljubljen pri svojih duhovnih sobratih in ljudstvu. Pogreba se je udeležilo 38 duhovnikov iz domače in sosednjih dekanij. Mrtvaški sprevod je vodil in govoril poslovlne besede tovariš pokojnika g. stolni župnik Franc Moravec. Sv. mašo pa je opravil kanonik naddekan g. Janežič. Duhovniki so tudi zapeli žalostinke v slovo njemu, ki je tako ljubil in gojil slovensko pesem. Ljudstva je bilo izredno veliko. Razne organizacije in posamezniki so darovali leppe vence, s katerimi so se pogreba udeležili.

Sv. Lovrene na Dr. polju. Naša Kmečka zveza je imela predložiti nedeljo svoj redni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik g. Martin Klanjšek. Kot poročevalce je prišel k nam oblastni poslanec in tajnik SLS iz Maribora g. T. Ovčar, kateri nam je podal vsestransko poročilo in razjasnil pomen sedanjih volitev, posebno za nas Slovence. Obenem nam je razložil pomen in delovanje Kmečke zveze ter nas borbil in navdušil za novo delo. Nato se je izvolil novi odbor, kateri daje jamstvo, da bo naša Kmečka zveza tudi v bodoče živela in krepko delovala. Zatorej somišljeniki in zaupniki SLS, ne držimo križem rok, temveč vsi pogumno na delo za častno zmago naše stranke!

Zanimivosti

Grob kraljice v pušavi.

Ni vsakomur znano, da se je v teku stoletij pušava Sahara raztegnila stotine milj proti vzhodu. Kot posledica tega, je peševje zagrnilo marsikatero mesto in druga človeška bivališča. Mnogokrat razmišljajo, kako bi prišli do zakladov na morskem dnu. Za neprecenljive vrednosti, katere so pokopane pod peskom pušav, so se pa do sedaj le malo zmenili. — Senzacionalno odkritje so napravili pred kratkim, toda ne na egiptovski strani pušave, kjer bo pesek kmalu dosegel višino Sfinge, pač pa na zahodni strani. Pod peskom so našli truplo neke kraljice Sahare. Na rokah je imela osemnajst zapestnic, devet zlatih in devet srebrnih. Na vratu je imela pet ovratic, a na glavi diadem posut z dragimi kamni. V grobu je bilo več umetno izrezljanega pohištva in še cele kupe smaragdov, rubinov in drugih dragocenosti. V drugem kotu grobnice pa se je nahajal krasen kamenit kip, predstavljajoč žensko osebo. Podatkov niso našli nikjer, vendar pa računajo, da je grobnica najmanj iz časa 1000 let pred Kristusom.

Cinasta krava.

Kondenzirano mleko najdemo danes v vsakem gospodinjstvu v mestih. Malokateri gospodinjci pa je znano, kako to konzerviranje poteka. Dvakrat na dan prihaja mleko od krav, katere so izbrane samo za dajatev v tovarno. V Staffordshiru je velika tovarna za kondenziranje mleka. Ta tovarna ima že 40 let človeka, kateri mleko pokuša, vsaki dan ga prejme tovarna okoli 1000 galon, t. j. 4500 litrov. On odloča, katero mleko je za nadaljnjo uporabo in katero ne. Njegov okus je tako natančen, da s samo pokušino odkrije vsako najmanjšo nesnago, da celo pove, od katere farne je to ali ono mleko. Kmetje se jeze nad tem pokuševalcem ter trdijo nasprotno, toda kemična preiskava pa da vedno onemu prav. Mleko se tehta in razdeli. Deset let pozneje trgovec lahko pozna na etiketi, katerega datuma je bilo mleko kondenzirano, da celo iz katere farne je prišlo. Ko je stehitano, ga s sesalkami pretočijo v velik tank, kjer se segreje v toliko, da se nekoliko dodanega sladkorja raztopi. Nato ga zopet pretočijo v velikanse ponve, ki držijo od osem do dvanajst tisoč litrov. Neka svetovnoznana angl. tvrdka porabi na leto okoli 30 milijonov galon mleka t. j. 135 milijonov litrov. Dobiva ga od 50.000 krav iz cele Angleške. — Kondenziranje obstoja pravzaprav samo v tem, da se mleku odvzame velik del vode. Ničesar ni pridejanega za zgoščanje, kakor bi marsikdo mislil. V ponvi se mleko segreje na 50 stopinj in voda uha, iz mleka v obliki pare, v ponvi pa pušča maščobo. Nizka temperatura, pri kateri se mleko kuha, je najvažnejši del kondenziranja, kajti premočna vročina bi uničila dragocene zdravilne vitamine. Med hlajenjem se mleko neprestano meša z velikimi lesenimi loparji. Ko je shajeno, se pa natoči v vsakomur znane oločevinaste škatle ter mehanično zacini.

Zavarovalnica za vse.

Ni je stvari danes, proti kateri bi se ne bilo mogoče zavarovati. Da, celo proti ljubimci ima neka zavarovalnica na Angleškem zavarovanje. Slavna film. igralka Pola Negri — nje pravo ime je Apolonija Halupec — se je nekoč zavarovala proti zaljubljenosti. Neka filmska družba jo je angažirala za velik film, katerega stroški so znašali 250.000 funtov t. j. skoraj 70 milijonov dinarjev. Ako bi se bila v teku treh mesecev, zaljubila, razočila ali celo poročila, bi družba kontrakt razveljavila in ostala bi brez gaže. Proti tej »nevarnosti« torej se je zavarovala. Ako bi se ji bila za časa angažmana taka »nesreča« pripetila, bi morala zavarovalnica šteti denarce. Tudi v seboj izgubo. Neka ne več mlada ženska na Angleškem se je bala, da se bo zaročila in poročila. V neki oporoki pa je bila označena kot glavni dedič precejšnega premoženja, ako ostane samica, s poroko pa zgubi vse. Po je zvedela, da so zavarovalnice, katere tudi proti tej eventualnosti zavarujejo, je takoj pozvala agenta ter sklenila primerno zavarovalnino. Vendar pa so se poprej posvetovali, ali jo sprejmejo ali ne, kajti zapuščina je bila visoka. Ravnatelj zavarovalnice je hotel videti sliko zavarovanke in šele potem, ko je videl ter uvidel, da tu ne bo nevarnosti izgube, jo je sprejel.

Pol milijona čebel.

Znano je tudi našim čebelarjem na kako čudnih mestih čebele rojijo. Toda edini je bil slučaj, ki se je letos pripetil na Angleškem. Rossingtonu je namreč roj ušel pod streho ondote cerkve. Roj je bil močan okoli pol milijona čebel in brnenje je bilo tako močno, da ga je bilo slišati nad glasove orgel in zbora, ki je ravno v istem času v cerkvi pel.

Poslali so po veččega čebelarja, ki pa si ni vedel drugače pomagati, kot da je izžagal kos cerkvene strehe. Ko je prišel do roja, je ta velikanska živa kepa merila okoli šest čevljev visoko in štiri široko. Pač redek slučaj.

Zopet novost.

Ako vidiš danes na obleki kake dame velikega pajka ali hrošča, ne poskušaj ga ji odstraniti, kajti ta je najbrže umeten in dragocen. Na Francoskem nosijo dame uhane, broške, zapestnice itd. iz raznih žuželk, katere umetniki sestavijo v lepe, naravno barvane dragulje. Ko žuželke dospejo v delavnico, jih

specialisti najpreje sortirajo. Nato pa jih z najfinjšimi instrumenti zunaj in znotraj očistijo. Potem jih nagačijo s primerno zmesjo, da dobijo prvotno naravno obliko. Najtežje je zadnje, namreč golazen tako strditi, da ohrani oboje, obliko in barvo. Seveda so te vrste okraski dostikrat dražji, kot pa pravi dragulji.

Škodljivci farm.

Vsak Anglež, ki kupi hleb kruha, kos mesa, pol kilograma sadja, srajco ali gumijev obroč, je primoran prispevati državi za zatiranje mrčesa. V Buckinghamshiru so pred kratkim otvorili farmo parasitov. Tu gojijo parasite v velikanskem številu, kateri so se dobro izkazali pri pokončevanju škodljivega mrčesa. Od tu jih pošiljajo po celem britanskem imperiju, kjerkoli se pokaže potreba. Prav nič ni pretiravana trditev, da ej takorekoč vsaka rastlina od prvega početka ogrožena po mrčesu. Ena desetina vseh poljskih pridelkov je uničena po mrčesu. Tako je n. pr. avstralska muha »blow-fly« umorila že na milijone ovac in posledica te epidemije je podražitev ovčjega mesa, volne itd. Zračunali so, da v Novi Južni Valeski samo ta muha napravi na leto dvi milijona funtov škode t. j. nad pol milijarde dinarjev. Škodo trpi v prvi vrsti ovčjerejec sam, ravnatoko pa čuti draginjo vsaka gospodinja, katere je navezana na kupovanje koštrunovega mesa in to navadno le revnejšega stanu. Sedaj so na omenjeni farmi našli parasita, s pomočjo katerega upajo to veliko nadlogo zatreti. Silno škodljive so razne gobe, katere tudi skušajo uničiti. Tako je n. pr. goba, kateri pravijo rja pšenice, leta 1919 v Južni Valeski uničila polovico pšeničnega pridelka. Tudi na Danskem se je ta bolezen pojavila, a so jo že skoraj popolnoma zatrli. V Canadi je napravila v letu 1926 škode okoli 40 milijonov funtov (enajst milijard Din), a v Ameriki leta 1919 skoraj štirikrat toliko.

Ali je tvoja postelja zdrava?

Neki zdravnik je zdravil bolnika za naduho celih 35 let. Poskušal je z vsemi mogočimi zdravili, a pravega uspeha ni dosegel z nobenim: Končno pa je nekega dne vprašal, kakšna je njegova postelja in dobil je odgovor, da je iz perja. Zdravnik mu je svetloval, naj poskusi z navadno žimnico ter perje opusti. Bolnik je tako storil in mahoma ozdravel. So ljudje, ki so preobčutljivi za perje. Zopet drugi ne marajo svile. Puder povzroča pri nekaterih damah naduho, a tudi po konjih, mačkah in psih se dobi ta bolezen. Mi vemo, da malarijo prenaša moskit, kugo podgane, a legar domača muha. V zadnjem času pa so pričeli hlevsko muho sumiti kot povzročitelico težke bolezni, takozvane otroške paralize. Govorost je bila prinesena v lasuljah, katere so bile izdelane na Kitajskem, koje pa iz vzhoda na razni posteljini. Zdravniki trdijo, da je ceneno barvilo za ustnice dostikrat povzročitelj raka, a neka barva za lase povzroči slepoto. Ta namreč vpliva na optične živce. Najboljša je torej navadna slamnata postelja in nobenih lepotečnih sredstev.

Mati parlamentov.

Kakor gredo Londončanje v poletnem času radi venkaj na deželo in k morju, ravno tako pa v vedno večjem številu prihajajo v mesto zunanji prebivalci Anglije ter se tako rekoč pridejo v London »odpočiti«. Kakor je že običajno, da zunanji posetniki mest več vedo o njem in tudi več vidijo, tako je tudi z Londonom. Pravijo, da pod pravilnim vodstvom tuje v enem tednu vidi več Londona, kot pa Londonec celo svoje življenje. Seveda se je treba obrniti na osebe, ki imajo dostop v prostore, kamor navaden zemljan sicer ne sme. Anglež se rad obesi poslancu iz svojega okraja na vrat. Piše mu, naj bi ga vodil po zbornici in navadno poslanec take prošnje ne sme odbiti. Kdor to doseže, ima to prednost, da mu ni treba čakati na soboto, to je splošni dan za poset parlamenta. Tak dan je namreč toliko ljudstva, ki hoče videti notranjost te zgodovinske stavbe, da navsezadnje ne vidi ničesar. Tudi je običaj, da te radovedneže privedejo pri enih vratih notri in takoj na drugi strani zopet izpuste venkaj. Poslanec pa sme z obiskovalcem iti počasi in povsod ter razlagati vse podrobnosti in zanimive dogodke, ki so združeni z materjo vseh parlamentov. Prične navadno pri dvorani sv. Stefana, kjer so se vrstile davne borbe med kralji in poslanci. Pokaže tudi lahko prelepo kriptu, katere je bila od reformacije sem do pred par leti razdejana. Tudi ga sme poslanec peljati v dvorano, kjer se vrše debate ter mu razloži, kakšen je zbornični red in potek sej. Pokaže tudi vsak sedež, kje sedi ta ali oni minister, in pod takim vodstvom se sme obiskovalec celo na stol ministrskega predsednika vvesti, na katerem so sedeli vsi dosedanja premierji Velike Britanije. Popelje ga tudi v zgornjo zbornico, ali Hous of Lords, kjer mu pokaže rdeče prevlečene stole in ograje in pa »Woolsack«, to je sedež lord kancelerja. V Westminsteru, kakor se imenuje londonski parlament, je tudi mogoče videti prostor, na katerem so stali angleški kralji kot obtoženci-zarotniki. — Vsega tega torci ni mogoče videti, ako nima kdo zvez z vplivnimi osebami, to je s po-

slanci, ali pa, kar še bolj »drži«, še s kako višjo osebo.

Človek-gorila.

Amerikanska policija je končno prišla 27. junija v Vinipegu dolgo časa zasledovanega »človeka-gorilo«. Ta častni primerek je dobil Earle Nelson, rojen l. 1897 v S. Francisku od angleskega očeta in španske matere. Tekom 3 let je zadavil ta morilec več kakor 18 žensk, da se polasti njih denarja. Poiskal je svoje žrtve v različnih hotelih, kjer je stanoval. Ime gorile je dobil radi izredno zoprne zunanosti in velikanskih visečih ustnic. A grdi obraz ni bil Nelsonu na poti, ker se je znal prikupiti svojim žrtvam. Ženske so ga »rade poslušale«. Vse žrtve so bile umorjene na en in isti način: gorila jih je zadavil z nogavico. Prva izmed njih je bila 56 letna garderoberka v bostonskem gledališču. Zadnja žrtev je bila 14 letno dekletce v Vinipegu. V Los-Angelesu je zadavil Nelson obenem z neko Kheinsovo tudi njenega 5 letnega sinčka. Morilec je pobežnil iz ječe, a je bil ujet v gozdu blizu mesta. Trdil je, da ni kriv, a policija je zbrala številne dokaze. Mnogiča ga je hotela linčati. Nelson je popolnoma zdrav in razsoden. Sodišče ga je obsodilo na električni stol in ni dvoma da bo tudi prezident potrdil smrtno obsodbo.

Ogromno delo.

Eno največjih del na književnem trgu se bliža svoji dovršitvi. To je oxfordski besednjak, ali kakor sedaj pravijo, novi angleški besednjak. Upajo, da bo prihodnje leto dotiskan. Ko bo gotov, bo to največji besednjak na svetu. A ne samo največji, pač pa tudi najpopolnejši, tako da bodo v prihodnje angleški križakarji imeli razmeroma lahko delo pri reševanju težkih ugank. Za učenjake pa bo naravnost neprecenljiv. To veliko delo se je bilo že leta 1879. pričelo. J. H. Murray je do takrat nabral okoli 20 milijonov citatov. Bilo je to brezupno delo in večkrat je moral delati sam, ker so mu najboljši sotrudniki pomrli. Zašel je tudi v finančne težave tako, da je leta 1883. vse svoje dohodke porabil za to in še zadolžiti se je moral, da je delo napredovalo. Leta 1910. je pisal: »Besednjak bo najbrže ostal nepopoln ter tak preživel vse sodelavce in jaz sam živim v dvomu, bom li dočakal, da bo dovršen ali ne.« In res mu ni bilo usojeno, da bi dočakal dan, ko bo besednjak izšel. Umril je leta 1915. Še deset dni pred smrtjo je delal in urejeval besednjak. — Nekoliko si lahko predstavljamo obseg tega besednjaka, ako pomislimo, da je imel Murray že pred 50 leti nabranega toliko gradiva.

Otroci v kaznilnicah.

Angleški kazenski zakonik je silno strog; tako, da pr. je tam le malokdo pomiloščen, ako je na smrt obsojen. Ženske pa imajo to ugodnost, da smejo s seboj v zapore vzeti tudi otroke in v nekaterih ječah je celo poseben oddelek za kaznenke z otroci. Tudi so v ječah otroci rojeni, za kar imajo tudi za to določene prostore. Toda otrok nimajo kaznenke dobesedno pri sebi, pač pa je zanje določen prostor posebej, kjer imajo svojo strežnjo. Zdravniki nadzorujejo njih zdravje in jih vsak teden tehtajo. Ker je v kaznilnici red in za otroke dobra hrana, otroci navadno dobro uspevajo. Enkrat na dan pa je materam dovoljeno za nekaj časa videti svoje otroke, sicer pa jim ni potreba zanje skrbeti. Ose otroke, ki so rojeni v kaznilnici, skrbno negujejo in pazijo, da se jih v poznejšem življenju ne drži »sloves«, da so bili rojeni v ječi. Kraj rojstva naznačijo s cesto ter številko, kjer ni omenjeno, da je tam kaznilnica. Včasih so v ječi tudi taki otroci, ki še niso drugega videli kot pa le samo kaznilnico. Tako je nedavno neka deklica prvokrat prišla iz kaznilnice na ulico, tam videla, kako je konj vlekel voz, nakar je vzklila, da je to mačka in vprašala, kaj dela. Druga deklica, ki je bila v petem letu, ko je prvokrat prišla iz kaznilnice ter tudi ugledala konja, se je čudila tako velikemu »psu«. Otroci so dostikrat za kaznilniške ravnatelje in paznike velikega pomena. Dostikrat so matere na mah omehtane pri kakem zaslišanju, ako se jim zagrozi, da jim bodo otroke odvzeli. Ko je neka kaznenka umirala, ji je paznik odvzel otroka. Mimo je prišla neka ženska, ki ni bila v zaporih, in rekla je pazniku, naj ji izroči otroka, kar je ta rad storil. Ko pa je žena zvedela, da je otrok neke kaznenke, se je prestrašila in ponujala otroka nazaj. Toda kmalu se je pomirila, vzela otroka k sebi in ga vzgajala v poštenega človeka, ki ni bil popolnoma nič podoben svoji materi in tudi vedel ni, odkod je k tej ženi prišel, ker ga je adoptirala in jo je vedno imel le za mater. Bil ji je v veselje na stara leta.

Iznajdljivost.

Anglež ljubi morje kot malokateri drugi narod na svetu, saj je vsa moč Anglije tako rekoč le na morju in vsa Anglija je obdana od morja. K morju mora ob sedanjem vročem poletnem času vsakdo, ki le toliko premore, da se prepelje do obrežja, kar po navadi ni od nobene strani zelo daleč. Ako nima sredstev za hotele in drage restavran-te, pa si pomaga na skavtski način ter tabori kje ob morskem bregu. Neka londonska tipkarica pa je prišla na drugo misel, kako si počitnice napraviti tem prijetnejše. Ta namreč ne zna samo pisarniški posel vršiti, pač pa zna tudi slikati. Ker se na najbrže tudi

Vi hočete

varčevati in vendarle
okusno jesti. Potem
rabite samo

zabelo.

VI bodete potrebovali manj mesa in
kosti in Vaše juhe,
prikuhe, omake bodo
vseeno močnejše in
okusne.

Zahtevajte izrečno „MAGGI“-JEVO
ZABELO ter pazite, prosim, na ime
„MAGGI“ na rumeno-rdeči etiketi.

na Angleškem le prvovrste slike lahko prodajajo, je ta tipkarica, to upoštevajoč, pričela slikati hiše, koč, taborišča in slična prebivališča ob morskih bregovih, v katerih so bili nastanjeni letoviščarji iz mesta. Dasi to niso bile kakšne posebne umetnine, jih je vendar z lahkoto prodajala onim, kateri so si na veselo dni njih bivanja ob morju kupili v spomin sliko hiše, v kateri so našli zavetišče. Z izkupičkom slik ni le poravnala vse hotelske in druge stroške, pač pa ji je še precej ostalo. To ponavlja že tretje leto in tudi letos pravi, da bo tako napravila. Neko drugo siromašno dekle, ki pa bi tudi bilo nekaj časa rado pri morju, je prišlo pa na prav posebno idejo. Ima poseben dar pripovedovanja zanimivosti, pripovedi itd., kakršnih je na Angleškem mnogo. Od občine morskega kopališča si je dobila privoljenje, razposlala po kraju tiskane okrožnice, posebno materam, katere so imele s seboj otroke. Računala je pol šilinga na uro od otroka in s tem je izborna živela v letovišču. Poleg sebe pa je imela tudi staro bolno mater, katere je vsled hčerine iznajdljivosti imela marsikateri priboljšek, kakršnega bi sicer ne bila dolezla. — Neki neznanec pride vsako poletje v bližino nekega kopališča, kjer neprestano hodi ob morskem bregu ter brska po tem, kar plima pusti na obrežju. Tu nabere različen les, kot n. pr. mahagony, rdeča jelka, murva itd. Marsikateri kos tega lesa je priplul tisoče milj daleč. V dolgih zimskih večerih pa iz tega lesa napravi čveterokotnike, jih dobro polira ter sestavi šahove deske iz njih, katere prodaja po dva in pol funta (680 Din). Izkupiček spravi za prihodnje poletje, da se popelje zopet v letovišče.

Vsakovrstna policija.

Ni samo oni policist, katerega vidimo na križišču cest, ki ureja promet in pazi na red. Imamo tudi druge vrste policaje, tako gozdne čuvaje, kaznilniške paznike, paznike v parkih itd. Posebno na Angleškem imajo taki policisti mnogo več pravic, kot pa bi kdo mislil. Neki izletniki so na svojem potu prišli do kaznilnice ter jetnike opazovali, kako so za ograjo vršili razna dela. Eden izmed izletnikov je pričel z nekim kaznjencem govoriti. Prišel je paznik ter povedal, da je to prepovedano, ta pa se na to ni oziral ter med kaznjence vrgel šop cigaret. Takoj je eden izmed stražnikov kaznjence odpeljal, drugi pa je dva izmed družbe aretirati ter privedel pred uradnika kaznilnice. Bilo jim je seveda zelo neprijetno, a tudi izgovor, da niso vedeli, da ima paznik kaznjencev v takem slučaju iste pravice kot vsak drug policist, jima ni pomagal in bila sta kaznovana. Neki strasten ribolovec je bil pozvan pred sodnika, ker se ni pustil po čuvaju telesno preiskati, ima li pri sebi kako lovnilo orodje. Tak čuvaj sicer nima pravice koga aretirati, toda sme mu pa odvzeti vse, kar je v zvezi z ribolovom. — Čuvaj parkov ima istotako mnogo pravic in pred par dnevi je bil nekdo kaznovan z denarno globo in zapornom, ker se ni ravnal po tem, kar je čuvaj zahteval in pa ker je čuvaja dejansko napadel.

Kako se dajo moskiti prevariti.

S kopalno sezono se pričanja tudi sezona za moskite. Kako neprijeten je pik tega mrčesa, je že marsikdo občutil, posebno kdor se je kopal ob morju. Da, celo nevaren je tak pik. Ker gre vsako leto več Slovencev na naš prelepi Jadran, bodo mogoče marsikomu te vrstice dobrodošle. Dokazano je, da so gotove barve za moskite privlačne, druge pa jih zopet odbijajo. Na kraju, kjer je bilo posebno veliko teh nadležnih živalic, so na drevesni štor položili krpel raznih barv. Tekom ene ure se je nabralo moskitov kakor sledi: na temnomodrem kosu 110, na črnem 90, a 73 na rujavem in rdečkastem kosu blaga. Pol tucata pa se jih je spravilo nad svetlosivo barvo. Ker je gleženj oni del živoča, kamor se, ne samo moskiti, pač pa tudi komarji in brenceljini najraje vseduje, zato ni priporočljivo v krajih, kjer je dosti te nadloge, nositi nogavic temnih barv. Ako rumena ali zelena barva ne ugaja, naj se pa belih nogavic poslužijo oni, ki hoče, da ne bo opikan. Ker

so ženske nogavice itak le bolj svetlih barv, to zanje ne velja, pač pa gospodom. Toda te vrste strašilo velja le za podnevi, zvečer pa k večjemu v zelo razsvetljenih prostorih. Zato se je treba ponoči zateči na vonj. Parafina moskiti, mušice in drug mrčes ne prenese. Tudi takozvani »Pfefferminze« je dobro protisredstvo. Okoli gležnja se je treba nekoliko pomazati, kakor tudi po vratu in v zapestjih. Tudi amonijak je dober, a tega je treba vsako uro nadomestiti. Tudi takozvana obrežna stena ne vgrizne onega, ki ima gležnje namazane z kaffro. Pik po mrčesu more biti po okolnostih zelo nadležen, zato je umestno ravnati se po teh kratkih navodilih.

Izreden pogum ženske.

Precej poguma je potreba, ako hoče moški prestopiti prepovedano mejo mesta Tibeta, in ako to komu uspe, ga smatrajo junakom. Da pa more to doseči ženska, priti v mesto, tam dva meseca živeti nepoznana ter se vrniti živa in zdrava, pa pač presega vse meje in je le še čudežu pripisovati, da ji je taka nakana uspela. To je bila namreč mlada Francozinja Mme. Alexandra David-Neel. To je edina bela ženska, ki ji je uspelo premagati vsa pomanjkanja in nevarnosti, v katerih se je nahajala. Noge je imela okrvavljene in skoro onemogli od žeje ji je po petkratnem poskusu, preoblečeni kot domačinka, uspelo stopiti v mesto lhasa. Spremljal jo je mlad Tibetanec. Toda tudi nji je to uspelo le tako, da je izbrala priliko, ko je nastal silovit peščeni vihar, pod katerega okriljem se je splazila v prepovedano mesto.

Najboljši plavači.

Petim plavačim je lansko leto uspelo preplavati Rokavski zaliv ali Angleški kanal. Najboljši izmed teh je bil G. Michel, ki je preplaval od Francije do Anglije v 11 urah in 5 minutah. Letos pa ga namerava med drugimi preplavati tudi Mrs. Weidman, vdova po znanem plavcu. Že dalj časa v bližini Dovern trenira. Kljub tem izbornim uspehom pa so živali vendar še boljše plavači kot pa človek. Pravi plavaški šampion bo najbrže indijski slon, ako se vzame v poštev težo, katero nosi na svojem hrbtu, kadar plava preko širokih rek. Potem pa nosorog in povodnji konj. Oba sta izvrstna in hitra plavača, zadnji je celo tudi potapljač.

Ozdravljenje.

Neka skromna in pobožna žena je imela moža čudaka, kateremu nikoli nobene stvari ni napravila po njegovi volji. Ko ji je bilo njegovih sitnijer zadošči, mu je rekla: »Ljubi moj mož, napiši na kos papirja, kaj naj naredim in kaj ne, tako da ti bo vse po volji in nič napačnega.« »Dobro,« je odgovoril mož ter tudi storil tako, kakor mu je žena svetovala. Neko nedeljo pa sta šla k sorodnikom v daljno vas na »žegnanje«. Tam so jima postregli in mož se ga je nekoliko nabral. Domov grede sta morala preko brvi, ki je držala čez potok in mož, ki ni imel zadostnega ravnotežja, je padel v vodo. »Žena, žena, pomagaj, na pomoč!« je prišel kličati v vodi. Toda žena mu je mirno odgovorila: »Počakaj najprej moram domov, da pogledam, če stoji na papirju zapisano, da naj ti pomagam.« In odšla je. Po daljšem kobacanju in pa, ker mu je voda prišla v grlo teči, se je končno izvlekel iz hladnih valov. Ko je prišel domov, je ženi potegnil popisani kos papirja iz roke, ga strgal na drobne kosce in rekel: Stori vedno sama tako, kakor se ti zdi, da bo prav, in odslej je postal drugačen in živela sta v miru.

Denar v znamkah.

Pred nekaj dnevi je bila prodana nerabljenka, ki je bila izdana za prvo transatlantsko zračno pošto, za 76 funtov t. j. 20.900 dinarjev. Ta spominek na neuspeli polet Hawkerja je bil prodan ob istem času, ko so Združene države sklenile izdati znamke za zračno pošto na čast Lindberghu. Znamka ima vgrvirane podoba sv. Ludovika ter zemljevid črte velikega poleta. Velike vrednosti so znamke, katere je izdala newfoundlandska pošta za pisma, katera je de Pinedo vzel s seboj pri poskusnem poletu na Azore. Teh znamk je bilo izdanih samo dvesto in imajo napis »Air Mail de Pinedo, 1927«. Tudi takozvana Alcock znamka transatlantske zračne pošte ima visoko ceno, ker je nje število zelo omejeno.

Ne samo najcenejše — ampak tudi najboljše barve, lake,

firnež, steklarski klej, čopiče ter vse potrebščine za slikarje, pleskarje i. dr. v te stroke spadajoče predmete dobite v staroznani trgovini na Miklošičevi cesti, nasproti frančiškanske cerkve.

Ivan Jančar.

— Pavel je šel v gledališče ter vzel s seboj svojo ženko in štiri mesece starega otroka. Med prvim dejanjem predstave se je otrok pričel dreti, nakar je prišel ravnatelj ter prosil, naj zapustita z otrokom gledališče, pri blagajni dobila denar vrnjen. Ker je otrok zaspal, sta ostala še nadalje. Predstava pa je bila zelo slaba in v tretjem dejanju reče mož ženi: »Daj no, včepni otroka.«

Čipke, klekane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec najcenejše pri Osrednji čipkarski zadrugi Ljubljana, Kongresni trg

GOSTOVANJE DUNAJSKEGA WACA.

WAC : Ilirija 1 : 0, danes ob 18 WAC : LNP.

Včerajšnji debut Wiener Athletiksport Cluba je prinesel zelo dober sport. Lepe, tehnično visoko stoječe igre niso pokazali samo Dunajčani, temveč tudi domače moštvo, v katerem je nastopil kot gost trener Ilirije Wana. Sodelovanje Wane je prineslo v moštvo Ilirije sistem, vsled česar so tehnične sposobnosti vsakega posameznega igralca prišle mnogo bolj do veljave. Igra je bila popolnoma odprta, v prvem polčasu so bili gostje v polju nekoliko boljši, v drugem je bila Ilirija močnejša. Pred golom so imeli domači več izglede na šans, toda sreča tokrat ni bila na njihovi strani in neizrabljeni sta ostali celo obe enajstki. Prvo je zapodil Šiška v prečko, drugo je ubranil vratar Feigl. Edini gol dneva je nastal iz prodora levega krila gostov, ostro plasirani strel je bil za vratarja neubranljiv. Rezultat 1 : 0 za goste ne odgovarja povsem igri, bolj upravičena bi bila zmaga Ilirije v razmerju 2 : 1 ali 1 : 0. V tehničnem in taktičnem pogledu so Dunajčani popolnoma zadovoljili, treba pa jim je bilo malo več discipliniranosti. Sodnik Vodišek je imel težak posel, toda je imel igro čvrsto v rokah.

Danes nastopi proti dunajskim profesionalcem team podzveze, sestavljen iz igralcev Ilirije in Primorja. Ob 16. uri nastopita v predtekmi rezervni moštvi Ilirije in Hermes. Podzvezi team je vsaj po formi na papirju sestavljen dobro in utegne nuditi WAC-u še trši odpor kot včeraj Ilirija.

• • •

S. K. Ilirija, nogometna sekcija. Za današnje rezervno tekmo proti Hermesu, ki se vrši ob 16. uri, morajo priti v garderobo najkasneje ob 15.30 igralci: Ambrož, Neli, Mavec, Kavčič, Rihtar, Šiška, Tomažič, Hartman, Vrtačnik, Černe I. in II. Točno! — Načelnik.

Dvomečak Zagreb-Ljubljana. Danes dopoldne ob 10 in popoldne ob 15 se bo vršila borba med izbranimi četama ljubljanskih in zagrebških lahko-atletov. Zagreb in Ljubljana sta ta čas naša najmočnejša lahko-atletska centra, pa se v sportnih krogih z zanimanjem pričakujejo rezultati tega mečinga. Zlasti se, ker bodo ti rezultati mero-dajni za določitev naše državne reprezentance, ki bo v bližnji bodočnosti zastopala naše barve v internacionalnih borbah.

Dopolodne (pričetek ob 10) se absolvirajo sledeče točke: 100 m, kroglja, skok ob palici, 1500 m, kopje, skok v daljavo, 400 m.

Popoldne (pričetek ob 15): 200 m, skok v višino, disk, 800 m, kladivo, 5000 m, troskok, 4 × 100 m.

Meeting se vrši na igrišču ASK Primorja, Dunajska cesta. Vstopnina: sedeži 10 Din, stojšča 5 Din, mladinske 3 Din; vstopnice veljajo za dopoldne in popoldne.

Avtomobilska in motorna dirka na Ljubelj. Predpriprave za drugo dirko in ocenjevalno vožnjo avtomobilov in motociklov na Ljubelj, ki se bo vršila v nedeljo dne 14. avgusta t. l., so v polnem teku. Tozadnje propozicije so končnoveljavno izdelane ter se dobe v tajništvu Avtokluba. Oficialni trening se bo vršil v nedeljo, dne 7. avgusta, med 9. in 12. uro in med 14. in 19. uro. Razen tega 11. in 12. avgusta med 14. in 19. uro popoldne. Za avtomobiliste, ki želijo razen v zgoraj navedenih dneh trenirati, je izdal Avtoklub, sekcija Ljubljana, posebne legitimacije za trening, na podlagi katere je mogoče nemoteno voziti do državne meje. Za vsako poskusno vožnjo na Ljubelj je torej treba vzeti s seboj legitimacijo za trening ter vsa druga oblastvena predpisana izkazila. Legitimacija se mora na zahtevo pokazati kontrolnim organom ter je prestop meje dovoljen samo v toliko, kolikor je za obračunanje vozila to neobhodno potrebno. Legitimacije se dobe med urad. urami v tajništvu kluba. Prijave za tekmo sprejema tajništvo Avtomobilskega kluba do 1. avgusta t. l., z dvojno prijavino pa do 9. avgusta t. l., ter daje vsak čas vsa potrebna pojasnila.

KOLESARSTVO.

Svetovna kolesarska prvenstva se vršijo v Kölnu, Elberfeldu in na Nürburgringu. Prvo bo svetovno prvenstvo gospodov na kratke razdalje, 17. t. m. v stadionu v Kölnu. Prav tam 20. t. m. svetovno prvenstvo za poklene polesarje. 21. t. m. svetovno cestno prvenstvo na Nürburgringu; 22. in 24. t. m. tekme v stadionu v Elberfeldu na 100 km. Posebej se vršijo v istih dneh nemške prvenstvene tekme.

Girardengo se bo po cestnih prvenstvenih teknah udeležil več tekem v Nemčiji. Moeskops (Holandec) svojega naslova kot prvaka na kratke razdalje ne bo branil. V dirki »okoli Francije« je Luksemburčan v splošni klasifikaciji na prvem mestu. »Veliko darilo Nemčiji« si je v Kölnu izvojeval Francoz Maronnier, veliko darilo Buffalo pa Italijan Girardengo v svetovnorekordnem času 100 km v 1:59:36, za trosedežnikom.

V seznamu mest, kjer so se doslej vršile svetovne prvenstvene tekme, so Pariz, København in Berlin s 4 tekami na prvem mestu; tri tekme je priredil Antwerp, po dve Rim in Leipzig, po eno Chicago, Köln, Glasgow, Dunaj, Montreal, Dresden, London, Zeneva, Bruselj, New York, Liverpool, Zürich, Amsterdam, Milan. Sedaj prideta na vrsto Köln in Elberfeld.

Sportni feden

Pruski deželni zbor je določil za namen sportnega pospeševanja 6 milijonov mark, nemški državni zbor je pa postavko z naslovom »pospeševanje telovadbe in sporta« zvišal od 1 milijona mark na 1½ milijona. Velik del pridejanega pol milijona bodo porabili za mladinske potovalne domove. — Masaryk je odlikoval člane olimpijskega odbora z visokimi redovi.

O domačem nogometu je pisal »Slovenec« v sredo 13. t. m. Tam tudi, kako slabo so angleški nogometaši plačani. — Hakoah je končala svojo ameriško turnejo; v Kanadi je igrala v Hamiltonu zadnjikrat, 2:2, v Zedinjenih državah proti newyorškim Brooklyn Wanderers 1:4. Njena ameriška bilanca se glasi: 23 iger, 10 zmag, 7 neodločenih, 6 porazov, goalov 68, nasprotniki 41. — Rusko delavsko moštvo je dobilo tekmo proti nemškemu delavskemu moštvu 8:2. — Presenetil je poraz dunajske Viene proti G. A. K. 0:4. — Češki turnir se je končal z zmago Slavije, ki je dobila 5 točk (goal 12:2). — Sparta je dobila tudi 5 točk (goal 18:4). Kladno 2, DFC 0. Prav zelo je razočaral DFC v boju proti Sparti 0:10, in je igrala Sparta še brez Kade in Pateka; prvi polčas je bil za DFC še nekam ugoden, 0:2, v drugi polovici je pa napravila Sparta v četrte ure kar 5 goalov. — Prostejov: Arsenal 4:2, Toplice: Arsenal 3:2. — Baillet-Latour in Rimet sta se pogajala o nogometu na olimpiadi. — V Parizu je 70% takih nogometnih igrišč, ki imajo manjšo mero kot 95 in 55 m; to navajajo deloma kot vzrok porazov.

Sport

V boju za Davisov pokal je premagala Francija Južno Afriko 5:0. Danska pa Českoslovaško 3:2; v zadnjem boju je odločila igra parov. Čehi so imeli več ugodnosti, da so prišli v semifinale; igrali so zmeraj doma, proti Grški, Belgiji in Dansk, do boja z Danci so imeli samo dve igri, Danci pa tri: proti Holandski, Angliji in Indiji. V finalu evropskega pasu bodo igrali sedaj še Francozi in Danci in bo šel zmagovalce (Francozi) nato v Ameriko proti zmagovalcu ameriškega pasu. — Nuthalova pravi sedaj zopet, da noče biti profesionalka. — Koželuhu so obljubili 50.000 dolarjev, če ostane eno leto v Ameriki kot trener. Če je ponudbo sprejel, ne vemo. — Tilden je odpotoval nazaj v Ameriko, z njim Hunter, Washburn in gospa Malloryjeva; Willsova je ostala še v Evropi. O boju proti Cochetu je dejal Tilden: »Ne morem si mojega prava razložiti; nisem bil pač v formi; morda sem bil preveč utrujen, pa si nisem privoščil malo odmoru. A. Cochet je čudovit igravec in zasluži vso slavo, ki mu jo je zmaga naklonila. Boj je končan in ne najdem v svoje opravičilo tehnege vzroka. Premagan sem.« Tilden pravi, da bo nastopal sedaj v gledališču in da ga je to zmeraj bolj vlekel kot tenis. To pravi zmeraj takrat, kadar ima smolo; to pot Cocheta. — Suzanin manager Cochran je odredil, da mora igrati Suzana skupaj z njenim trenerjem proti Koželuhu in Kinseyu; pa ni hotela, češ, to pa vendar ne gre, da bi igrala ena dama v družbi s tremi gospodi.

25 let je treleko, ko je pretekel Anglež Appleby 15 milj = 24.142 km v 1:20:04.6; šele te dni je upihnil njegovemu rekordu luč Amerikanec Cliff Bricker z 1:19:11. Je pa to tako razdalja, ki je Kholmäinen, Nurmi itd. ne tečejo, sicer bi bil rekord najbrž že prej prekošen. — Za lahkoatletska prvenstva nemških juniorjev je prižalšenih nad 1000 tekmecev. — Nurmi se je spet oglasil in je tekkel v Abo 2 milj 3218.66 m v 9:06.6; pri isti prreditvi je tekkel Lievendahl 800 m v 1:56, Järvinen kroglja 15.15 m. — Kot novi švicarski rekordi so priznani: Borner tek 100 m in 200 m 10.8 in 21.8, Schwab hoja 3000 m in 10.000 13:23 in 48:11.4. — Kljub slabemu vremenu je tekkel Borner v Danzigu 100 v 10.9. — V Abo je vrglo pet atletov diskos od 41.98 do 43.49 m, Italijan Jemi je zboljšal italijanski rekord skoraj za dva metra na 44.25 m, na tekmi srednješolcev v Chicago je vrgel dijak Meres kopje 62.54 m daleč, na neki drugi tekmi je skočil Bruns 1.93 m visoko, Burg 1.95, v Oslo trije atleti 1.86 m, Nemec Kulzer je vrgel kroglo 14.62 m daleč, Kähnen 14.58, Finck Wahlstedt 14.95 m in je dosegel obenem v višinskem skoku 1.85 m, Norvežan Minde je tekkel 10.000 m v 32.30, Troßbach se je nekaj poškodoval, Nemec Gehrke je skočil na daljavo 7.10 m, haitški črnc Cator takoj v začetku treninga 7.50, črnc Hutard v Zed, državah 7.84 m (5.6 cm manj kot je njegov rekord), Šved Fosselius je tekkel 400 m v 50.06, ameriški Indijanec Elkins je dosegel v desetboju 7544.2 točk in ga imenujejo drugega Thorpeja, Amerikanca Ginnes in Drogenmueller sta skočila s palico 4.04 visoko. — V Stamford Bridge so dosegli Angleži 104 točke, Nemci 35, Švedi 27, Ogrji 20, itd. — Rezultate smo priobčili v »Slovenec« 12. t. m. Ponovimo: 4×100 v nemška vrsta iz Krefelda v 42.2, kopje Szepes 64.20, troskok Peters 15.47 m. — Tekma angleških univerz Oxford in Cambridge proti ameriškim univerzama Harvard in Yale, izvojevana Stamford Bridge, je prinesla izborne rezultate; zmagali so proti pričakovanju Angleži 7:5; omenimo: 880 v Brown 1:56, 120 v lese Wightman-Smith 15.2, skok na daljavo Deacon 7.32, French 7.23, palica, Carr 4 m. — Gladischevi je pri teku 100 m v 12 sek. pihal veter v hrbet in ji rekorda ne bodo priznali. Bo pa drugič popravila. — 800 m Ejne Borg 1:55.2, Francoza Wirath Martin 1:56.2 in 1:54.6. — Sedaj pa še ameriška prvenstva, o katerih smo deloma pisali že 12. t. m. 100 v sta tekla Borat in Bowman oba 9.6, sedaj so stopnje fotografirali in so dali prvenstvo Bowmanu; 220 v Borah 21.4, 880 v Watson 1:53.6; 120 v lese Werner 14.6 (najbrž ni prav zapisano in mora biti 100 y, kajli svetovni rekord na 120 y je 14.8 in niso sedaj nič poročali, da ga je Werner izboljšal), 440 v lese Gibson 52.6, nov svetovni rekord, skok na daljavo Hubbard 7.84, kladivo Merchant 52 m. Največ pa pišejo o rekordnih vrstah: 4×100 yrdov Newark 41 sekund!!; New York 41.4 vsak tekač 10.25 sekund, izreden svetovni rekord, doslej univerza Californija 41.9; 4×200 yrdov New York 1:27.4, tudi nov svetovni rekord, vsak tekač 21.8 sek.

Aigner je obojoročno potegnil 105 kg in je obojoročno težno dvignil 117.5 kg. Caoutte je dosegel v olimpijskem troboju 925 kg. Rigoulot in Cadine prideta v jeseni na Dunaj.

Nemci so odkrili nov talent v prenem plavanju, Hildo Schrader; že sedaj dosega skoraj vse rekorde. — Maratonsko plavanje 24 milj = 48.284 km se je vršilo v Ameriki, 200 prižalšov; udeležili so se ga najbrž tudi Vierköter, Michel, Toth, Slonova itd., 100.000 gledavcev; o rezultatu tu na deželi še nismo brali. Isto razdaljo bodo plavale 13. 8. samo ženske, v jezeru St. Clair, po toku vode. — Borga so povabili na Japonsko in bo šel. — Oger Barany si je v tretje priboril Veliko darilo Pariza in je postal zlati pokal sedaj njegova last; 100 m je plaval Barany v 1:02.1. — Ederlova je rešila 19letno deklico, da ni utonila.

V Ameriki kupiš aeroplanje že lahko na obroke; za 11% je to dražje kot proti gotovini.

Turistika

PLANINCI

Ne prestopajte italijanske meje, ako nimate za to rednega potnega lista.

Zopet se je pripetil slučaj, da sta dva dijaka — maturanata Bervar in Kusin — pri turi na Jalore, ko sta šla čez italijansko mejo, bila aretirana in odpeljana v Kobari, odtam pa v Gorico. Imela sta samo legitimacijo Ferialnega saveza.

Naši turisti naj se ne izpostavljajo nevarnosti in naj pazijo, da ne prekoračijo državne meje! Ravnokar smo prejeli vest, da so poleg navedenih dveh dijakov aretirali Italijani še 5 turistov, ki so jih odvedli v Bovec in jih imajo tam zaprte.

V SAVINJSKE PLANINE!

Savinjska podružnica SPD v Celju razglašajo: Cesta iz Ljubnega v Logarsko dolino, ki jo je lanskeleto povodenj na mnogih krajih popolnoma odplavila, je sedaj popravljena do Igle blizu polpoti med Lučami in Solčavo. Do Igle je cesta v dobrem stanju in je po isti poti mogoč promet z avtomobili.

Od Igle do Piskernikovega zavetišča v Logarski dolini, ki je izhodišče za vse vrhunce Savinjskih planin, je le 2 v tričetrt ure hoje po prekrasni in hladni alpski soteski ob divje bobneči Savinji. Vsak ljubitelj narave bo ta del poti z veseljem prehodil peš.

Vabimo vse, ki se hočejo v kratkih letnih tednih odpočiti in oddahniti ter nabrati novih sil za dolgo zimo, da obiščejo gornjesavinjsko in Logarsko dolino.

V prijetnem gorskem zraku, v katerem ni prahu in ki je prepoln zdravega vonja smrek in smole, ob vnožju gorskih velikánov v eni najlepši dolini na svetu, stoji Piskernikovo zavetišče SPD s Tillerjevo kočjo s skupno 12 sobami in 41 posteljami.

Kraj je pripravljen za letovišče, ker se nahaja v bližini tudi naravno kopališče. Oskrba v kočah je izborna, cene zmerno in ne višje kot v mestnih in podeželskih gostilnah.

Izletnike opozarjamo, da razen dobre volje ni treba ničesar s seboj, ker so vse kočje v Savinjskih planinah z jedjo in pijačo dobro založene.

Frischaufov dom na Okrešlju je po popolnoma prenovljeni poti mimo slapa Savinje vsakemu, vsaj malo izurjenemu turistu lahko dostopen. Tudi ta kočja tik ob vnožju divjih gorskih velikánov je udobno urejena ter izborna založena.

Frischaufov dom ima lasten vodovod, je izhodišče poti na Kamniško sedlo ter odtod na Brano, Planjavo in Ojstrico, poti na Savinjsko sedlo ter odtod na Češko kočjo, Grintovec in Kočno.

Končno je Frischaufov dom izhodišče za turo skozi Turški žleb na Rinko, Skuto in Grintovec ter na Kokrsko sedlo. Drzni plezalci lahko urijo svoje živce na gladkih stenah Mrzle gore.

V koči je vedno dobrih pri oskrbniku točne podatke o stanju navedenih poti.

Izhodišče prvega reda je končno kočja na Korošici, ki je ravno tako izborna osterbovana in založena. Korošica tvori znamenito križišče potov na Ojstrico, na Škarje in preko istih v Logarsko dolino, na Planjavo ali čez Sukalniki na Kamniško sedlo, čez Konja po slikoviti, izborni izdelani poti na Veliko planino ali v dolino Kamniške Bistrice, ali končno čez steno Robanovega kota v prelepi Robanov kot in odtod v Solčavo ali Luče.

Vsako, ki bo svoj dopust preživel v opisanih prelepih postojankah, se bo vrnil domov zadovoljen in okrepljen na duhu in telesu.

S svojim obiskom pa bo podprl tudi delovanje Slovenskega planinskega društva, ki odkriva krasote slovenskih gora domačim in tujim turistom!

Darovi

Za pogorelce v Starem trgu ob Kolpi so nadalje darovali v dinarjih: Potom ljublj. knezoškof. ordinarijata: Zupnije: Adlešiči 257, Begunje pri Cerknici 150, Begunje pri Lescah 200, Besnica 150, Blagovica 100, Bled 190, Bloke 431.70, Boh. Bela 300, Breznica 525, Brezovica 207.50, Cerklje na Gor. 443, Črmošnjice 100, Črnomelj 250, Črnuče 120, Dob 250, Dole 113, Dolenja vas 250, Dolenji Logatec 347, Domžale 600, Dovje 210, Gor. Logatec 150, Gotenica 100, Hotederska 130, Jezersko (obe župniji) 190, Kamnik 100, Komenda 250, Koprivnik v Bohinju 140, Kovor 100, Kranjska gora 50, Križe 200, Krka 225, Lesce 250, Leskovica 300, Leše 117.30, Lučine 68.75, M. Ozn. v Ljubljani 300, Mengeš 240, Mokronog 238.25, Mozelj 182, Naklo 180, Nevle 205, Nova Oselica 110, Nova Stifla 250, Ovsice 44, Planina pri Rakeku 200, Podbrezje 100, Polica 150, Poljane nad Skofjo Loko 186, Poljane pri Toplicah 80, Preddivor 265, Preska 90, Radovljica 420, Rateče-Planina 50, Releče 170, Rova 116, Rovte 300, Kela pri Šumberku 50, Semič 345, Smlednik 126.50, Sora 120, Sorica 200, Sostro 500, Stari log 175, Stari trg pri Ložu 544.35, Stopiče 151, Stranje 50, Suhor 195.60, Sv. Križ pri Litiji 90, Svibno 56.30, Šent Jurje 100, Šinkov turn 50, Skočjan pri Turjaku 100, Spitališ 53, Stanga 70, St. Jakob ob Savi 140, St. Gotard 130, St. Janž 271.25, St. Jernej 500, St. Lovrenc 140, St. Peter pri Novem mestu 200, St. Vid nad Ljubljano 250, St. Vid pri Brdu 72, Trboje 83, Tunice 100, Turjak 100, Velike Poljane 50, Vič 325, Vinica 350.70, Voglje 20, Zagorje ob Savi 80, Zali log 262.50, Zablanci 180, Zeleniški 211, Zelimlje 70, Žužemberk 510, Hran. in pos. v Kamniku 100, Mokronog dar posojilnice 100, Jožef Zupančič v Ljubljani 10. Dalje se: Mestna blagajna v Ljubljani 995, Zup. občine Drašič 897, Zup. občine Vinica 800, Jakob Vrščaj, župan občine Talčih vrh donesek veselilin 660; Hran. in pos. Semič, Obč. urad Aržiše, p. Zagorje po 500; Hran. in pos. Trebelno 450, Zup. urad Sv. Trojice na Vrhu 300, Iv. Kraker, zastop. francoske linije v Ljubljani 250, Dek. in žup. urad v Stari Loki 225, Hran. in pos. v Cerni, Zupni urad Toplice pri Novem mestu, Hran. in pos. v Dobrunjah, Hran. in pos. v Boh. Srednji vasi, Hran. in pos. na Vinici po 200; Hranilnica v Tržiču 170, Zup. urad Sv. Helene-Dolice 125; Jernej Černe, Zalaznik, Schumi, Mikuš, Frisch, Rasberger, Kopač, vsi v Ljubljani po 100; Zup. obč. St. Peter pri Novem mestu, Ljud. pos. in hran. Rečica v Lav. dolini, Franc Pintar, kaplan na Cetinju v Črni gori, Hran. in pos. Jarenina, Hran. in pos. Zgornji Tu. hinj, Hran. in pos. na Blokah, Zup. obč. Sevnica ob Savi, Ljud. pos. Ormož, Schneider v Skofji Loki, Km. hran. in pos. St. Lovrenc na Pohorju, A. Su. tej v Zagrebu, Hran. in pos. v Mengšu in županstvo Medvode po 100; Jakob Zalaznik, E. Moré in Del. konz. društvo vsi v Ljubljani po 50, Zup. obč. St. Jurij pod Kumom, L. Ornik v Mariboru po 50; Zupni urad Spodnji log 40, Neimenovani 30, Mala Jan v Ljubljani 20, Pesoj, v Kranjski goiri 10. — Vsem darovalcem se najprijetneje zahvaljujemo: Bog plačaj tisočero! Na usmiljena srca pa se trkam s ponižno prošnjo: Usmilite se revežev in posnemajte! — Pogorelci.

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

Dr. OETKER-JEVIM BACKINOM

Najbolje preizkušene recepte pošlje na željo brezplačno in prosto poštne Dr. Oetker, d. z. o. s. Maribor.

Išče se poslovodja ali poslovodkinja

zmožna kavicje ali jamstva za vodstvo podružnice. — Ponudbe z navedbo priporočil je oddati takoj na naslov:
I. delavsko konsumno društvo Ljubljana, Kongresni trg 2.

Gospodarstvo

Janko Jovan:

Nejasen položaj na žitnem tržišču.

Položaj na žitnem tržišču se od zadnjega tedna nadalje ni bistveno spremenil. Iz posameznih pokrajin, kjer je žetev že v teku, prihajajo poročila, ki polagoma čisto situacijo, a nam manjka še mnogo podatkov, da bi si mogli napraviti tudi le približno sliko o svetovni letini. Prognoze, ki so jih širile med svet razne grupe spekulativov, so zapustile še dosti sledi, iz katerih se žitna trgovina ne more osvoboditi. Mahinacije teh grup na eni strani hosistov, na drugi besistov so nam pri naših skromnih razmerah premočno poznane, da bi jih mogli pravdašeno v njihovem pravem bistvu ločiti in jih umevamo šele, ko se nam v pravi luči odkrijejo razkrinkana sredstva. Vsakemu žitnemu trgovcu, je še dobro v spominu zadnji boj, ki se je vodil pred par meseci na čikaški borzi. Hosistom so bile dobrodošlo orožje poplave, in so seveda pretravali v nezmernost povzročeno škodo. Njih boj je bil uspešen; ako so spravili pravočasno umetno inescenirane difference, so šteli lahko »zaslužke« na milijone. Čvrsto tendenco so razumeli vse dotlej, dokler z uradnimi številkami niso bile njihova poročila postavljena na laž. Dasi ni bilo neposrednih vzrokov za dvig cen pri nas; vendar so se dvigale pod vtisom ameriških poročil tudi cene na naših tržiščih.

Glede položaja v severno-ameriških Združenih državah vemo danes že z gotovostjo, da so bile ocene nepravilne. Dunaški »Börsencourier« navaja za zgled poročila v državah Kansas in Nebraska. Poročila glede prve države kažejo proti današnji situaciji razliko celih 25%, glede druge države pa celo 50%. Te dve državi sami sicer še ne odločata na celokupen uspeh, vendar so primeri zadostno značilni in tehtni, da tudi poročilom glede ostalih držav ne gre vera.

Enako je z oceno posejane plošče v Kanadi. Do zadnjega se je vzdrževala trditev, da je ta za 2—3 milijone acrov (1 acre = 40,5 arov) manjša nasproti lani, a zadnja poročila trde z vsoto gotovostjo, da se je zmanjšala morda za 1 milijon acrov. V kolikor pa bi vplivalo to na uspeh žetve, se bo moglo govoriti šele tedaj, ko bodo znane prve poizkušnje mlače, kar pa je z ozirom na poznejši čas žetve še stvar prihodnosti.

Velikega pomena za presojo svetovne žitne žetve ste Argentina in Avstralija. Dasi pada čas žetve pri njih šele v mesec december, vendar je tudi glede teh akušala spekulacija svojo srečo. Dočim je utemeljevala, kjer je to kazalo, čvrsto tendenco s povodnj, je omanjala glede Argentine in Avstralije, da se vsled suše polje ne more obdelati. Tudi v tem slučaju se je izkazalo, da so bila poročila, če ne iz trte izvita pa vsaj preuranjena, ker je padlo dežja dovolj za obdelavo polja in setev.

Kakor je iz navedenih poročil, ki sem jih deloma posnel iz »Börsencourierja« razvidno, ravno one države, ki vplivajo odločilno na svetso produkcijo, nikakor še ne odkrivajo prave slike, ker je povečini čas žetve še zelo oddaljen, da bi mogli že danes govoriti o dobri ali slabi letini.

Čisto nejasna je situacija v Rusiji. Trgovina v centralni Evropi je že par let nasleda neraznitišnim poročilom iz Rusije. Obetal se je velikanski izvoz, ki bo mahoma potlačil cene, a vsega tega ni bilo. Razmere v Rusiji so še toliko neurejene, in zveza z Rusijo je tako rahla, da je treba sprejeti vse vesti, ki se tičejo Rusije, z največjo rezervno. Tudi letos se lansirajo vesti o bogati žetvi v Rusiji, a dosedanje izkušnje svara, da bi se smelo takim poročilom verjeti. Poleg drugih okolnosti je zlasti spor Rusije z Anglijo, ki bo na trgovinske zveze oviralo vplival. Pa naj bodo končni uspehi žitne letine v Rusiji taki ali taki, danes še niso dani pogoji, da bi odločevalno vplivali na prehrano Evrope in na tvoritev cen. Vsekako se danes pri presoji položaja na žitnem svetovnem tržišču ne smemo ozirati na poročila iz Rusije.

Ako tedaj situacija o žitni letini ni še jasna v kolikor se tiče tistih tržišč, ki leže v območju največjih žitnih pokrajin, a na poročila iz Rusije se ne moremo zanašati, preostajajo za presojo položaja le evropske države. Francija, Italija, Anglija, Nemčija, Švica in Češkoslovaška so vsaj, kar zadeva pšenico, pasivne, aktivne pa so Jugoslavija, Madjarska, Romunijska, Bolgarska in Poljska. Naši največji konkurentinji sta Madjarska in Romunijska. Glasom statističnih poročil so razmere v teh dveh državah glede letine približno take kot pri nas, to je po količini je pšenica obrodila najmanj za 20% manj kot lani, zato pa imamo vsi žito izborne kakovosti. Samo po sebi umljivo je, da te v žitu aktivne države v Evropi še daleč ne bodo mogle izvoziti toliko, da krijejo pasivum ostalih držav, ki bodo slej ko prej ostale navezane na prehrano našega žita, bosta glavna faktorja pri določitvi cen povpraševanja in ponudba. Povpraševanja danes še ni mnogo, ker mlini, ki dobivajo dovolj pšenice v komisijo ali na način, da producenti šele v poznejših terminih obračunajo dajatve, so drže skrajno rezervirano, dokler ne dobe boljše pregleda o svetaki žitni letini. kakor zn imamo danes.

Nasprotno se pa tudi producentom z blagom ne mudi na trg, ker delna odplačila na račun za komisijso oddano blago krijejo izdatke za producentove potrebščine. Kar pa potrebujejo blaga v žitu pasivne pokrajine naše države, je naravno, da ga morajo kriti po cenah, ki jih producentje danes zahtevajo. Za prvo silo bodo krile potrebščine pasivnih pokrajin one količine žita, ki so bile zaključene v predprodaji t. j. v času, ko je bilo še na polju. Te količine so razmeroma majhne in pridejo za splošno prehrano komaj v poštev in zaloge starega blaga so izčrpane, vsled česar vsaj pasivne pokrajine ne bodo mogle ostati dalje v rezervi. Cene stare pšenice so danes že enake cenam za novo pšenico. To ravno pa producent ne more umeti in se brani, da bi dal novo 79—81 kg težko pšenico, ki je skoraj brez primesi po isti ceni, kakor staro 74—75 kg težko žito z 2—3% primesi. Ta rezerviranost producenta je deloma že očvrstila cene in bi se ne bilo nikakor čuditi, če nastopi splošno čvrstejša tendenca, ker je ista v sedanjih razmerah kolikor toliko opravičena. Ni to sicer položaj, ki bi prevladoval na svetovnih tržiščih, temveč le evropskih. Danes zahteva trgovina za novo kakor staro pšenico ceno 230 Din do 235 Din za 100 kg pariteta postaje naših mlinov. To so cene, ki veljajo v trgovino, kmetovalec dobi naravno vsaj 10 Din manje, s čemur se pa nikakor noče sprijazniti, vsled česar preostaja le, kogar žene sila k prodaji. Za trenutno stanje je stališče našega producenta opravičeno in je celo pričakovati, da ga upi na dosego boljših cen ne bodo varali, že za bližnjo bodočnost pa ne bodo naša tržišča, ki ne bodo določala cen, temveč tržišča žitnih držav prekooceanskih, ko pri njih nastopi čas žetve. Delati pa prognozo za razvoj cen za poznejši čas je ne le težavno, temveč naranost stvar brez realne podlage.

Dočim imamo vsaj kolikor se tiče pšenične letine že popolnoma sigurne podatke, je letina koruze še povsem stvar negotovosti. Koruzni posevki ali nasadi so bili v najlepšem razvoju in so obetali pri ugodnih klimatičnih razmerah najbogatejšo letino. Prav v času pa, ko ima koruza nastajajočo storž, je ovirala razvoj rasti velika vročina in suša. Danes, ko se spravlja s polja pšenični pridelek in se vrši mlača v najugodnejšem vremenu, dela to vreme ravno največ skrbri producentu radi koruze. Tako z Srema ko iz Bačke prihajajo poročila, da utegne postati dolgotrajna suša katastrofa za koruzna polja. Sporadične padavine so sicer tam, kjer so bile premočile zemljo in ozežile nasade, a po večini trpe še širna polja pod sušo. Posledice se že kažejo v cenah. Lani smo plačevali koruzo za november in december v tem času na temelju 100 Din za 100 kg, letno se zahteva že 150 Din, kar pomeni povizek celih 50%. Ako pade še pravočasno dosti dežja, mnogo bo rešenega in oddahnil se bode kmet, vendar je delna škoda povzročena po suši že neizbežna.

Ječmen ni bil sicer bogat v donosu, a prav tako kot pšenica odličen po kakovosti. Dočim so naše pivovarne morale lani uvažati pivarski ječmen iz Madjarske in Češke, je letos tudi naš domači ječmen dal pridelek, ki ga bodo mogle uporabiti.

Iz navedenih odlomkov je razvidno, da situacija na žitnem tržišču ni še jasna in je treba še počakati žetve drugod, vendar je pojasnjeneja marsikaj, kar more svariiti trgovca in mlinarja pred nepremišljenimi koraki.

Živinoreja Slovenije.

Z ozirom na naš članek »Živinoreja Slovenije 1919—1927« smo dobili iz Maribora od strokovne strani sledeča pojasnila, katera v izveščku podajamo.

Kakor je bilo v članku omenjeno, je treba statistične podatke presojati previdno: zato bi bilo umestno, da bi se v gotovi dobi vršilo tako štetje, živine, ki bi dalo prav točne podatke in sicer od hiše do hiše.

Najnovejši uradni podatki o stanju živine v mariborski oblasti dajejo višje številke, kakor prvi, ki so nepopolni. Tako znaša število konj 31.817 (prvi podatki 27.842), goved 226.399 (204.476), prašičev 196.937 (172.777), ovac 28.632 (28.391), koz 7628 (7283), perutnine 707.625 (641.194), čebelnih panjev 29.358 (24.403). Iz tega sledi, da nazadovanje ni tako znatno, kakor je bilo izkazano na podlagi prvotnih podatkov. Nazadovanje bi znašalo pri govedu le 3,1% (ne pa 12,4%), kozah 6,6 (ne 11 odstotkov), prašičev 2,4 (ne 14,5), čebelnih panjih 9,4 (ne 21,7); število konj pa je celo naraslo za 0,2 (ne pa padlo za 12,7), kakor tudi število perutnine za 2,6 (ne pa padlo za 6 odstotkov).

Če upoštevamo, kako katastrofalno je bilo lansko leto, je prav razveseljivo, da nazadovanje živinoreje ni zavzele večji obseg. Lani je nastopila metljavost, ki je v veliki meri pripomogla k tako slabemu stanju goveda. Čebele niso imele dovolj paše, pa tudi je med poceni, sladkorja v najvažnejših svinjerskih okolišjih, kar se seveda pozna pri svinjah; kakor je že v članku omenjeno, je čas 15. januarja, ko se to štetje vrši, ravno najprikladnejši. Okoli te dobe se kolje največ svinj v ugodnih letih mnogo krme pozneje, v neugodnih letih na oreje. Ovčereja in koziereja na nazaduje

po celi Evropi že pol stoletja z izjemo dobe svetovne vojne zaradi konkurence Avstralije.

Zelo zanimiva je primera relativnega stanja živine v ljubljanski in mariborski oblasti. Na 1 kvadratkilometer ima mariborska oblast, druga številka je za ljubljansko oblast: konj 4,3 — 3,3, goved 30,5 — 20,7, prašičev 26,5 — 11,2, perutnine 95,2 — 47,8 in čebelnih panjev 4 — 3,7. Ti podatki kažejo, da je živinoreja v mariborski oblasti bolj razvita kakor v ljubljanski.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 8. julija 1927. (Vse v milijonih dinarjih; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 30. junija.) Aktivna: kovinska podlaga 493,7 (+ 2,4), posojila: na menice 1038,1, na vrednostne papirje 187,6, skupaj 1225,7 (+ 58,1); saldo raznih računov 1521,2 (+ 1,9); pasiva: bankovci v obtoku 5432,7 (+ 137,4), drž. terjatve 225,2 (+ 12,7), obveznosti po žiru 1047,2, po raznih računih 482,2, skupaj 1529,4 (— 87,6), bilančna vsota 9767,9 (+ 62,6); ostale postavke neizpremenjene.

Revizija trgovske pogodbe z Avstrijo. Kakor javljajo avstrijski listi, se Avstrija poteguje za revizijo trgovske pogodbe z našo državo, ker namestila Avstrija zvišati uvozne carine na razne vrste živine.

Izvoz avtomobilov iz Amerike. V prvih petih mesecih t. l. je Unija izvozila 139.000 osebnih voz v vrednosti 101 milijona dolarjev napram 111.000 v vrednosti 81 milijonov dolarjev v prvih petih mesecih lani. Nadalje je znašal izvoz tovornih avtomobilov 48.000 voz za 31 milijonov dolarjev napram 21 milijonov dolarjev.

Borza

DENAR

16. julija.

Meseca julij in avgust sta meseca počitnic. Trgovina ni nič kaj živahna, edino v žitu je sezona radi žetve. Poročila z zagrebške borze konstatirajo splošno stagnacijo. Na ljubljanski borzi je devizni promet živahen. Skupno je znašal promet v tem tednu nad 83 milijonov Din, največ v devizah: Curih, potem Praga, London in Dunaj. Od otvoritve borze pa do danes je dosegel promet nad 71 milijonov dinarjev, kar dokazuje najjasnejše upravičeno obstoja ljubljanske devizne borze. Ponudbe izvoznikov denar so slabe, saj se bo večji izvoz začel šele v jeseni. Večino povpraševanja je krila Narodna banka. Deviza Trst, ki izkazuje edina večje fluktuacije, ni bila dosti trgovana. V drugi polovici tedna se je uvrstil Berlin, kar je pripisovati zopetnemu večjemu dotoku inozemskega kapitala v Nemčijo. V sredo je popustil Bukarešt, ki se je koncem preteklega tedna znatno dvignila. Dunaški dogodki še dosedaj niso imeli vpliva na borzo. Danes je javljen kurz Dunaj iz Curiha 73,15 napram 73,17 včeraj. Dinar je notiral v začetku tedna v Curihu 9,135, danes pa 9,13.

Na efektivnih tržiščih je v Ljubljani živahnejše. Promet bi se počivil z novimi papirji na borzi. Čvrstejša tendenca za drž. papirje prvih dni tedna je v četrtek odnehala. Znatnejših izprememb ni.

Na blagovnih tržiščih je omeniti, da je lesna trgovina sedaj v sezonski stagnaciji. V žitni trgovini se cene uvrščujejo, ker producenti ne dajo blaga iz rok v pričakovanju višjih cen, konzum pa čaka z nakupom. Tendenca je bila cel teden čvrsta.

Ljubljana. (Prost promet.) Berlin 13.515, Curih 10,95, Dunaj 8,0125, London 276,30, New York 56,80, Pariz 223,50 bl., Praga 168,60, Trst 310.

Zagreb. (Prost promet.) Berlin 13.505, Italija 309,50, London 276,30, New York 56,80, Pariz 223, Praga 168,60, Dunaj 8,0125, Curih 10,95.

Curih. Belgrad 9,13, Budimpešta 90,52, Berlin 123,80, Italija 28,27, London 25,225, New York 519,50, Pariz 20,84, Praga 15,395, Dunaj 73,15, Bukarešt 3,19, Sofija 3,76, Varšava 58, Amsterdam 208,125, Madrid 88,95.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Zagreb. (Prosti promet.) 7% Invest. posojilo 84,25, agrari 50 bl., vojna odškodnina 843,50.

BLAGO.

Novi Sad. Pšenica bačka nova, 78 kg, 282,50 — 285, bačka, stara, 77 kg, 278 — 277,50, sremška nova, 78 kg, 277,50 — 280, ječmen 69 — 70 kg, sremški, novi, jari, 240, koruza bačka, nova, 182,50 — 185, nova bačka, 179 — 180, sremška par. Kuknjevi, 175 — 180,50, moka 0 g, bačka, 420,50 — 425, 6 325 — 327,50, otrobi bački v jute vrečah 152,50 — 155, tendenca neizpremenjena. Zaključek 30 vag.

»Kako se naučim fotografirati«

je pravkar izšla v drugi, popravljjeni izdaji. Dobi se v vsaki knjigarni. Cena Din 10.—

Po letalskem mitingu v Ljubljani.

Oblastni odbor aero-kluba »Naša Krila« v Ljubljani je na svoji IX. redni odborovi seji, ki se je vršila 11. t. m., sklenil izreči javno zahvalo vsem onim odločilnim faktorjem in prijateljem Aero-kluba, ki so na katerikoli način pripomogli zadnji prireditvi do tako lepega uspeha. Posebno treba na tem mestu izreči zahvalo poveljstvu zrakoplovstva v Petrovaradinu, ki je vpoštovalo želje našega kluba, dalje poveljniku I. zrakoplovnega polka podpolkovniku Živoradu Petroviču v Novem Sadu, poveljniku IV. zrakoplovne skupine v Zagrebu, dalje vsem sodelujočim tako iz Novega Sada, kakor iz Zagreba, g. velikemu županu ljubljanske oblasti, g. divizijskemu generalu dravski divizije, g. vladnemu komisarju mesta Ljubljane, predsedniku oblastne skupščine za ljubljansko oblast, poveljniku orožništva, ravnatelju policijskega ravnateljstva, ravnatelju železniškega ravnateljstva, šefu prometnega in komercialnega oddelka državnih železnic v Ljubljani in končno vsemu onemu časopisu, ki nam je šlo pri vršenju reklame z uvidevnostjo drage volje na roko.

Organizacija mitinga je bila prva slične vrste v Ljubljani. Radi tega so se gotovo tudi tu in tam pojavljale hibe, zato pa prosimo cenjeno občinstvo, ki je v tako lepem številu posvečalo pozornost prireditvi, da te nedostake opusti. Predvsem pa prosimo one, ki so izžrebali številke za letanje, pa se radi pozne ure in pomanjkanja goriva takrat prišli ob užitek in pričakovano veselje, da nam opreoste. Aero-klub jim pa obljublja na tem mestu, da jih bo na jesen s svojim lastnim avionom, ki ga je oblastni odbor že naročil glasom sklepa zadnje seje, potem svojega pilota dvignil nad Ljubljano in jim s tem nadoknadil ono, do česar zadnjič niso prišli. V zvezi s tem naprašamo vso spoštovano publiko, ki je prisostvovala mitingu, pa ni krila vstopnine, da blagovoli nakazati nanjo odpadajoči del na naslov Aero-kluba, oblastni odbor Ljubljana, štev. čekovnega računa 10.720 z direktno pripombo, da je to za Aero-klub mesto vstopnine. Ta denar bo klub nalagal v posebnem fondu za avion, ki je že naročen in ki bo najkasneje v dveh mesecih, odtodne dveh mesecih in pol z našimi insignijami ponosno krožil nad Ljubljano. Uverjeni smo, da bo javnost vedela ceniti napore našega kluba in da se bo polnostevnilno odzvala našemu pozivu.

Klub si je nabavil tudi film o prvem letalskem mitingu v Ljubljani, ki je zainteresiranim kinom proti nizki odškodnini na razpolago. Predvsem pa je namenjen za vse one kraje, kjer bodo ustanovljene mestne organizacije našega kluba. Podrobnejše informacije daje tajništvo Aero-kluba Ljubljana, Kazino II. nadst.

Na jesen prične tudi zračni promet na progi Ljubljana—Zagreb—Belgrad, pa pozivamo vso javnost, da se v čim večjem številu posluži akcij tega povsem nacionalnega društva, ki se dobe za nizko ceno 250 Din. Aero-klub je sklenil nakup 25 akcij, da s tem vzpodbudi tudi ostalo slovensko javnost k zanimanju. Čim več akcij bomo Slovenci kupili, tem preje bo zračna zveza med Ljubljano in centralo izvršljiva.

Aero-klub »Naša Krila«, Ljubljana.

Učinek kopeli za noge s soljo sv. Roka

Prvi dan četrti dan

Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksigenom, ki čudovito dobro učinkuje na bolečo nogo in ustavi bolečine, ki so se pojavile vsled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozeblin, neznosne srbečice, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost. Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane dinarjev 16.—. Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji. Ako pa je ne dobite, obrnite se takoj na glavno zastopstvo za S. H. S.

NADA DROGERIA

Kolar i Gabrič

Subotica, Strossmayerova ul. 2. Telefon 637

ali na DROGERIJO SANTAS

Ljubljana, depot za Slovenijo.

Izviran samo v zelenem zavoju.

Zahvala.

Po sklepu božje Previdnosti je odšla v torek 12. julija 1927 ob pol 8 zjutraj v boljše življenje naša ljuba in dobra mama, gospa

Jožefa Šuler

Vsem, ki so nepozabni mamici lajšali z besedo tolažbe in deli ljubezni njeno grozno trpljenje, naj bo plačnik Oni, ki je vir ljubezni, dobrote in tolažbe. Naj ostanejo zapisani v knjigi življenja tolažilni obiski preč. o. Dionizija, kapucina v Celju, skrb preč. gg. župnika in kaplana v Grižah, ljubezniva skrb pri-marija g. dr. Rajšpa, naklonjenost rodbine g. polk. v pok. Faningerja in tolažilna pozornost vseh številnih prijateljev in znancev!

Celje, 15. julija 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

Jules Verne:
Otroka kapitana Granta.

Potovanje okoli sveta.

Roman. — Broširano Din 48.—, vezano Din 58.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

DEKLICA

stara 15 let, Hrvatica, strogo in dobro vzgojena, absolventinja mešč. šole trgovske smeri z odlično, razumno, zdravo in čedno zunanostjo, želi kot učenka v kako boljšo in večjo trgovino, najraje z mešanim blagom v mestu ali na deželi v kakem večjem kraju, z vso oskrbo. Uporabna je obenem tudi za pisarniška dela in za instrukcije domačim otrokom. Ponudbe se prosijo na upravo lista pod »Vseuporabljiva«.

LOVEC

večje tudi gozdarstva, z izpitom in večletno prakso, trezen in zanesljiv, želi premeniti službo. — Ponudbe na upravo lista pod »Trezen št. 5460«.

Službo h konjem

išče trezen in zanesljiv lani najboljših let. Dobro vajen konj in tudi kočijaš. Najraje v Ljubljani. — Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 5527.

Deček

16 let star, ki ima veselje do pekarske obrti, želi stopiti takoj v uk pri poštenem pek. mojstru, kjer bi imel vso oskrbo v hiši, najraje na deželi. — Naslov v upravi št. 5553.

ABSOLVENTINJA

3 razredov mešč. šol in Christoforova tečaja išče kot začetnica primerne službe. — Cenj. ponudbe upravi lista pod značko »Začetnica« 5563

Prošile službe

Vajenec

se sprejme za kleparsko obrt. Dobi plačo. — REMZGAR & SMERKOL, Florijanska ulica 7.

Šiviljo

pošteno in pridno, dobro izurjeno, sprejem v trgovino. Plača po zmotrečnosti. — Istotam se sprejme dobro izurjena PLETILJA. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna«.

UČENKA

poštenih staršev z oskrbo pri starših, se sprejme v manufakturno trgovino. Imeti mora dva razreda meščanske šole ali gimnazije. — Ponudbe pod »Manufaktura« upravi.

PRODAJALKA

za mešano trgovino, s kavčico nad 25.000 Din, se sprejme. Ponudbe se pošlji na naslov: Pernice 45, pošta Muta.

UČENEC

se sprejme pri slikarskem mojstru Rupertu Klojčnik, Pobrežje, Ptuj, cesta 2 pri Mariboru.

ZASTOPNIKE

in ZASTOPNICE za razprodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovilnica BEZJAK v Mariboru. 5512

Iščem služkinjo

v starosti 12—16 let, najraje siroto. Naslov pove uprava pod števil. 5425.

UČENEC

se sprejme takoj pri IVANU JEZERNIK, črtnoslikarju, Slob, Domžale.

TESAČI

za mehki les, samo za takoj, se sprejmejo, 10 do 15 mož. Matija Občan, Maribor, Loška ulica 15.

Sprejem VAJENCA

močnega, zdravega in poštenega za slašičarsko in medicarsko obrt. Stanovanje in hrana v hiši. E. Stary nasl., slašičar, na Krško ob Savi.

Iščemo ZASTOPNIKE

v vsakem kraju za prodajo državnih papirjev na obroke po najnovejši metodi. Ponudbe pod »Premije« št. 5519 na upravo »Slovenca«.

Učenca

sprejemem v trgovino z mešč. blagom na deželo. Hrana in stanov. v hiši. Naslov v upravi št. 5526.

Več vajencev

za mizarsko obrt sprejemem v Ljubljani. — Naslov v upravi št. 5547.

Kolar, pomočnik

dobro izurjen v navadnem delu, se takoj sprejme. — Ferdo Laznik, kolar, Radeče. 5539

UČENKO

sprejme šivilja. — Naslov v upr. lista pod št. 5575.

Dekle

šeno in zdravo, do 20 let, sprejme takoj manjša družina v Ljubljani. — Ponudbe se pošlji upravi »Slovenca« pod »Dekle« 5566

Mizarskega vajenca

z vso oskrbo sprejme Vidmar — Zgor. šiška 2.

Krepkega vajenca

za pilarsko obrt išče Ivan Figar — Ljubljana, Vošnjakova ulica 6.

Učenko sprejemam

ta-koj za trgovino z mešan. blagom, od 14—16 let, zdravo in pošteno. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5548.

Pekovski vajenec

se sprejme takoj. Pekarna B. Kovač, Zg. šiška.

Deklita

14—15 let stara se sprejme kot pestunja, najraje z dežele. — Naslov pove uprava lista pod št. 5531.

DELAVKE

za šivanje steznikov in životnikov, dobro izurjene, naj se takoj javijo. Atelier steznika JULIJA SITZER, Zagreb, Ilica 7.

KUHARICA

ki zna šivati in vsa druga gospodinska dela, stara ne pod 30 let, se išče v trgovsko hišo na deželi. Nastop takoj. — Ponudbe pod »Zanesljiva« na »Slovenčevu« upravo št. 5557.

Sprejme se več gospodov

na privatno hrano. Naslov se izve v upravi »Slovenca«, Maribor.

Stanovanja

se išče z 1 sobo in kuhinjo za mesec avgust. — Ponudbe pod »Železničar« na upravo »Slovenca«.

Lepo stanovanje

2 sobi, steklena veranda, kuhinja, jedilna shramba, dve kleti itd., vrt in ev. pokrit prostor za avto, se odda v najem s pohištvom ali brez njega. Vila dr. Jamšek, Litija.

Prosto stanovanje

v prijazni hišici na Posavju (soba s kuhinjo in pritliklinami) dobi pošten zakonski par brez otrok, ki bi zato opravljal službo hišnika. Naslov pove uprava »Slovenca« pod »Posavje«.

Stanovanje

oddam z novembrom v novi hiši. Tri sobe, pritlikline in kopalnica. Naslov pri upravi lista pod št. 5486.

OPREMLJENE SOBE

z dvema oziroma eno posteljo oddam solidnim, mirnim osebam. Stanovanje je združeno z dobro in obilo hrano ter vso postrežbo. Separiran vhod, elektrika, velik vrt, sredina mesta. Pismena vprašanja na upravo pod »Mirno in trajno« št. 5541.

STANOVANJE

išče za 1. avgust mirna stranka, dve osebi brez otrok, ves dan odsotna, potrebno adaptacijo oskrbiva sama; če mogoče v sredini Ljubljane. — Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Plačam do bro števil. 5583«.

Najmanj 2 sobi

iščem kot poslovne prostore za odvetniško pisarno v neposredni bližini justične palače, v pritličju ali I. nadstropju, v najem ali podnajem za začetek avgust. — Ponudbe na naslov: »Odvetniška pisarna št. 5580«.

Odda se solidn. gospodu

opremlj. soba z električno razsvetljavo in prostim vodom. Naslov v upravi pod 5588.

LEP KABINETIČ

prazen, poceni oddam na Kodeljevem. — Naslov v upravi lista.

Iščem STAN IN HRANO

pri boljši rodbini za dva otroka, ki obiskujeta višje šole. Glasovir po možnosti. Naslove je oddati v upravi pod »št. 124«.

Oddam DVE LEPI SOBI

za pisarno s telefonom v sredini mesta. Naslov v upravi pod števil. 5584.

Stanovanje

na Brinju ob Dunajski cesti s kuhinjo, 1 sobo, dva kabineta, souporaba pralnice in kopalnice in vrt, odda z avgustom Pokojninski zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta 12.

Vnajem

Pisarniško sobo

visokem pritličju odda takoj Pokojninski zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

V najem se odda TRGOVINA

na zelo prometnem kraju tik drž. ceste, 10 minut oddaljena od kolodvoza. Trgovci, kateri želijo podružnico, imajo prednost. Naslov pove uprava pod št. 5489.

Naprodaj hiša

s 5 stanovanji, blizu kolodvoza, primerna za vsako trgovino. Studenci, Kerkova ulica 34 pri Mariboru. 5602

Pouk

POSTANETE TEHNIK

risar, mojster itd., s pomočjo tehn. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obširni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

Posestva

Več posestev

! imam naprodaj !

Lepo posestvo za rejs 3 živine, tik post. Javornik. V hiši je bila dobrodoča gostilna. Posestvo v najboljšem stanu, pripravno za gostilno, trgov., kmetijsko in za vsakovrstno obrt, ker je tik tovarne. Proda se skupaj ali posamezno. Dalje naprodaj: Dve manjši hiši v Kranju in dve manjši z vrtom blizu Kranja itd. Kupci in prodajalci, obračajte se v potrebi name. Solidnost jamčena. — L. REBOLJ, Kranj.

POSESTVO

se proda zaradi odpotovanja pri dobro idočem rudniku. Obstoj iz več njiv, vinograde, sadnega vrta, hiše, hleva, kleti, svinjaka; vse je postavljeno l. 1924. Voda poleg. Cena 30.000 Din. Naslov v upravi pod št. 5457.

Ugodna prilika!

Proda se lepa trgovska hiša pri farni cerkvi na Bledu, obstoječa iz 5 sob, 2 kuhinji, trgovskega lokala s trgovino, dvoriščem, drvarnico in majhno kletjo. V hiši je vodovod in elektrika. Cena zelo nizka. Pojasnila daje g. Žagar v Ljubljani, pod št. Celje. 5423

Parcela

ob cesti, z vodovodom, elektriko in kanalizacijo, 10 minut od Vrtače, se po zelo nizki ceni proda. Naslov v upravi št. 5562.

»POSEST«

Realitetna pisarna, družba z o. z. — LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 4

PRODA:

HISO, visokopritlič., 3 sobe, pritlikline, lep vrt, elektrika, vodov., šiška, 110.000 D. VILO, enonadstrop., 9 sob, pritlikline, 800 m² vrta, blizu Ti. volj, 220.000 D. VILO, enonadstrop., najbolje obranjeno, velik vrt, takoj razpoložljivo trstobno stanovanje, 20 minut od centra, 145.000 D. HISO, visokopritlič., novozid., 5 sob, elektrika, vodovod, lep vrt, blizu tramvaja, 110 tisoč dinarjev. HISO, enonadstrop., 3 stanovanj, dvorišče, blizu centra, 75.000 dinarjev. HISO, pritlič., 3 sobe, pritlikline, 1400 m² vrta, Trnovo, 100.000 D. TRGOVINO mešč. blaga, vinotoč, lepe enonadstrop. hiše, 6 sob, vrt, prometno letovišče, 155.000 D. TRGOV. HISO, enonadstrop., trgov. lokal, 4 sobe, pritlikline, predmestje Ljubljane, 110.000 D. HISO, novozidano, 2 sobi, pritlikline, velik vrt, Vič, 50.000 dinarjev. VELEPOSESTVO, 220 orajov, 30 orajov njiv, 50 orajov travnikov, 5 sob, vinograde, ostalo dobro zarašč. gozdovi, 18 raznih posej, živin bogat živ in mrtvin inventar, 700.000 Din. Poleg tega večje število trgov., stanovanjskih hiš, vil v Ljubljani, na deželi, kmetijska posestva, gostilne, žage, mline, industrije, stavbišča itd.

NAZNANILO!

31. julija je prostovoljna javna dražba hiše s 5 sobami; v hiši je bila gostilna in trafika; pripravna je za vsako drugo obrt. Ima 3 obokane kleti, pripada ji hosta, sadovnik in lepa brajda; leži ob okrajni cesti Laško—Rimske toplice. — ANTON PFEIFER, Vrteče št. 69, Laško. 5558

Naprodaj hiša

s 5 stanovanji, blizu kolodvoza, primerna za vsako trgovino. Studenci, Kerkova ulica 34 pri Mariboru. 5602

Kdo kupi?

Zaradi pomanjkanja prostora prodam dobro ohranjeno možko KOLO, za 1000 Din, in elegantni gugalni STOL s prestavkom za noge, cena 400 Din. — Ljubljana, Dunajska cesta 58/1. desno.

Prodajam KLAVIR

črn v brezhbnem stanju za 8000 Din. Naslov pove uprava lista pod 5480.

VALVASOR, II. izdaja,

2 izvoda po 4 zvezke, 1 izvod skoraj nov, 1 izvod popolnoma nov, na prodaj. Zanesljivi osebi tudi na obroke. Naslov pove upravištvo »Slovenca« v Mariboru.

Za takojšnjo dobavo imamo

cirka 30 vagonov hrastovih odpadkov za kurjavo, z žico povezane. Cena po dogovoru. — »ZORA«, parna žaga v Črnomlju. 4005

PRODAM

podstrešne stopnice, vrata z nadstrelbo, kopalno peč in bano. Pogajnik, Bohoričeva 5.

2 lepa olandra

sta naprodaj. Vpraša se: Pobrežje, Drevoredna ul. št. 6, Maribor. 5552

Ugodno naprodaj: ženske obleke

modroci, kompl. postelja z nočno omarico, omara s 4 predali, kuhinjska miza. — Vodmat, Stara pot 1, na hodniku, vrata 3.

MOŠKO KOLO

skoraj novo, se radi preseljuje proda. — Skladišče Tónnles, Martinova cesta.

Tri zdravniške knjige

v nemščini, prodam. Naslov v upravi l. št. 5578.

Pletilni stroj

št. 10/36 cm, dobro ohranjen, prodam. Kupec je pouk v izdelovanju nogavic brezplačno na razpolago.

Volno v izdelavo

vsakovrstnih pletenin, tudi na osmeroključni stroj (Achtschloss) sprejemam. — Strojni pletenje, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 3.

Omare za led

raznovrst., in POHIŠTVO prodam po zelo nizkih cenah. S. PRAPROTNIK, Jenkova 7, Ljubljana.

Prodajam nov ŠTEDILNIK

na plin in novo MLATILNICO, široko mlatenje, prevozno (breitdrescher). — Mirko Gregorin, ključavničarstvo, Št. Vid n. Lj.

Naprodaj Imam

več različnih VRAT, OKEN in POLKEN. — Poizve se: Sv. Petra cesta 11, pri bišniku.

Prodajam nad 1000 kom. vreč za ogilje

Ponudbe pod »takoj plačljivo« št. 5590 na upravo »Slovenca«.

Prodajam dva ročna voza

po ugodni ceni. Zupan, Sv. Petra cesta. 5592

Prodajam STELAŽE

za spekerijsko in galanterijsko trgovino po nizki ceni. — Naslov v upravi lista pod št. 5593.

Prodajam 100 kom. sodov

od jed. olja ter 100 od strojnega olja. Ponudbe pod »Takoj dobavni« št. 5591 na upravo lista.

Inserirajte v „Slovenca“!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani:

Domači vrt

Kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo

Priredil M. Humek

Cena Din 33,—, vezano Din 40,—

Kdoprodaj?

HLODE

hrastove in smrekove kupuje parna žaga V. SCAGNETTI, Ljubljana

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica števil. 3

Borovnice

se najbolje plačujejo v Mariboru, Koroska c. 1.

Motorno kolo

Kupi se dobro ohranjeno s priklopnim vozom — boljše znamke. — Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod »Motorno kolo«.

Ogije kupim za takoj

Rudolf Zore — Ljubljana.

Maline kupuje Lovro

Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica.

Kdo kupi poceni star

ŠIVALNI STROJ Ponudbe pod »Stroj« na upravo lista. 5586

Kupim PISALNI STROJ

znamke Remington 12. Ponudbe pod »Takoj rabljiv« št. 5594 na upravo.

Nasla obrt

Kašo, ješprenj, ajdovo moko vodno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta števil. 24.

Elektrotehnični material

po znatno nižjih cenah prodaja trdka Transformator, družba z o. z., Ljubljana. 5360

OPEKA!

Združene opekarne d.d. v Ljubljani naznanjajo, da imajo maloprodajno in zalogo zidne, strešne ter steklene opeke v Ljubljani trdka I. KNEZ — Gosposvetska cesta št. 3 (Figovčev dvorišče).

STAMPILJE etikete

SITAR & SVTEK Ljubljana, Sv. Petra c. 13

KLAVIRJI!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Ugaševanje in popravila za Glasb. Matiko, Konservatorij in za druge institucije se izvršujejo od moje trdke. — Točna postrežba, zmerne cene, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hilerjeva ul. 5-1.

TRIBUNA F. D. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov.

Ljubljana, Karlovska 4.

Kupim

skozi vse leto vsako množino kostanjevega taninskega lesa, smrekovega lubja, celega in drobljenega, ter smrekove hmelove droge, proti akreditivnemu plačilu. — Ponudbe na naslov: FRANC OSET, — Sv. Peter v Savinjski dolini.

Lastni izdelki vozičkov - koles

Marjini trg 8 - Ljubljana.

Sprejema vsa popravila.

— Tovarna Glince. — ZEMELROK OTON.

Žimnice

predeluje po Din 37.50 Slavič Franc, tapetnik - delavnica na Zabjaku 14.

Patent »LUCIFER«

trajno zatire stenice in ščurke. Prodaja trgovina Zupan, Sv. Petra c. 35.

CVETLIČNI SNEG

Vam izredno očisti kožo maščobe, prahu in ogrcev, otvori celice, da koža prosto diha, vsled česar izgledate bolj zdravi in sveži. Naročila sprejema poštini predal 216, Ljubljana. 5540

OZNANILO!

Naznanjava, da sva točilnico v svoji hiši Smetanova ulica 54 v Mariboru, spremenila v gostilno DRAVOGRAD

in sva pripravljena cenj. gostom postreči z naravnimi vini, s toplo in mrzlo kuhinjo

**Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru r. z. z. o. z.**
Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%.

ŽAGA

na bivšem Spodnjem Štajerskem, v bližini mesta Ptuj, zelo lepa trajna vodna moč, betonska zgradba, oblastv. merjeno 51 HP, z dvema čvrstima benetskima jarmoma, hišo, zidanim skladiščem in velikim skladiščem za les, se proda za kupca po jako ugodni ceni. Ugodna nakupna prilika za trdi in mehki les. — Vprašati Oglasni zavod Kovačič, Maribor, Slomškov trg 16. 5550

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

Z vsakim dnem

se lahko naročite na
„SLOVENC“

Zadostuje dopisnica z natančnim naslovom

Poslužite se
lepo pregledno črtanih
trgovskih knjig
v solidni in trpežni vezavi, ka-
tere izdeluje najceneje:

A. JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florjanska ul. 14
knjigoveznica, industrija žolskih zvez-
kov in trgovskih knjig.

Obvestilo!

Jakob Perhavec

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov
Maribor, Meljska cesta 3

obveščam p. t. občinstvo, da sem prevzel s
1. julijem trgovino s alkoholnimi tekočinami
razprodaja na drobno od Albrecht & Strohbach

Gosposka ulica 19

ter se priporočam za obilen obisk. V zalogi
bom imel vedno pristno slivovko, droženko,
brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev,
sadnih sokov, spirita, vinskega kisa in kisa
za kumarce

Postrežba točna. Cene solidne.

Jakob Perhavec, Gosposka 19

**KOSTANJEV TANINSKI LES
HRASTOV TANINSKI LES
in HMELJEVKE**

KUPUJE

stalno po dnevni ceni proti
takojšnjemu plačilu

ERNEST MARINC, CELJE
Zrinskih ulica 4

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čev-
ljarje ter za vsak dom.
Preden si nabav. stroj, ogle-
te si to izrednost pri tvrdki
L. BARAGA
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6/1.
Brezplačen pouk. 15 l. jams.
Telefon stev. 980

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega
pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo
nizkih cenah.

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

Humanik

Maribor

Jos. Martinz, Gosposka ulica 15.

Celje

Aleksandrova ulica 1.

FRANC PALME, Ljubljana-Celje

je prevzel

glavno zastopstvo in zaloge tovarn

M. Gavrilovića sinovi d. d. Petrinja

in

Tvornic ZLATOROG Maribor

Proda se na Bledu—Mlino:

Solidno zidana

restavracija

s 16 tujskimi sobami, prostornimi obokanimi kletmi,
z vrtom ob jezeru, ladijskimi in gostilniškimi pravi-
cami ter 3 gozdnimi parcelami.

Večje arondirano

kmečko posestvo

nad 15 ha, s potrebnimi poslopji v najboljšem stanju
ter pašnimi in ladijskimi pravicami.

Odprodajo se tudi posamezne parcele.

Podrobna pojasnila daje

Mestna hranilnica v Radovljici.

LA NATIONALE MECANIQUE
BRUSELJ — BELGIJA

Stroji za obdelavo lesa

Moderna konstrukcija Velika storitev
Prvovrstna izpeljava Minimalna poraba sile
Popolna garancija Udobna in lahka postrežba

NIZKE CENE!

Obiščite naš razstaveni prostor na
Ljubljanskem velesejmu (paviljon F)
Zahtevajte prospekte in ponudbe

Poslovnica in glavno skladišče za
kraljevino SHS

ING. G. RÖMER
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 8/1.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

18

— No, ali vam je bilo všeč življenje v stapi?
— Ne, gospod. Kaj naj bi mi bilo všeč? Dolgčas
je tam in nič drugega. Stvar je ta, da nisem mogel
poprej uiti.

— Zakaj ne? Ali so vas Tatari vtaknili v jamo?²
Ali ste bili pod stražo?

Ne gospod. Tatari so prijazni ljudje. Niso bili
tako podli, da bi me dali v jamo ali me v klado posa-
dili. Rekli so mi naravnost: bodi nam prijatelj, Ivan.
Mi te zelo radi imamo. Ostani pri nas v stapi in nam
koristi: lahko boš zdravil konje, pa tudi ženskam po-
magal.

— In ste tudi zdravili?

— Sem. Postal sem pri njih za zdravnika. Poma-
gal sem njim in vsaki živini: konjem in ovcam. Največ
posla pa sem imel z njih ženami, tatarkami.

— Ali razumete zdravniški posel?

— Kako bi vam rekel... Saj ni na tem nič tež-
kega. Če je kdo za čim obolel — sem mu dal lopa-
tike³ ali galganovega korena — pa je ozdravel. Lopa-
tike so imeli veliko. Neki tatar jo je našel celo vrečo
v Saratovu in pripeljal domov, a niso vedeli, čemu
rabiti, dokler nisem prišel jaz.

— Ali ste se navadili na njih življenje?

— Ne, gospod, stalno sem hrepenel po domu.

— Ali res niste imeli nobene prilike za beg?

— Ne, gospod. Da so mi pustili zdrave noge, bi
bil seveda davno pobegnil nazaj k svoji.

— Kaj pa se je zgodilo z nogami?

— Poščetinili so me, ko so me po prvem begu
ujeli.

² Jama v zemlji nadomešča ječo.

³ Aloe hepatica.

— Kaj pa je to? Oprostite, prosim. Ne razumemo
sploh, kaj pomeni, da ste bili poščetinjeni?

— To je pri njih najnavadnejše sredstvo. Recimo,
da imajo koga radi in ga hočejo obdržati. Če je ta
človek otožen ali poskusi bežati, potem z njim nare-
dijo tako, da ne bo nikoli pobegnil. Tudi jaz sem
nekoč poskusil bežati, a zgrešil sem bil pot. Ujeli so
me in mi rekli: »Veš kaj, Ivan, prijatelj nam bodi.
Uiti nam pa ne smeš. Rajši ti bomo nasekali pete in
porinili noter nekaj ščetin.« Na ta način so mi pokva-
rili noge in od tedaj sem lazil ves čas samo v počepu.

— Povejte, prosim: kako pa izvršijo Tatari to
grozno operacijo?

— Zelo enostavno, gospod. Kakih deset ljudi me
je vrglo na tla, pa so rekli: »Le teli, Ivan, tuli na ves
glas, kadar bomo pričeli rezati. Potem boš manj trpel.
Usedli so se na me. Eden izmed njih je bil pravi moj-
ster. V trenutku mi je razparal kožo na podplatih,
nasul noter sesekane konjske grive, na to pa zavihal
zopet kožo nazaj in zašil s struno, da bi ostala žima
notri. Potem so me res pustili ležati par dni z zveza-
nimi rokami. Bali so se namreč, da si bom razpraskal
rane, ki bi se gnobile in se rešile žime. Ko pa se je
koža zacelila, so me izpustili na prosto. — No, Ivan,
— so mi rekli, — bog te sprejmi, zdaj si za vedno naš
prijatelj, nikoli ne boš ušel od nas in odtod.

Ta trenotek sem se šele dvignil na noge in bum!
sem se zopet zvrnil na tla. Nasekana žima, ki se je
vratila pod kožo v pete, je tako grozno zbadala živo
meso, da me je bolelo kakor smrt. Nisem mogel nare-
diti niti koraka, nisem imel moči niti toliko, da bi po-
konci stal. Nikoli nisem prej jokal, tedaj pa sem zatulil
na ves glas:

— Kaj pa ste naredili z menoj, prokleti azijati?
Rajši bi me bili kar umorili, vi, gadje. Še to bi
bilo boljše, kakor ostati celo življenje pokveka. Saj
niti stopiti ne morem.

mi pa so rekli:

— To ni nič, Ivan, to ni nič. Ne smeš nam take
malenkosti zameriti.

— Lepa malenkost, — sem rekel, — pokvečili ste
človeka, pa vam še niti zameriti ne sme!

— Navaditi se moraš, — so mi rekli. — Zdaj ne smeš
več stopati na pete. Hodi v počepu, po gležnjih.

— Tjfu, da bi vas podležli! — sem si mislil. Obrnil
sem se proč in nisem hotel govoriti. Sklenil pa sem v
svoji glavi, da bom rajši umrl, a vendar ne bom hodil
po njih nasvetu po gležnjih. A ležal sem na to in ležal
prevzel me je hud dolgčas, pa sem se pričel vaditi in
šepati po gležnjih. Tatari pa so me niso nikoli zasmeho-
vali radi tega, temveč so vedno rekli:

— No, vidiš, Ivan, zdaj pa že dobro hodiš, že dobro.

— To je res hudo. Kako pa ste se spravili na beg
in so vas zopet ujeli?

— Saj nič nisem mogel storiti, gospod. Stepa je
ravna, nobene poti ni in jesti mora človek tudi...
Hodil sem tri dni, onemogel, ujel sem ptico z rokami
kakor lisjak in sem jo sirovo pojedel. Na to sem zopet
stradal in še vode ni bilo... Kako naj bi hodil? One-
mogel sem in obležal, Tatari pa so me našli in pošče-
tinili, ne da bi me vprašali.

Nekdo izmed poslušavcev je pripomnil glede
poščetinjenja, da mora biti nerodno hoditi po gležnjih.

— Od kraja je to zelo mučno, — je odgovoril Ivan
Severjanič, — pozneje sem se navadil, a vendar nisem
mogel mnogo hoditi. A ne bom lagal, povedati moram,
da so Tatariji od tega časa zelo zame skrbeli. — Zdaj
boš težko izhajal sam, Ivan, — so mi rekli, — ne
moreš si prinešiti vode in nerodno ti je tudi, ukvarjati
se z gospodinjstvom. Vzemi si zdaj prijatelj, Natašo.
Lepo Natašo ti bomo dali. Le izberi si, katero hočeš.

Jaz sem rekel:

— Kaj bi izbiral med njimi: vse so enake malo
prida. Dajte mi prvo, katero imate pri roki. No, na to
so me takoj oženili brez obožavljanja.

|||||

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23. zvezek.
A. Sheehan, Nodlag. Povest irskega dekleta. 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby,
Hanka. Lužiško-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hri cesarja
Montesume (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Storiek in njegovo burkasto življenje.
14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregeli, Otroci solna (v tisku).

|||||

„UNDERWOOD“ pisalni stroj ima svetovni sloves, nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljivo v trpežnosti in vsled tega najcenejši. **LUD. BARAGA**, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I. Telefon št. 2980

Najboljši šivalni stroj je edino le **GRITZNER IN ADLER** za dom, obrt in industrijo ter švicarski pletilni stroj „DUBIED“ Istotam v zalogi pisalni stroji „URANIA“

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

Cenejšje kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi usakoorstno manufakturno blago samo pr
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg šte. 17

Najboljši in najekonomičnejši
Elektromotorji
iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS
stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana
Šelenburgova 7 Telefon 2966

„Spectrum“ d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
Medvedova ulica 38, telefon 343
Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB.
Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko
steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah, kakor tudi brušene
prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje
v med. Fina, navadna ogledala.

Uprava veleposestva grofa Herbersteina v Ptuj
odda

v zakup ribolov

v reki Pesnici in potoku Rogoznica, potem v malih
postranskih potočkih za čas od 1. avgusta 1927
do 31. julija 1930.

Pismene ponudbe je vpslati za določene
razdelke in meje potokov do dne 25. julija 1927
do 9. ure predpoldne v pisarno uprave velepose-
stva, kjer se lahko ponudniki vpoznajo z natan-
čnejšimi pogoji.

Uprava si pridrži pravico, da odda ribolov
brez ozira na višino ponudbe.

Strokovnjaki so si edini v tem, da so
„WECK“ ČAŠE
in aparati za vkuhanje najzane-
sljivejši. Zato dobra gospodinja za-
hleva in trgovec prodaja samo Weck-
e. Tovarniška zaloga: Ljubljana, Kre-
kov trg 10/I. Pri trvdki Fructus.
— Znatno znižane cene. —

Ne samo ceno,

temveč tudi **kakovost** izdelka se mora upoštevati pri nabavi
poslovnih knjig.

Knjigoveznica K. T. D., čitalnica in tovarnica po-
slovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6/II.

REFORM STEKLENICE

za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh
velikostih ter vse druge pritiskline in
Zupančev knjiško: Konzerviranje sadja in
povrtnin ima v zalogi trvdka

LOVRO PETOVAR, IVANJKOVCI

Centki se pošljejo na zahtevo. Nizke cene!
Najsigurnejše v porabi, torej najboljše.

**LOKOMOBILI
MOTORJI DIZEL IN
GATERJI PINI & KAY
KOMPL. ŽAGE**

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b

KLISARNA

IZVRŠUJE TOČNO ENOBARVNE
IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE
AUTOTIPIJE-KOMBINIRANE
KLISEJE ZA NAVADEN
IN NAJFINEJŠI PAPIR
KLISEJE PO RISBAH
PERORISIH IN SLI-
KAH-ROKOPISIH
FOTOGRAFIJAH
ZA RAZGLED-
NIKE-DALJE
REKLAM.
VINJETE
SLIKE
ITD.

Največja švedska elektromehanična
tovarna

ASEA

Vesteras — Švedska

Vsi moderni električni stroji, transforma-
torji in aparati do največjih velikosti.
Prvovrstno delo iz slovitega švedskega
jekla.

Najnižje cene! Najnižje cene!

Generalni zastopnik

Inžener Mom. A. Petrović

Beograd, Karađorđeva ul. 47. Tel. 2-50.

Iščejo se podzastopniki v vsaj državi!

VINSKI KAMEN. MED IN VOSEK.
CVETJE

arnike, bezga, lipe, kamelic in sploh vsa
zdravilna zelišča, posušena kupuje

IVAN TRAMŠAK

Maribor, Aleksandrova c. 19

Maline

kupuje vsako množino, tudi cele vagone trvdka

„**ALKO**“, družba z o. z.

oddelek za bresalkoholne pijače

Ljubljana, Kolizej

VAŠA OBLEKA

bode izgledala zopet kakor **NOVA**, ako
jo pustite **kemično čistiti** v tovarni

JOS. REICH

LJUBLJANA

Tovarna: Poljanski nasip 4—6

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Pristranje v najmodernejših vzorcih
tekem 24 ur.

Barvanje oblik v različnih barvah.

Pripravljajte si sami svojo soda-vodo (osvežujočo pijačo)

z originalno

SPARKLET sifonsko steklenico

(svetovni patent!)

Cenejša in boljša kot navadna soda-voda!

Enostavno! Higijensko! Izvrstna kvaliteta!

Zahtevajte prospekte in ponudbe od samoprodaje za SHS:

Jugoslavensko SPARKLET poduzeće

HUGO GYENES k. d., ZAGREB

Draškovićeve ulica 46. — Telefon št. 25-12.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine
in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.—

n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije**.